

Båtliv

Nr 3 • 2010 Pris 40 kr

MEDLEMSTIDNING FÖR SVENSKA BÅTUNIONEN – EUROPAS STÖRSTA BÅTTIDNING

Brandsäkra båtklubben

Gör-det-själv:

Stöldmärk båt och motor

Fäste för gummijollen

Montera varmvatten

Renovering av kuttersmycke

www.batliv.se

INTERPRESS 0214-03

7 388021 404001

RETURVECKA v 25

YACHTING

Det bästa med Jotuns båtårsprodukter är att de gör båtlivet enklare och de härliga stunderna på sjön ännu härligare. Prova vår Hard Wax – ett unikt flytande hård vax som är lättpolerat och ger en hållbar glans och skydd upp till 12 månader.

Läs mer om båtård på www.jotun.se

- > RENGÖR
- > POLERAR
- > SKYDDAR

Fortsatt tjafs om CE-reglerna

Strulet fortsätter om hur CE-reglerna ska tolkas och användas. Den senaste utvecklingen är rena parodin.

Tullverket har låst in ett antal vattenskotrar i Göteborgs frihamn för att de inte är CE-märkta. Trots att den köpare vi berättar om på sidan 22 kollade med Tullen att det var OK att importera icke CE-märkta skotrar först. Innan han beställde sin skoter.

Nu sitter den här killen och åtskilliga andra skoterköpare bokstavligt talat i klistret. Transportstyrelsens råd är att de ska skrota vattenskotrarna, men det är förstas vansinnigt. Maskinerna är nya och kan användas.

Hela cirkusen med CE-märkningen grundar sig i en klåfingrig lagstiftning som ursprungligen troligen kom till för att skydda europeisk båtindustri från hotet mot väster (USA). De engelska storvarven lär ha lobbats friskt för att slippa obehaglig konkurrens från de amerikanska båttillverkarna.

Sanningen är att USA-båtarna aldrig har utgjort något verkligt hot. De engelska varven och svenska kvalitetstillverkare klarar sig alldeles utmärkt genom de enastående bra produkter de tillverkar. Konsumenterna gör sitt val, vilket blir den viktigaste skillnaden.

I sin iver att stifta lagar mot importen av icke CE-märkta båtar glömde lagskrivarna dessutom att bestämma om påföljderna för den som bryter mot lagen, som alltså är mer eller mindre verkningslös.

Det är dags att förändra eller ta bort den helt onödiga lagen om förbud mot import av icke CE-märkta båtar. Den gör mer skada eller nytta. Och släpp vattenskotrarna i frihamnen loss – det är vår!

Lars-Åke Redéen
Chefredaktör

Lars-Åke Redéen
CHEFREDAKTÖR

Innehåll nr 3•2010

Båtliv har besökt Albano Båtklubb.

- 4 Renoverad skönhet
- 10 Båtpolitik och debatt
- 14 Nyheter i korthet
- 18 Albano Båtklubb
- 24 Provkörd: AMT 200 C
- 29 Böcker
- 33 Miljösidan
- 36 Sjöstjärnor i Hudiksvall
- 40 Gör-det-själv: Montera varmvatten
- 42 Brandsäkert i båtklubben
- 44 Båttorget
- 50 Ordföranden har ordet
- 51 SBU-nytt
- 59 Mistluren
- 64 Sjösäkerhet ombord
- 66 Gör-det-själv: Märk båt och motor
- 68 Gör-det-själv: Nya fästen för jollen
- 69 Motorblocket

Båtliv

CHEFREDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE:

Lars-Åke Redéen, Östra Vittusgatan 36, 371 33 Karlskrona. Tel 0455-297 80, kl 9-12. E-mail

Lars-Ake.Redeen@batliv.se

SBU:s REDAKTIONSKOMMITTÉ: Lasse Bengtsson

(ordf.), Anne Adre-Isaksson, Bengt Anderhagen, Lars Afzelius

MEDARBETARE:

Hagen Hopp, Olle Larsén, Roland Brinkberg

ISSN 0282-3934: Svenska Båtunionen

(SBU) är riksorganisationen som tillvaratar och främjar båtklubbens och båtfolkets

intressen. SBU består av 26 regionala båtförbund med 889 båtklubbar och över 161

000 medlemmar. Som medlem i en SBU-ansluten båtklubb betalar du för tidningen

Båtliv i din avgift. **ADRESSÄNDRINGAR:** Gör till din egen båtklubb. **SVENSKA BÅT-**

UNIONEN OCH PRENUMERATIONSÄRENDE: Af Pontins väg 6, 115 21 Stockholm.

Tel 08-54 58 59 60. Fax 08-54 58 59 69. E-mail info@batunionen.com, www.batunion-

en.com **PRENUMERATION:** 200 kr/6 nr. Bg. 5689-6129 (SBU). Norden och Europa

380 kr. **TS-KONTROLLERAD UPPLAGA:** 145 300 (TS 2009) **FÖRETAGSANNONSER:**

Chrismark AB. Kristoffer Sturesson. Tel 0455-579 90, 0709-60 48 11. Fax 0709-60

45 01. E-mail Kristoffer.Sturesson@batliv.se. Michael Stenquist, Tel 08-551 161 90,

0708-80 62 88. E-mail Michael.Stenquist@batliv.se **PRODUKTION:** Lotta Ivarsson,

Chrismark AB. E-mail: Lotta.Ivarsson@batliv.se **TRYCK:** Sörmlands Grafiska AB, 2010.

NÄSTA NUMMER: 11 juni **OMSLAGSBILD:** Anders Sellin.

Eventuell vinstskatt betalas av vinnaren.

SENASTE NYTT: www.batliv.se

www.batliv.se

Båtfolkets egen tidning

Båtliv, är medlemsorgan för Svenska Båtunionen, riksorganisationen för Sveriges båtklubbar. Du som är medlem i en båtklubb får tidningen som en del av ditt medlemskap.

www.batunionen.com

S/Y Trio har seglats och skötts om av tre generationer i samma familj. Som tack tog hon hem segern i "Antikrundan" i Gotland Runt och nu ska denna veteran K-märkas.

Sagan om ett riktigt

Kutterriggade kustkryssaren Trio är som ett smycke i mahogny. Ömt vårdad och älskad av flera generationer av familjen Nordling och snart K-märkt. Hon vann överlägset "Antikrundan" i Gotland Runt förra året och visade därmed hur mycket hon uppskattar all omvårdnad.

Text: Olle Larsén Foto: Lars Nordling & Olle Larsén

– Hon är ett väsen, en båt med själ, säger Lars Nordling och klappar ömt på sargen. Han har tagit över henne efter pappa Göran och farfar Kurt.

Sonen Jasper var med och seglade Gotland Runt och han ska bli den fjärde generationen som så småningom får ta över

hoppas Lars Nordling.

Trio är byggd 1928 och under åren renoverad till originalskick och så fin att Lars nu har ansökt om att få henne K-märkt. Han har bytt sambord, röstjärn, hjärtstock och lite andra detaljer och hon är nu helt tät i skrovet. Masten är original och familjen

har inbundna loggböcker ända från 1928.

Lars Nordling har ändrat en del detaljer – skrapat bort den vita färgen inne i båten och ersatt blymönjan med linolja och plockat bort islådan. Annars är också inredning och pentry helt i original.

– Hon är idag helt genomgången och det finns ingenting som behöver bytas, säger Lars som lägger ner cirka 25 arbetsdagar varje år på Trio innan han kan sticka ut och segla.

Seglande veteran

Moderna instrument och nya vinschar har gjort Trio ännu mer seglingsvänlig. För det är en i

högsta grad seglande veteranbåt. Från tidig vår till långt in på hösten. Det blir 4–5 veckor på sommaren och så många helger som möjligt.

– Jag har varit med på Trio så länge jag kan minnas, säger Lars och visar en bild på när han sitter i farfars knä ombord på Trio.

Trio var Svenska Kryssarklubbens lottbåt 1928 och Kurt Nordling köpte henne av vinnaren. Trio är på 8,8 meter, långkölad och byggd på bröderna Nilssons varv i Nyköping.

Familjen bestod av tre personer och därför fick hon namnet Trio. Och som familjebåt har hon använts mycket genom åren. Hon deltog i Gotland Runt för-

Ruffen är som en skinande blank möbel och allt är original.

Med en förstaplats och en tredjeplats i Gotland Runt har Trio visat att hon är både snabb och vacker.

Lars Nordling trivs lika bra med att pyssla om Trio som att segla henne.

kuttersmycke

sta gången 1950. Fem år senare fick Göran Nordling ta över och firade detta med en tredje plats i Gotland Runt.

Njutbåt

Sedan Lars fick ta över båten 1980 har han gjort den stora renoveringen och bara seglat och njutit. Idén till att ställa upp i Gotland Runt igen fick han när han såg att man kunde få dispens att tävla även om båten inte hade mantåg och motor.

Lars fick starta med Trio i Classic Race, "Antikrundan", och i trion ombord ingick sonen Jasper och kompisen Fredrik Sjölund.

Tredje och fjärde generationen

Nordling seglade hem förstaplatsen ivrigt påhejad av andra generationens Göran som rapporterade rundningstider i tre dygn.

Trio slog en rad andra gamla storheter som Anitra, Refanut och Itaka.

– Vi hade bra väder och lite tur, säger Lars men håller lite försiktigt med om att det kanske inte bara var tur.

Och med närmaste konkurrent en och en halv timme efter i mål så förstår man att kombinationen Nordling och Trio är svårslagen.

Båtbyggare

Trio kom, sågs och segrade men

det blir knappast något trion gör igen.

– Vi får se om Jasper ställer upp igen men jag är nöjd med det vi gjort, säger Lars.

Inför sommaren har Lars som vanligt lackat allting två gånger, linoljat botten ut- och invändigt och putsat på alla detaljer som behöver tillsyn. Han gör allt jobb själv och har en gång i tiden arbetat med att bygga båtar. Han var med och byggde Enderleinkryssare så han kan det här med båtar. Han har också kappseglat en del tidigare, bland annat R 6:a, men slutade kappsegla på 80-talet.

– Det blev för dyrt och för många sponsorer, säger Lars.

OM TRIO

- Kustkryssare från 1928
- Konstruktör Sven Abrahamsson. (Sven Abrahamsson vann SXX:s konstruktionstävling 1926 med Vågen. Trio är en modifiering av detta bygge med bland annat utdragna stävlinjer.)
- Byggt i mahogny på bröderna Nilson varv i Nyköping.
- Längd ö.a. 8,8 m
- Bredd 2,2 m
- Långkölad
- Vikt 3,2 ton
- Kutterriggad
- Segelyta 30 m²
- Förstärkt för inombordsmotor, men har aldrig haft någon installerad.
- Jolle från 1928 byggd på Plyms varv
- Ägare 1928 Kurt Nordling
- Ägare 1955 Göran Nordling
- Ägare 1980 Lars Nordling

En stolt Lars Nordling greppar vinnarpokalen i Gotland Runts Classic Race.

Dom trivs ihop – Trio och Lars. Och dom är ihop nästan lika mycket på varvet som i sjön.

På bilden till vänster syns hjärtstocken med ingraverat namn.

Varje år seglar Trio minst 4–5 veckor och långt in på hösten. Längsta seglingen gick till Luleå nonstop.

Ett sätt att leva

Trio har i princip legat i sjön vartenda år sedan 1928. Ett par somrar i samband med flytt fick hon vila uppe på land.

Nu ska hon K-märkas och är besiktigad och genomgången både av Ingemar Westman och Thomas Larson (2002). Sjöhistoriska museet väntas ge sitt godkännande ganska snart.

– Det här med att K-märka båtar är ett sätt att höja statusen på båtarna. Det finns inte så många veteraner bland segelbåtar och kanske blir det också lättare

att behålla kvar de gamla veteranerna i Sverige på det här sättet, säger Lars.

I sommar blir det som vanligt någon tur norröver. Som längst har han seglat upp till Luleå nonstop. Och kanske blir det en tur till Trosas 400-års jubileum.

Lars tycker att det är lika roligt att putsa på och göra i ordning Trio som det är att segla henne. Hon är ett åretruntengagemang och en mycket stor del av hans liv.

– Ja, Trio är ett sätt att leva, säger Lars Nordling. ♦

ANYTEC 960 CAB

Förverkliga din dröm

Anytec bygger båtar för dig som ställer höga krav på funktion året om, i alla typer av väder. Kontakta oss på telefon 0173-885 00 eller besök www.anytec.se, och din dröm kan bli verklighet.

Räkna med oss!

HAR DU SVARET PÅ FRÅGAN?

Du är på väg in mot en hamn med en stor lyktstolpe på 25 meter. Du står och tittar ut genom luckan. Din ögonhöjd ö.h. är 4 meter. Hur långt har du kvar till hamnen när du precis får syn på lyktstolpen?

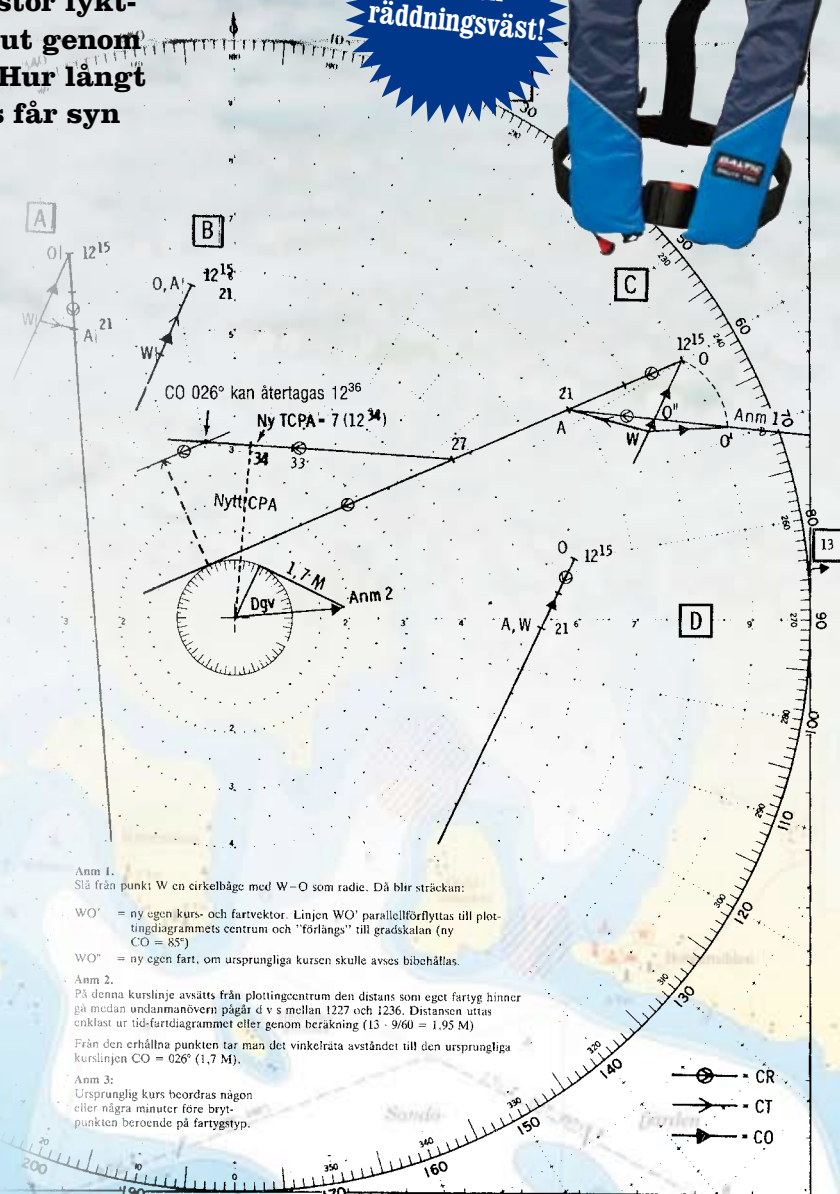
- ① 50 M
- ⓧ 14,6 M
- ② 146 M

Var med och tävla! Du kan vinna en uppblåsbar räddningsväst. Gå bara in på www.svenskasjo.se lämna ditt svar och ange koden **Båtliv3**. All information om hur tävlingen går till och hur vinnaren utses hittar du också där.

NYA KLURIGHETER I NÄSTA BÅTLIV

Vi försäkrar och du kan spara pengar! På båten och kanske även på hem- och bilförsäkring-en. Välkommen till hemsidan. Och du, går det inte vägen denna gång så kommer fler chanser. I nästa nummer av Båtliv 2010 kommer nya klurigheter och nya vinstmöjligheter.

Vinn en räddningsväst!

 Svenska Sjö

FÖRSÄKRINGEN DIN BÅT FÖRTJÄNAR!

www.svenskasjo.se · 08-541 717 50

Kallbakat hemmabygge i Åhus

Den här båten i kallbakad mahogny och lärkträ har byggts av Lasse Lassesson i Färlöv. Hon ligger i Åhus hamn. Foto: Erling Kroon.

Som nybliven pensionär började Lasse Lassesson i skånska Färlöv att bygga sin drömbåt. Efter drygt 4,5 års arbete är hon nu sjösatt och ligger i Åhus hamn.

Lasse är medlem i Kristianstads Segelsällskap och har haft flera båtar tidigare. Den här gången valde han att bygga en egen segelbåt i kallbakad mahogny.

Arbetet började hemma i garaget med att tillverka spanten. Efter ett år fortsatte Lasse, som har jobbat 16 år som möbel-

snickare, i en större lokal. Det behövs med ett hemmabygge i den här storleken.

– Jag lånade en ritning till huvudformen och spanten, men resten har jag gjort själv, säger Lasse som bland annat har seglat Contrast 33 tidigare.

Bordläggningen är i tre lager, varav de två understa är krysslimmade. Ytskiktet är i vacker mahogny. Övriga träslag är lärk (rufftak och sittbrunnssargar), teak och ask.

Planerna för sommarens seg-

Träslagens olika färger ger en snygg och stilendig kontrast. Foto: Erling Kroon.

lingar är inte helt klara än.

– I sommar har vi sagt att vi ska segla uppåt Ostkusten. Vi får se hur långt vi kommer och om allt fungerar som det ska.

Fakta: Längd: 12,50 m.

Bredd: 3,20 m. Djupgående:

1,90 m. Vikt: 8,5 ton. Kölvikt: 3,2 ton (bly). Motor: Volvo Penta D2-40 med S-drev. Seldén rigg med rulle i stor och fock.

Lars-Åke Redéen

Swedish Grand Prix 2010 i Bohuslän

Full throttle för Swedish Grand Prix 2010. Den 6–8 augusti är det VM-fest på Byfjorden vid Uddevalla. Foto: Swedish Grand Prix/Class 1.

Den 6–8 augusti arrangeras Class 1 offshore racing för första gången i Sverige. Tävlingarna hålls i Uddevalla.

VM-deltävlingen Swedish Grand Prix är det största som har hänt svensk motorsport sedan Formel 1 i Anderstorp. Norska Arendal har arrangerat en VM-deltävling i Class 1 sedan 1994. Denna lockar årligen över 150 000 besökare.

– Vi räknar med 100 000 besökare första året. Det innebär drygt 50 miljoner turistikronor till regionen, 40 nya årsarbeten och 15–20 Mkr i skatteintäkter, säger föreningens ordförande, Stefan Docksjö.

Tävlingsbåtarna i Class 1 är förmodligen den mest extrema testbänk industrin kan önska sig. Lättare och starkare material medför mindre förbrukning. Starkare båtar medför också säkrare båtar med längre livslängd. Bättre förbränning leder till mindre tankar och mindre utsläpp. Mer lättdrivna skrov medför samma fart med mindre motorer.

– Skälet till att jag accepterade att ta miljöansvaret för Swedish Grand Prix, var min övertygelse om att kunna bidra till en bättre utveckling för båtlivet, säger Stefan Docksjö.

Genom att göra tävlingsbåtarna miljövänligare, borde man också kunna förbättra vanliga fritidsbåtar. 2008 sänktes exempelvis bullernivån från cirka 130 dB till under 100.

– Vår ambition är att vara ett föredöme och leda utvecklingen till ett grönare båtliv. Därför är vi mycket stolta över att presentera en av våra viktigaste samarbetspartners, Lantmännen Aspen Petroleum, som levererar drivmedel till tävlingsbåtar, funktionärer och besökare.

Platsen för arrangemanget är Uddevalla, 6–8 augusti. Huvudansvariga är UIM, WPPA, IOTA, SVERA och föreningen SGP.

Sedan 1994 använd uteslutande 46 fots katamaraner. Minimivikt 4 800 kg (efter målgång). Motorstyrka 2x928 hk (begränsad). Toppfart 140 knop (260 km/h).

www.class-1.com

1 990 KR
Rek pris 3 690 kr
Gäller t o m 31 maj.

NIKON 7X50 IF WP

Högkvalitativ marinkikare med individuell fokusering. Det höga betraktningläget ger ett klart och tydligt synfält, även för glasögonanvändare. Kvävgasfylld och vattentät ned till 2 meters djup i 5 minuter.

Nikon Sport Optics

Bankeryd Scandinavian Photo, 036-376800 • Göteborg Expert Götaplatsen, 031-185800 • Lund Mattsons Foto, 046-148500 • Malmö Rajala PRO shop, 040-121306 • Malmö Scandinavian Photo, 040-170200 • Mölndal Scandinavian Photo, 031-7068330 • Nässjö Hegethorns, 0380-10928 • Stockholm Fotokungen, 08-6414300 • Stockholm Gunnar Olssons Foto, 08-55606050 • Stockholm Kameradoktorn, 05-41050410 • Stockholm Rajala PRO shop, 08-7894500 • Stockholm Scandinavian Photo, 08-54555490 • Uppsala Naturkompaniet, 018-711727 • Västervik Walters Foto, 0490-17450

Låt oss tala om havets nedsmutsning

Den nuvarande regeringen vill spendera flera hundra miljoner skattekronor på att förbjuda toatömning i havet.

Det är sannerligen att "slå ihjäl flugor med stekpannan".

Troligen kommer det inte att bli någon märkbar effekt alls i havets miljö, även om förbudet följs till hundra procent.

Snacket att badvikarna skulle fyllas av toautsläpp är lika idiotiskt som kränkande mot båtfolket.

Nej, låt oss titta på vad som varje år händer i Bohusläns skärgårdar.

Ton efter ton, flera hundra ton, av skräp, plast, trasiga nät, oljedunkar, tombackar och ännu farligare grejer flyter från havet in och lägger sig i just badvikar och naturhamnar.

Städpatruller, många gånger från närbelägna båtklubbar, har släpat samman skiten under några vårmånader varje år.

Vad tror ni händer? Jo, nu dyker det upp någon "taliban" och påstår att detta skräp kommer från fritidsbåtarna!

Dessbättre gick det snabbt att få tyst på den tokstollen.

Vad värre är, denna regering som säger sig värna om havets och skärgårdarnas miljö har helt sonika dragit in det "städbidrag" som tidigare utbetalats till kustkommunerna. Det går inte att använda LOVA-pengar heller.

Men för det mycket fiktiva hot som fritidsbåtarnas toabekymmer utgör finns det tydligen hur mycket pengar som helst.

Transportstyrelsen – en mycket märklig organisation – som den senaste tiden gång på gång har gapat över för stora stycken, vidhåller att båtfolket går in i badviken med skiten.

Den stora och märkliga utredning man presenterat för regeringen blev det förstås bakläxa på.

Näringsdepartementet begärde förklaringar på sex punkter som förbryllat en rad remissinstanser.

Svaret blev – förstås – det som är skrivet är skrivet. Här ändras ingenting. Problematiken med 700 000 fritidsbåtar som helt saknar toalett avfärdas i en enda mening:

– Gå iland när nöden kräver.

För oss som lagt ned stora pengar för att följa lagar och förordningar gäller det att ha rejält påfyllt i skeppskassan. Det är väl ingen som tror att tömningen blir gratis?

Det nämns redan summor på 200 till 300 kr per gång.

För att inte tala om köerna vid dessa tömningsstationer i de stora gästhamnarna.

Lasses krönika

Klart nej till båtlivets org

Den 12 april gick remisstiden ut för de myndigheter och organisationer som ombetts lämna remissvar på Transportstyrelsens utredning om ett eventuellt förbud för fritidsbåtar att tömma sina hålltankar med fekalier i hav och sjöar.

Text: Lasse Bengtsson

Båtlivets organisationer är inte positiva till ett tömningsförbud. Bilden är från Lökholmen vid Sandhamn.

Svaren utgör en imponerande samling A 4-sidor från drygt 80-talet remissinstanser och enklast kan sammanfattas så här:

Kommuner, landsting och länsstyrelser är positiva till förbud.

Båtlivets organisationer är inte positiva till förbud.

Ingen vill betala de hundratals miljoner kronor som ett sådant förbud skulle kosta.

Dessutom dyker en och samma motivering upp i svar efter svar:

"Vi kan inte tillåta att båtägarna tömmer sina hålltankar i badvikarna bland badande barn..."

Struntar i kärnfrågan

Motiveringen är hämtad från Transportstyrelsens utredning.

En annan märklig omständighet är att många remissinstanser mer eller mindre struntar i själva kärnfrågan om detta är en miljöfråga eller inte.

Däremot fann sig Näringsde-

partementet ha anledning att ställa en rad kompletterande frågor till Transportstyrelsen. Utredningen var inte tillräckligt tydlig i bland annat hur mycket ett förbud skulle kosta kommunerna, hur tillsyningen skulle ske, vilka hamnar som måste installera sugtömmare, vilka båtar som kunde få undantag, hur strategin för utbyggnaden av flera landtoaletter skulle utformas och slutligen hur samordningen av hela utbyggnaden skulle kunna ske.

Dyra tömningar

I sitt svar viker inte Transportstyrelsen en bokstav från vad som sagts i utredningen. Totalt 120 Mkr i investeringar och 21 Mkr årligen i drifts- och underhållskostnader. Båtägarnas egna kostnader bryr de sig inte om.

En annan viktig fråga är hur mycket en sugtömning kan beräknas kosta. Båtliv har fått uppgifter som pekar på allt från

LASSE BENGTSSON
Maila gärna dina åsikter om båtpolitik:
Lasse.Bengtsson@batliv.se

toastopp från anisationer

200 till 300 kr per tömning. I vissa svar planerar kommunerna med egna gästhamnar att lägga över hela kostnaden på hamn- och gästhamnsavgifter.

Notabelt är att Transportstyrelsen i en enda mening avfärdar hela problematiken med de 700 000 fritidsbåtar som helt saknar egen toalett. Dessa får klara sig med ett utbyggt nät av landtoaletter (som kommunerna skall betala för).

Svenska Båtunionen (SBU) tar i sitt remissvar bestämt avstånd från Transportstyrelsens utredning, något som Svenska Kryssarklubben, SXX, också gör. SXX vill dessutom återremitera hela utredningen för att i samråd med båtorganisationerna utarbeta en långsiktig strategi för att bättre kunna lösa fritidsbåtarnas behov.

Invändningar och förslag

SBU har i sitt remissvar sammanfattat sina invändningar i tio punkter och dessutom lämnat in fem alternativa förslag.

Sammanfattande slutsatser:

1. Utsläpp av fosfor från fritidsbåtar är minst sagt försumbart i relation till de totala utsläpp som finns.

2. Utredningen behandlar endast ca 10 % av fritidsbåtbeståndet.

3. Föreslagna åtgärder är samhällsekonomiskt olönsamma och finansieringen oklar.

4. Den samlade miljöpåverkan kan mycket möjligt vara kontraproduktiv när hänsyn också tas till transport för tömning av hålltankar.

5. Någon påverkan i bakteriehänsyn vid badplatser e.d. kan inte påvisas utan TS antar något som fritidsbåtfolket är främmande för.

6. Alla lagar och anvisningar från myndigheter måste ha en "folklig" förankring för att efterlevnaden skall kännas rimlig och "förtjänas" för att inte krav på förändring eller slopande skall ställas.

7. Övervakning av ett eventuellt förbud är i det närmaste omöjligt.

8. Alternativt förslag på samarbete med båtorganisationer m.fl. för en frivillig utveckling finns inte i TS rapport.

9. SBU avvisar TS förslag om förbud mot toalettutsläpp och krav på toalett med hålltank som kan sugtömmas från land.

10. SBU har istället förslag på hur vi på ett konstruktivt sätt kan påverka utvecklingen framöver enligt ruta nedan. ◆

SBU:S FÖRSLAG

SBU:s förslag till riktlinjer och inriktning för framtida användning av båttoaletter liksom utveckling av landbaserade toaletter och sugtömningsstationer:

1. Fler toaletter i land ger snabbast och mest kostnadseffektivt resultat och ska ingå i den samhällsfinansierade infrastrukturen på land. Inte minst behöver toaletter på öar med naturhamnar byggas ut. Detta är särskilt viktigt för den stora majoriteten fritidsbåtar som inte har toalett ombord och som är del av det rörliga friluftslivet.
2. Fler och väl tillgängliga tömningsstationer som del av samhällsfinansierad infrastruktur. Rekommendationer bör utarbetas för vilka hamnar/båtklubbar som bör ha möjlighet till sugtömning. Placering med hänsyn till åtkomlighet bör särskilt beaktas.
3. Lokala väl motiverade och avgränsade tömningsförbud bör diskuteras. Till exempel naturhamnar, strandnära lägen osv.
4. Onödig tömning av hålltank i havet skall undvikas men tömning får göras i undantagsfall och då minst 500 m från land, till havs och under gång. Ingen tömning i inlandsvatten.
5. Båt med fast toalett ombord skall ha hålltank, helst tömningsbar över däck.

Båtsportkort för tuffare tag!

Nu i vik- och våtstarkt papper med ny tålig plastspiral

Västkusten norra

Västkusten södra

Ostkusten

Mälaren

Bottenviken

Båtsportkortet över Bottenviken skiljer sig i material och finns att köpa i två versioner, papper och plastlaminat.

Hitta din återförsäljare på www.sjofartsverket.se

10% rabatt

vid köp över
3.000,- på allt i
"Bryggans" katalog.

Undantaget redan nedsatta
priser, netto- och dagspriser.

 <p>Bryggstege 4-steg Varmgalvaniserad stege med fotsteg av trä. Total längd 1880 mm. ~~1.395,-~~</p> <p>1.090,-</p>	 <p>Fender MAJONI PVC. Luftventil av mässing. Vit med svarta ändrar</p> <table border="0"> <tr><td>Korf2 120x420</td><td>~~94,-~~</td><td>78,-</td></tr> <tr><td>Korf3 150x600</td><td>~~146,-~~</td><td>98,-</td></tr> <tr><td>Korf4 190x680</td><td>~~162,-~~</td><td>128,-</td></tr> <tr><td>Korf6 250x800</td><td>~~282,-~~</td><td>238,-</td></tr> </table>	Korf2 120x420	~~94,-~~	78,-	Korf3 150x600	~~146,-~~	98,-	Korf4 190x680	~~162,-~~	128,-	Korf6 250x800	~~282,-~~	238,-	 <p>Plattfender Smidig fender för tränga hamnar! Tillverkad i skumplast.</p> <table border="0"> <tr><td>500 x 200 x 50 mm</td><td>~~128,-~~</td><td>98,-</td></tr> <tr><td>600 x 300 x 80 mm</td><td>~~228,-~~</td><td>178,-</td></tr> </table>	500 x 200 x 50 mm	~~128,-~~	98,-	600 x 300 x 80 mm	~~228,-~~	178,-	 <p>LED styrbords- och bordslanternor Lanternor godkända för båtar upp till 12 m. Tillverkade i rostfritt stål. Säljes parvis. ~~395,-~~</p> <p>298,-</p>			
Korf2 120x420	~~94,-~~	78,-																						
Korf3 150x600	~~146,-~~	98,-																						
Korf4 190x680	~~162,-~~	128,-																						
Korf6 250x800	~~282,-~~	238,-																						
500 x 200 x 50 mm	~~128,-~~	98,-																						
600 x 300 x 80 mm	~~228,-~~	178,-																						
 <p>Bryggbelysning Solcellsdriven. 6 st LED dioder. Laddas under dagen, tänds automatiskt under natten. Mått: 100x125x22. ~~498,-~~</p> <p>158,-</p>	 <p>Bryggfender Vit eller Marin PVC. 1100 x 250 mm. ~~648,-~~</p> <p>398,-</p>	 <p>B-ring Bojsänke i rostskyddsmålat stål. Kätting används med fördel mellan B-ring och boj! Rekommendationstabell, se sid 65 i katalogen.</p> <table border="0"> <tr><td>25 kg</td><td>~~898,-~~</td><td>748,-</td></tr> <tr><td>40 kg</td><td>~~1.298,-~~</td><td>1.098,-</td></tr> <tr><td>70 kg</td><td>~~2.148,-~~</td><td>1.778,-</td></tr> </table>	25 kg	~~898,-~~	748,-	40 kg	~~1.298,-~~	1.098,-	70 kg	~~2.148,-~~	1.778,-	 <p>Förtöjningsboj Orange PVC. Uppblåsbar. Bärighet</p> <table border="0"> <tr><td>12 kg</td><td>~~424,-~~</td><td>338,-</td></tr> <tr><td>30 kg</td><td>~~564,-~~</td><td>448,-</td></tr> <tr><td>60 kg</td><td>~~734,-~~</td><td>586,-</td></tr> <tr><td>100 kg</td><td>~~948,-~~</td><td>758,-</td></tr> </table>	12 kg	~~424,-~~	338,-	30 kg	~~564,-~~	448,-	60 kg	~~734,-~~	586,-	100 kg	~~948,-~~	758,-
25 kg	~~898,-~~	748,-																						
40 kg	~~1.298,-~~	1.098,-																						
70 kg	~~2.148,-~~	1.778,-																						
12 kg	~~424,-~~	338,-																						
30 kg	~~564,-~~	448,-																						
60 kg	~~734,-~~	586,-																						
100 kg	~~948,-~~	758,-																						
 <p>GARMIN GPSmap 421 Sjökortsplotter med suveräna navigations- funktioner. 4" skärm, NMEA 2000, högkänslig GPS-mottagare. Levereras med: Ström- /NMEA-kabel, monteringsbygel, skyddskåpa & svensk manual.</p> <p>3.490,-</p>	 <p>Autopilot S1 inkl ST6002 Levereras med kursdator, fluxgatekompass, linjär drivenhet och roderlägesgivare. ST6002 instrumentet ger dig segelbåts- funktioner tex automatiskt slag. ~~30.990,-~~ BEGRÄNSAT ANTAL! FÖRST TILL KVARN!</p> <p>19.995,-</p>	 <p>Polermaskin Kraftig och robust polermaskin med ergono- misk design. Variabelt varvtal 600-3000 rpm. Polertallrik ø 185 mm. Levereras inkl hätta i väska av slagtälig plast. ~~648,-~~</p> <p>498,-</p>	 <p>Neptune Formula Det miljövänliga alternativet! Vit, blå, röd, svart. 0,75 liter 288,- 2,5 liter 878,-</p> <p>Mille Light Polerande bottenfärg. Biocidfri. Svart, grå. 0,75 liter 265,- 2,5 liter 768,-</p>																					
 <p>COBRA VHF MR F55 DSC Stationär VHF med alla internationella kanaler, L1 & L2. Levereras med flush- monteringsatts, monteringsbygel och GPS- kabel. Uteffekt: 1 & 25 W</p> <p>1.290,-</p>	 <p>GARMIN GPSmap 720 Widescreenplotter med pekskärm, radar-kom- patibilitet mm. Ljusstark display för läsbarhet i dagsljus. Levereras med snäpplister, monte- ringsbygel med inbyggd kabelhantering, rattar, packning till flushmontering, spänning/data- kabel alt. spänning/data/ ekolods-kabel, svensk manual.</p> <p>11.790,-</p>	 <p>TCNano Gelcoat Rengör, polerar och förseglar med nanoteknik. 250 ml. ~~295,-~~</p> <p>248,-</p>	 <p>LEFANT SPF Mark 5, LEFANT Allcoast Polerande bottenfärg. Vit, gråsvart eller blå. 0,75 liter 3,0 liter 898,-</p> <p>LEFANT TF Tunnskiikts- snabbtorkande bottenfärg. Vit, gråsvart eller blå. 0,75 liter 249,- 3,0 liter 795,-</p>																					

SOLARMARE

995:-
25W

1.895:-
50W

Solcellspanel
36 högeffektiva polykristallina celler. Högtransparent hårdat glas, ram av anodiserad aluminium.
25W 675x356x35 mm ~~1.395:-~~
50W 650x670x35 mm ~~2.495:-~~

NASA

1.495:-

Batteriövervakning NASA BM-1
Instrument för övervakning av batteriet. Visar laddning, förbrukning, totalförbrukning och batteristatus. Levereras med mätshunt för max 100A förbrukning samt 5 m kabel. ~~1.895:-~~

CTEK

Batteriladdare CTEK
Effektiva helautomatiska switchladdare. Galvaniskt avskiljd. IP 65-klassad = vattentät.
XS3600. 3,6A ~~750:-~~ **588:-**
XS7000. 7A ~~1.400:-~~ **1.188:-**
M200 IP44 ~~2.045:-~~ **1.588:-**

MATROMARINE PRODUCTS

798:-

Båt-WC
Manuell spolning. Lock och sittning av trä. Vatten in ø 19 mm, avlopp ut ø 38 mm. ~~1.098:-~~
Stor skål ~~1.708:-~~ **1.290:-**

NOA

1.298:-

NOA Solpanelhållare
Aluminium. Vridbar på stång 1500 m. ~~1.630:-~~

TUDOR BATTERIES

888:-
80A

TUDOR MARIN NAUTICA FREELINE
12 V. Freeline/Marine batterierna har en patenterad tipsåker lockkonstruktion. 80 Ah 115Ah **1.688:-**

EXIDE TECHNOLOGIES

1.088:-

Batteriladdare Exide 12V/7A
Modern laddare med hög effekt. Helautomatisk med avancerad laddning i fem steg. Galvaniskt avskiljd
12V/7A ~~1.405:-~~
12V/15A ~~1.000:-~~ **1.588:-**

1.898:-

Båt-WC med elpump
Elektriskt toalett med inbyggd avfallskvarn. Vatten in ø 19 mm, avfall ut ø 25 mm. 12 och 24V. ~~2.400:-~~

NAPS

2.595:-
596x357x4 mm

Marinpanel
Bottenplatta i rostfritt stål. Lätt böjbar. 36 celler, hermetiskt inkapslade.
22W ~~3.250:-~~ **2.595:-**
33W ~~4.750:-~~ **3.595:-**
832x357x4 mm
44W ~~5.850:-~~ **4.550:-**
670x596x4 mm

NAPS

298:-
6A basic

978:-
MAXPOWER

Regulator 6A basic
Ansluts mellan solpanel och batteriet för att förhindra överladdning. ~~378:-~~
Regulator MaxPower
Optimerar laddningen från solpanelen. ~~1.248:-~~

GOBIUS 4

2.450:-

nivåmätare för tankar version 2
Nivåmätare som mäter från tankens utsida. Obroende tankens storlek, form eller vilken vätska som tanken innehåller mäter Gobius rätt. Går att koppla med tex. WEMA eller VDO. Vatten/Diesel ~~2.005:-~~
Septik ~~2.005:-~~

Septiktank

948:-
24 liter ~~1.198:-~~
Mått: 300 x 400 x 200

40 liter ~~1.398:-~~ **1.098:-**
Mått: 500 x 400 x 200
56 liter ~~1.598:-~~ **1.248:-**
Mått: 700 x 400 x 200

ivotherm

3.990:-

Travel Box 32 liter kyl/frys
Försedd med batterivakt och belysning. Avsedd för drift på både 12-230 volt, drift på 230V prioriteras automatiskt. Danfoss kompressor. ~~4.990:-~~

Eberspächer

13.990:-
D2 ~~16.740:-~~
D4 ~~20.220:-~~ **16.990:-**
Grundsets D4 ~~1.650:-~~ **1.450:-**

Luftvärmare AIRTRONIC
Lev. inkl. rak bordsgenomföring och minireglage med temp.sensör.
D2 ~~16.740:-~~ **13.990:-**
D4 ~~20.220:-~~ **16.990:-**
Grundsets D4 ~~1.650:-~~ **1.450:-**

Teleflex MARINE

4.990:-

Hydraulstyrning Baystar Compact
Komplett hydrauliskt styrsystem för motorer < 150 HK. Frontmonterad cylinder som ger enkel installation. Levereras inkl. pumpcylinder, 2x20" nylon slang och 2 liter olja. ~~6.490:-~~

ABUS

378:-
Lås Klass 3 ~~408:-~~
Kätting 2,5 m Klass 3 ~~518:-~~ **398:-**
inkl. överdrag

Lås & låskätting
Lås Klass 3 ~~408:-~~ **378:-**
Kätting 2,5 m Klass 3 ~~518:-~~ **398:-**
inkl. överdrag

4.990:-
42 liter

Kylskåp Cruise
42 liter ~~6.250:-~~
49 liter ~~8.060:-~~ **6.990:-**
49 liter ASU ~~9.005:-~~ **8.290:-**
65 liter ASU ~~10.060:-~~ **9.490:-**
85 liter ASU ~~11.450:-~~ **9.950:-**

FLOLINE

598:-

Pentryppump FLOLINE
Pentryppump med inbyggd tryckvakt. 12,5 lit/min. 35 PSI. 12 och 24V. ~~748:-~~

LEWMAR

7.995:-
inkl. fjärr

Ankarspel Pro-Fish 1000
Frifallsspel med 700 W motor. För ø 8 mm kätting eller ø 14 mm tåg. Levereras installationsklar inkl. manöverpanel, automatsäkring och trådlös fjärrkontroll. Tillverkat av rostfritt stål. ~~12.465:-~~

3.990:-

Kylaggregat Compact 2001
ASU 3201 ~~11.000:-~~ **9.690:-**
ASU 3251 SP ~~14.000:-~~ **11.990:-**

2.190:-

Varmvattenberedare SPRING
Rostfritt hölje med emaljerad insida. Elpatron 230V/750W. 20 liter. ~~2.005:-~~

FSE ROBLINE

1.095:-
30 m + 10 m

Ankarlina m kätting
Tillverkad av ø 14 mm 3-lagen 100% polyester med ø 8 mm x 10 m kalibrerad kätting, ena änden är taglad. Levereras i hink med lock. Tot. längd 30+10 m ~~1.205:-~~
Tot. längd 40+10 m ~~1.650:-~~ **1.295:-**

BEP

LEADING ELECTRICAL DESIGN

Ny serie med övervakningsinstrument för batterier, 230V, tanknivå, pumpar och lantärnor. Ger dig full kontroll över kritiska källor ombord.

Driftsäkert elsystem

Batteridistribution

Huvuströmbrytare

Batteriseparatorer

Battericentral

Automatsäkringar

Strömbrytarpaneler

Batteri/tankinstrument

Nivågivare

Säkringar/hållare

Kopplingsplintar

DC/DC omformare

CANbus elsystem

Elsystem i världsklass, enkelt, elegant och pålitligt.

BEP Marine har komponenterna som ger dig möjlighet att förbättra ditt elsystem för en driftsäkrare tillvaro.

 COMSTEDT®

www.comstedt.se | Tel 031-775 65 30

NYHETER

Karibiskt badparadis öppnar i Frederikshavn

Stena Lines hotell i Frederikshavn genomgår en omfattande ombyggnation. Den 6 juni öppnas portarna till en helt ny upplevelse – The Reef Frederikshavn. Här kan hotellets gäster och besökare fly undan vardagen för att möta Karibien i en miljö på 1 500 m² i det nya äventyrsbadet med turkost vatten, grottor, kokosnötter och skatter. Hotellet är beläget centralt i Frederikshavn med endast fem minuters promenad från hamnen.

Version 2010 av BlueChart

Garmin har presenterat den nya versionen 2010 av BlueChart g2 och BlueChart g2 Vision nu finns tillgänglig. Nya BlueChart 2010 innefattar på både BlueChart g2 och BlueChart g2 Vision. Båda dessa sjökort ger användaren traditionellt sjökort, tidvattensstationer, perspektiv vyer, och fiskekort. Som tillägg kan användaren dra nytta av ökade dimensioner, standardiserad information likväl som förbättrad övergång mellan zoomskalor och sömlösa övergångar mellan kortgränser.

www.garmin.se/bluechart2010

Ny typ av segelbåtsratt

En ratt till en segelbåt måste uppfylla två motsägelsefulla kriterier, enligt uppfinnare Jan Smede. Hans nya ratt kan utföras med stor diameter samtidigt som den medger god passage i sittbrunnen. Den utnyttjar det faktum att en ratt till en segelbåt endast behöver vridas ca

ett halvt varv åt vardera hållet för fullt roderutslag. Vid normal styrning behöver man endast vrida ratten cirka 45 grader för full kontroll. Jan Smede har sökt patent för ratten och letar nu efter samarbetspartner.

jan.smede@gmail.com

Liten, flyttbar och färgstark båt-TV

Med Grundigs båt-TV slipper man krångel. Boxen för mottagning av digitala mark- och kabelsändningar är inbyggd och klar. Inga extra sladdar alltså, och dessutom bara en fjärrkontroll att hålla reda på. Sommarsortimentet omfattar Leemaxx 19" i fem fräscha färger samt Vision 2 i 16" och 19". Pris från 3 500 kr.

380 000 kr till båttvätt

Länsstyrelsen i Västernorrland bidrar med 378 175 kr till stiftelsen Håll Sverige Rent för etablering av en båttvätt i Härnösands hamn. Det blir den första båttvätt på Norrlandskusten. Den totala investeringen är på 756 350 kr.

Länsstyrelsen har också beslutat bidra med 21 800 kr till Nyadals Intresseförening. Föreningen ska bygga en mottagningsstation i Nyadals gästhamn för toalettavfall från fritidsbåtar. Totalkostnad 53 000 kr.

Litet ankarspel

Mini Genius0 är ett manuellt Free-fall ankarspel för båtar i 6–7 metersklassen. Det är tillverkat av kompositmaterial, vilket gör att både vikten och priset hålls nere. Placeras ovan däck för enkel installation. Pris 6 495 kr.

www.watski.se

Snygg på landbacken

Chino Trousers från Sebago i plaggvävtad bomullstwill finns i färgerna Navy, Beige, Royal och Sailwhite i storlekarna 30-40. Pris 895 kr.

www.trendmark.se

USB-anslutning för båten

Med den här USB-anslutningen kan man ladda prylar och ansluta MP3-spelare i båten. Den är även utrustad med LED-belysning och går på 12–24V in, 5V/A ut.

www.batsystem.se

Ny CR 440 DS

CR 440 DS har den nya designen som är framtagen av CR Yachts tillsammans med Stephen Jones, som även designat övriga CR Yachts.

När specifikationen för CR 440 DS fastställdes bestämdes tidigt att båten skulle ha bra seglingsegenskaper med ett

säkert uppträdande. Därför finns 47 % av vikten i kölen, som är monterad på en djup kölficka vilket ger en mycket stabil båt. Mått 13,20x4,08 m. Djup 2,10 alt 1,85 m. Vikt 10 000 kg.

www.cryachts.se

Nya rullflockar från Plastimo

Plastimo nya rullflocksystem 609 och 811 har en omgjord svivel med ny typ av kullager, softare design och lägre vikt än tidigare. Trumman är inkapslad för att ge ännu enklare och säkrare manövrering av revlinan. Minsta modellen, 406, har uppgraderats med ny färgdekor. Alla tre storlekarna finns i varianter med ett eller två profilspar för segel och är avsedda för båtar mellan 14 och 36 fot. I sortimentet har Plastimo även större rullflocksystem för båtar upp till ca 45 fot.

Pris från 3 195 kr till 8 995 kr beroende på modell.

www.navimo.se

425 000 har redan Förarintyg

Trots allt vad som läggs det svenska båtfolket till lags är det en sak man inte kan ta från dem:

Viljan att lära sig båtlivets krav och villkor.

Inom NSB, Nämnden för Båtlivsutbildning, förs statistik över svenskarnas båtkompetens. Sedan nämnden började föra statistik 1972 har drygt 425 000 svenska båtägare och deras familjemedlemmar avlagt godkänt förarintyg.

Ola Kvarnström vid NFB är själv imponerad över båtfolkets vilja att lära sig båtlivets grunder.

– Normalt är det omkring 10 000 personer varje år som avlägger examen för förarintyg, berättar han, men under 2007 och 2008 steg den siffran dramatiskt. Då var det drygt 13 000 om året som pluggade till sig intyget.

– Förklaringen till detta ökade intresse var förstås debatten om obligatoriskt båtkörkort...

Det obligatoriska körkortet ligger ännu långt fram i tiden. Regeringen säger sig inte ha haft tid att förbereda för en sådan proposition.

Under tiden är det den frivilliga utbildningen som mal på med 10 000 nya intyg per år.

Lasse Bengtsson

Ungdomseskader för SBU ungdomar

Ungdomskommittén vill tillsammans med alla båtförbund och klubbar genomföra en eskader runt Sveriges kust för våra ungdomar. Det viktiga är inte hur eller var vi seglar eller kör med båtarna, det viktigaste är att alla hjälper till.

Vi vill ha med deltagare från alla Sveriges klubbar och funktionärer från klubbar och förbund som kan hjälpa till med genomförandet och lotsa oss till kontakter på olika företag som kan hjälpa oss med eskadern.

Det skulle vara kul att se alla klubbar i media, både lokalt och regionalt och detta skulle vara en början till samverkan mellan grannförbunden. Med ett antal båtar och undervisare/ledare fokuserar vi på utbildning i sjösäkerhet, miljö och friluftsliv. Är ni intresserade av att vara med?

I SBU har vi ett stort intresse för båtliv och natur. Men för att få igång våra ungdomar ännu mer måste vi bli mer modeinriktade och börja spela på deras villkor. Som ideell organisation, med en bred ämnesbevakning och hög samhällsnytta, har ungdomsarbetet varit vagt under de senare åren och mist lite av sin utveckling. Att genomföra en eskader skulle lyfta vikten av samverkan mellan ungdomar i olika kulturer och från olika län och ge en syn på vikten av utbildning hos ungdomar. Vi vill veta vad ni tycker! Kontakta oss för synpunkter, frågor eller anmäl ert intresse.

Ungdomskommittén, SBU

Martin Nordström

martin.nordstrom@batunionen.com

INGEN KAN AIS BÄTTRE

WWW.TRUEHEADING.SE

ANDRA KAN LITE OM ALLT - VI KAN ALLT OM AIS

NY PRODUKT!!

SE OCH BLI SEDD MED AIS CTRX CARBON

Vårt uppdrag är enkelt –
att förbättra din säkerhet till sjöss.

Alla våra produkter är
utvecklade och framtagna mot
internationella standarder
vilket ger pålitliga produkter
med lång hållbarhet och
hög prestanda.

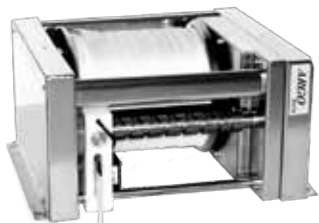
Enkel, funktionell och
snygg design gör produkterna
lätta att använda ombord
och därmed säkrare och
bekvämare i alla väder.

VENDEVÄGEN 90
182 32 DANDERYD

TEL. 08-545 939 00

WWW.TRUEHEADING.SE

Marknadens kraftfullaste
BANDANKARSPEL
har fått nytt produktnamn

ARGO
AUTO

Automatiskt bandankarspel
som kan "allt"

ARGO AUTO har toppmodern styrning. Helt solid state. Långt driven automatik och övervakning.

Ny fjärrstyrning med rejäl styrbricka (50x80mm) arbetar på 868 MHz bandet för överlägsen stabilitet och räckvidd.

ARGO
MANU

Smidig manövrering med helt manuella kontaktorer

Argo Manu
Introduktionskampanj
13.900:-
Inkl. band och styrmodul

ANCHORING
Tel. 08-531 709 00
Fax. 08-531 709 01
www.anchoring.se

AdvanSea AIS

AdvanSea marin-elektronik ingår i Navimo-gruppen och består av en serie sjökortsplottrar, VHF samt segelinstrument för fritidsbåtar.

I AdvanSea AIS program finns tre olika enheter. RX-100 är en mottagare som bara tar emot info från andra AIS-utrustade båtar och skickar den vidare till en sjökortsplotter. TR-200 är en enhet kombinerad mottagare/sändare där man också kan skicka iväg information så att man syns för andra. Den är utrustad med GPS och levereras med egen GPS-antenn samt Split-100, en splitter som gör att man kan använda samma antenn för VHF som för AIS.

Pris RX-100 1 695 kr. TR-200 7 395 kr. Split-100 2 950 kr.

www.navimo.se

Räddningen är här för träbåtsägare

Kapellvred ger oftast skador i lacken på träbåtar. Lackskiktet spricker och det kommer in fukt som skadar och missfärgar träet.

Lösningen är en liten bricka som placeras mellan kapellvredet och ytan. Den tjänstgör samtidigt som en packning för skruvhålen. Brickan är i mjuk polypropylenplast som motstår både solljus och saltvatten. Pris 9 kr.

info@gronvarld.se

Topplanterna

Från Watski kommer denna topplanterna med runtomlysende vitt ljus. 12V 1W. 360° ljusvinkel. Rostfritt stål för båtar <12m. Pris 395 kr.

www.watski.se

LED-lanterner

Watski har ett sortiment med LED-lanterner. Det omfattar styrbord och babords lanternerna (grön och röd) för utanpåliggande montage. Rostfritt stål. LED 12V, 0,9W. För båtar <12m. Pris 495 kr.

www.watski.se

Nytt bryggkafé i Grötviks hamn

Grötviks unika småbåtshamn mellan Halmstad och Tylösand får i sommar ett efterlängtat Bryggkafé som är öppet från Nationaldagen 6 juni och hela sommaren dagligen från kl. 11.00 till solnedgången.

En mängd aktiviteter väntas på och kring Bryggkaféet Grötvik som kajak uthyrning och Tylöseglingarna, ett nyinstitat samarbete mellan segelsällskap från Båstad i söder till Falkenberg i norr.

www.bryggcafeet.com

Marin väskserie

Musto har en serie nya marina väskor. Samtliga bagar är vattentäta i polyester/nylon. Crew bag finns i tre storlekar. Pris från 895 kr. Clam Case rymmer 100 liter och är delbar på mitten. Pris 2 395 kr. Navigators Case är skepparens portfölj. Pris 995 kr.

www.trendmark.se

Ny keramisk häll

Dometic introducerar en ny keramisk spis-häll för marint bruk. Den kan både varvs- och efterinstalleras. Hällen har en enkel platta på 1200 W och en dubbel på 700/1700 W. Längd 300 mm, höjd 535 mm, bredd 53,8 mm. Effekt 2,9 kW.

www.dometic.com/marine

VM för H-båt i Norge

Larvik Yacht Club står som värd för VM för H-båtar 6-14 augusti. Arrangören hoppas på deltagare från alla länder med H-båtsklubbar, men deltagarantalet är begränsat.

www.lyc.no

Framtidens LED-teknik

Båtsystems lampa Nova LED finns nu med den senaste LED-tekniken - SMD LED kort. Ljuset blir fullt jämförbart med halogenljus, med högre ljusintensitet och mer ljusspridning fast med mycket lägre strömförbrukning. Ljuset får fler våglängder och därmed ett rundare mindre skuggkänsligt ljus. 8-30V. Pris från 295 kr.

www.batsystem.se

Blekinge skärgård finns nu på nätet

En ny webbsida med en blogg har skapats om Blekinge skärgård.

www.blekingeskargard.com

Marin marknadsplats i Nacka Strand

Nordens största marina marknadsplats, Marina Torget, är öppet 4-6 juni i Factory, Nacka Strand. Här finns allt man kan tänkas behöva inför den stundande båtsäsongen, nytt som gammalt. Marknadsplatsen håller öppet för både privatpersoner och företag. En auktion kommer även att hållas för välgörande ändamål. Sista anmälningdag är 11 maj.

info@whyshore.com

Skräddarsydda solpaneler

Från företaget Teknikhamstern kommer dessa solpaneler med måttanpassning. De kostar ungefär som vanliga paneler, men är i första hand avsedda för att ladda batterierna i olika typer av fordon och farkoster med 12V och 24V system. Tack vare det låga priset kan de även användas i olika lösningar där miljön är viktig. Pris 20W 1 180 kr.

www.teknikhamstern.se

Hydro Power Sportswear för killar

Hydro Power Sportswear är en kollektion från Helly Hansen för killar. Den erbjuder gedigna designade funktionsplagg inspirerade av kappseglingen marina stil och passar lika bra ombord på båten som på landbacken, med en ren, avslappnad och skandinavisk stil och innehåller många favoriter. Prisexempel: Hydro Power Hybrid jacket 1 700 kr. Hydro Power Polo 650 kr. Boston Quick Dry shorts 550 kr. Hydro Power 3 shoe 900 kr. Duffel bag, 90 L 1300 kr.

www.helly-hansen.com

"Vi är mycket imponerade av vår Raymarine autopilot. Den har aldrig svikit oss!"

Det allra viktigaste under en jorden runt segling på två personer är en bra autopilot. Den får aldrig krångla och den skall klara av att styra båten i alla väder.

Vår Raymarine autopilot har klarat att styra Yaghan 44.000 nm runt jorden och aldrig svikit oss en enda gång. Autopiloten har aldrig gått sönder och den har heller aldrig någonsin tappat kursen trots tidvis mycket hård undanvind, vilket är helt unikt enligt vår erfarenhet. Det är mycket vanligt att man tvingas handstyra på hård undanvind för att autopiloten inte styr tillräckligt bra. Då kan en jorden runt segling lätt bli en mardröm.

För Yaghan, som har massor med Raymarine utrustning ombord, har också Raymarines globala servicenät varit till stor hjälp"

Arne Mårtensson

Oavsett storlek och typ av båt finns det en Raymarine autopilot som passar. Från enkla rorkultspiloter till avancerade rattstyrningspiloter med Rate gyro och Autolearnfunktion som känner av och anpassar sig efter båtens egenskaper. Alla lika enkla att använda.

Svensk distributör:

BELAMARIN
MARIN ELEKTRONIK
Tlf: 031 76 33 670, Fax: 031 91 01 61

För ytterligare information:
www.belamarin.se

Raymarine®

...with you every degree of the way.

Albano Båtklubb

Trafikljudet från vägen mot Norrtälje ligger som en avlägsen ljudmatta och då och då hör man ljudet av kranar och tryckluftsborrar. Det är Norra länken vid Roslagstull i Stockholm som håller på att byggas. Vi befinner oss hos Albano Båtklubb i Stockholm tillsammans med klubbens ordförande, Lars Graner, och tittar ut mot bygget.

Text: Bengt Anderhagen Foto: Roland Brinkberg, Bengt Anderhagen

Det har varit många planer för det här området mitt i Stockholm, som förvaltas av Djurgårdsförvaltningen.

– Bland annat ville stan göra en badplats här istället för båthamnen och anlägga breda promenadstråk, så nog har det varit lite oroligt för oss tidvis, säger Lars Graner, ordförande.

– Det är förresten inte första gången, 1943 tog de ansvariga en tredjedel av vår mark när de breddade Roslagsvägen. Den mark vi fick i kompensation var öröjd och det åsamkade klubben stora kostnader för att få den användbar. Kostnader som ingen myndighet ville stå för. Men nu tycks de ha bestämt sig och när Norra länken blir klar lär det bli

LTC

LCD-TV - allt i en enhet!
12 & 230 Volt, Digitalmottagare, DVD

16"
19"
&
22"

LTC

Vattentät marin stereo
Trådbunden fjärrkontroll

CD/mp3 • RDS-radio • USB-uttag

LTC

12 - 230 Volt Inverter
150 till 2500 Watt

– inget för seglare!

Längst in är vattnet kraftigt beväxt.

Övre raden: Kim Antonsen, Peter Åkerström
undre raden: Lars Graner, Christer Sjöborg, Galina Wassberg.

av båtägare som mestadels bodde i närheten av Vasastan. Idag har klubben ca 170 medlemmar varav dryga 100-talet är aktiva med lika många båtar. Man har bryggor med Y-bommar, klubbhus och en godkänd miljöstation. Under seglotionssäsongen får båtägarna gå vakt ca två gånger.

– För upptagning och sjösättning av de flesta av våra båtar använder vi en egen hydraulvagn och traktor och för de riktigt stora hyr vi in kranbil, berättar Lars och fortsätter:

– Eftersom vi inte har några segelbåtar med djupa kölar går det snabbt och smidigt på vår och höst. Och i vårt klubbhus har vi aktiviteter året runt. Våra veteraner samlas och har det trevligt varje Annandag Jul och 1 maj är det sillunch, en mycket populär tillställning.

lugnare. Annars är ju läget fantastiskt, nästan mitt i stan!

Aktiv snart 90-åring

Albano Båtklubb är belägen vid södra delen av Brunnsviken, alldeles bredvid Roslagstull. Området, där även Hagaparken

som ligger mitt emot klubben ingår, tillhör Nationalstadsparken. På

grund av de låga broarna vid Älkistan – den smala kanal som leder ut ur Brunnsviken mot Värtan – kan inte segelbåtar med master komma in i eller ut ur viken.

Klubben bildades 1921

Cobra
MARINE™

Nya handburna modeller
med unika funktioner!

6 Watt uteffekt!

Flyter!

Skakar ut vattnet!

Brusdämpning

Cobra
MARINE™

Say-Again & Bluetooth
oslagbara funktioner!

Say-Again

Med denna unika funktion, buffras hela tiden de senaste 20 sekunderna av den mottagna radiotrafiken. Med en enkel knapptryckning spelas radiotrafiken åter upp. Funktionen finns på HH-415 & 475 samt basstationen MR F-80.

Anslut mobilen till VHFén

Använd VHF-radion som ett headset ombord. Para ihop enheterna, stoppa sedan undan mobilen på ett säkert ställe, ta emot samtal via VHF-radion. Funktionen finns på HH-475.

Cobra
MARINE™

Stationära VHF-radio
MR F-55, -75 & 80

Cobras modellprogram består av 3 fasta VHFér MR F-55, F-75 & F-80 samtliga med DSC samt 5 handburna HH-125, HH-325 & HH-415. Alla VHFér har alla internationella kanaler samt L1 & L2.

Gott samarbete

– Vi har ett mycket gott samarbete med de övriga tre båtklubbar som ligger här inne i Brunnsviken, berättar Lars.

– Det är Haga BK, Stallmästargårdens Båtsällskap och Segelsällskapet Brunnsviken. Tillsammans har vi ordnat med trafiksignaler vid den trånga passagen vid Älkistan. Efter en del tillbud ansåg vi det nödvändigt att reglera genomfarten.

– Dessutom håller vi på och undersöker om vi kan ha gemensamma spolplattor eller om vi ska investera i en båtbottentvätt, säger Lars och tillägger:

– På tal om botten, vi har problem längst in i hamnen med en envis beväxning. Vi har provat med att röja och skära bort den med det hjälper inte, det växer upp igen. Det behövs nog kraftigare metoder med gift eller överäckning med pressar eller vad man kan hitta på. Vi har talat med Djurgårdsförvaltningen och med Stockholms hamn men det är ingen som vill ta ansvar för just det här vattnet och beväxningen.

Den skyddade klubbhamnen på södra Ljusterö.

– Så vi funderar på hur vi ska göra. Vi kommer nog att lösa det också, säger Lars förtröstansfullt.

Klubbholme värd ett besök

År 1941, mitt under brinnande världskrig, beslöt den förutseende styrelsen att köpa in ett mark- och sjöområde på södra Ljusterö vid Staveström för att ha som klubbholme. Köpeskillingen var 7 500 kronor och genom att sälja andelar till klubbmedlemmarna gick man i land med affären.

Idag har klubben en av skärgårdens finaste och mest skyddade båthamn med ordentliga bryggor med grill- och matplats under tak. Ett välutrustat och välskött klubbhus finns för inomhusaktiviteter.

– Ute på klubbholmen är det full fart under sommaren, berättar Kim Antonsen stolt, en av klubbholmens intendent, och fortsätter:

– Under nästan hela båtsäsongen bor jag eller min inten-

dentkollega ute på klubbholmen. Då håller vi efter anläggningarna och kan förstås också hjälpa till om någon har problem eller vill ha hjälp med att åka och handla. Självklart får även båtägare från andra klubbar komma till vår fina och trygga hamn, säger Kim välkomnande.

Fotnot: Efter det att reportaget skrevs har Lars Graner avgått som ordförande. Ny ordförande är Anders Reutersvärd. ♦

KCR-box
för dieselmotorer

Lägre dieselförbrukning

Snabbare planing*

Högre toppfart

* Se test i Vi Båtägare nr 8-2009 angående bränslesparning och prestandaförbättring.

KCRACING
Produkter AB
www.kcr.se

0515-801 50
Eriksgatan 5, 521 35 FALKÖPING, mail@kcr.se

XL BYGG PALMS BYGGVAROR

EN RIKTIG BYGGHANDEL

Störst sortering av listverk.

Teak Honduras

Fullsorterad på plywood
Teak, Honduras, Khaya, Ek, Björk, Bok, Lauan, Durk & Däckplywood.

Öppettider
Vardag 7-18 Lördag 9-15

Strömfallsv 63
135 49 Tyresö 08-7701140

www.palms.se

SAKER DU INTE TRODDE FANNS

Just nu!

**Halva
priset**

i sex månader. Ordinarie
pris från 199:-/månad.

Bredband som funkar långt, långt ute till havs

Tack vare en närmast magisk teknik sträcker sig vårt nät ut till kobbar där andra inte fungerar. Dessutom kan alla i din båt surfa samtidigt, och du kan segla till Danmark och Norge och surfa utan extra kostnad. Koppla upp dig från 99 kr/mån och koppla av.

Beställ nu! www.ice.net 0774-42 42 43 Sms:a BREDBAND till 711 20

ice.net

Bredband som sträcker sig längre.

ParmaFender bryggfender

Ett enkelt sätt att skydda din båt

- Mjuk och mycket slitstark luftfylld fender som passar de flesta bryggor och båtbommar.
- Skruvas direkt på träbryggor.
- Går att montera både ut och invändigt i 90° hörn.
- Monteras enkelt på båtbommar av stål utan håltagning med speciella monteringsband i plast.

- Levereras i önskad längd i en 'oändlig' kedja av segment. Varje segment längd 0.5 m.

Bryggor, båtbommar och tillbehör

www.flytbryggan.se
www.parmafender.se

Kantlister och Fenderlister

Passar de flesta nya och äldre båtmodeller. Hög kvalitet och finish.

Nordiska Flytbryggor AB • Genavägen 22
• SE-450 63 • Högsåter • Sverige • 0528-40270

Återförsäljare av ParmaFender i Stockholm:
Marinshopen RM AB • Grossistvägen 1-5
• Älvsjö • 08-642 93 00 • www.marinshopen.se

Ord står mot ord mellan Tullverket och Transportstyrelsen om CE-märkning.

Ord mot ord om vattenskotrar

Nu står ord mot ord mellan Tullverket och Transportstyrelsen om hur icke CE-märkta fritidsbåtar ska hanteras.

Text: Lasse Bengtsson

Mitt emellan de statliga verken står Jan Knutar med sin direktimporterade Yamaha vattensko- ter, inköpt i USA för 86 000 kr.

Jan kontrollerade med tullen innan han köpte sin skoter och fick beskedet att det var OK att ta in den. Han fixade en plats i en container och sex veckor senare stod skotern i Göteborgs frihamn. Men då sade Tullverket stopp – skotern är inte CE-märkt och då får den inte införas.

Enligt Tullen var det Transportstyrelsen som gett Tullverket i uppdrag att stoppa införseln av alla icke CE-märkta sjöskotrar.

Christer Bergström, Transportstyrelsen, har en annan uppfattning;

– Detta har skett på Tullens eget initiativ, vi har inte gett något sådant uppdrag.

Där står nu ordstriden och under tiden tvingas Jan Knutar att betala tull och moms, plus lagerhyra och transportera skotern ut ur container. Bara att lyfta ut skotern gick på 10 400 kr.

Skrota skotern

– Jag har talat med Transportstyrelsen och fått beskedet att jag antingen kan skrota skotern eller ta den till något land som inte är

med i EU, berättar Jan. Att i efterhand CE-märka skotern är inte möjligt.

Situationen blir än märkligare när det visar sig att det egentligen bara är vattenskotrarna utan CE-märkning som stoppas i den svenska tullen. Stora fritidsbåtar utan CE-märkning slinker o- märkt genom tullens garn.

– Jag vet detta, säger Christer Bergström, det beror på av vi inom Transportstyrelsen inte har resurser att göra de stickprov på de stora fritidsbåtarna som behövs. Vattenskotrar är däremot lättare att ha koll på.

Fuskare tjänar

Det har en längre tid varit känt att icke seriösa båthandlare struntar i importförbudet av icke CE-märkta fritidsbåtar. Den bristfälliga kontrollen lockar till en sådan import då dessa båtar blir lättare att sälja på grund av lägre pris i handeln.

Dessvärre ser det inte ut som om Jan Knutar, båtköparen som trodde att han gjort allt rätt får någon hjälp.

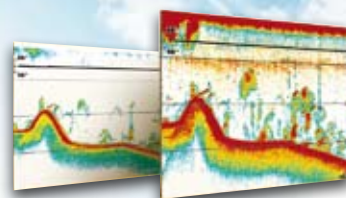
Två statliga myndigheter kivas om vem som sagt vad.

Att lyssna på den stackars båtköparen är ingen av dem intresserad av...

HUMMINBIRD®

Kombinerad kartplotter och ekolod i en enhet

Switch Fire™ - nyhet 2010.

Clear Mode ger en ren tydlig bild och i MaxMode "exploderar" skärmen med alla detaljer under båten.

SwitchFire är standard på alla Humminbird ekolod.

1157cx

958cx

858cx

788cxi

587cxi

385cxi

Humminbird kombinerade ekolod och kartplottrar är samtliga utrustade med en 50 kanals GPS mottagare för noggrannare och säkrare navigering. Som standard ingår en Dual Beam Plus akterspegelsgivare, ett stort urval av andra modeller finns som tillval.

De finns i sex skärmstorlekar för att täcka alla behov 10,4", 8", 7", 5", 4,5" och 3,5".

Ny kabinbåt

Nya AMT 200 C är en riktig multifunktionsbåt. Det är en öppen och välplanerad båt som passar perfekt till exempel för den som pendlar i skärgården.

Text & foto: Lars-Åke Redéen Foto: Kari Wilén

Finska AMT har snabbt skapat sig ett namn om att bygga snygga och välkonstruerade båtar. Tidigare var AMT en stor underleverantör till Yamarin, men nu står denna båt-tillverkare på helt egna ben.

En av förra årets tre nyheter från AMT var kabinbåten 200 Coupé. Det är en snygg och

modern båt med ett antal smarta lösningar. Bland annat är båten fullt utrustad från fabriken, tampor och lås finns med redan vid leveransen. Ett bra exempel är ankarboxen på aktern, där fabriken lägger i ett ankare av rätt storlek och med skyddande plast mellan ankare och gelcoat. Snyggt!

Typiskt för både den här och andra AMT-båtar är också att de är genomtänkta när det gäller förvaring – en stor fördel idag när vi alltid har mobiltelefon och andra prylar med oss. Det finns en plats för alla prylar i båten. Dessutom har AMT samma nyckel till Klass 3 låset och till

Insteget och den främre delen av kabinen visar hur ljus och luftig AMT 200 C upplevs. Alla passagerare färdas i båtens körriktning. Motorbrunnen gör att akterdäcket kan sänkas en bit. För att klara ombordstigningen har AMT konstruerat en brygga på styrbordssidan.

YACHT CENTER ÖRESUND

FÖRSÄLJNING

Hos oss finner ni er nya båt, motor, reservdelar och båt-tillbehör. Vi har egen butik och båtutställning.

SERVICE

I vår moderna verkstad reparerar, servar och installerar vi inom- och utombordsmotorer samt drev av samtliga fabrikat.

Vi lyfter upp till **40-ton!**

VARV

Sydmarin utför reparationer och underhåll på fritidsbåtar och mindre kommersiella fartyg. Såväl motor- som segelbåtar.

syd marin

VÄSTINDIEGATAN 20, RÅÅ HAMN
042-260 370 WWW.SYDMARIN.SE

TÖMNINGSPUMPAR

för septiktankar från LeeStrom,
Europas största tillverkare.

Återförsäljare i Sverige, Norge och Finland
EL-EFFEKT System Service AB
Ellipsvägen 11, S-141 75 Kungens Kurva
tel: +46 8 4495980
e-mail: info@el-effekt.se
hemsida: www.el-effekt.se

med många funktioner

AMT 200 C är finska AMT:s första kabinbåt. Det är en väl genomtänkt och praktisk båt som passar bra för skärgårdsspendlare och andra som kör ofta och mycket.

FAKTA AMT 200 C

Längd:	6,08 m
Bredd:	2,38 m
Vikt utan motor:	1 080 kg
Bottenvinkel:	20°
Bränsletank:	140 liter
Antal pers:	6 st
Motor:	115–150 hk
Pris:	472 000 kr med 150 hk Suzuki

Info www.suzukimarine.se

alla stuvfack i båten.

Förändrat DC-skrov

Skrovet till AMT 200 C – som är AMT:s första kabinbåt – baseras på DC men är ombyggt en del. Bland annat är det bredare och har en längre vattenlinje än vad daycruisern har. Det ger lite andra egenskaper och mer rymd i båten.

I Sverige säljs AMT med Suzukis utombordsmotorer, men den båt vi provade i Finland förra sommaren var utrustad med en Honda på 150 hk. Detta är det största godkända motoralternativet, vilket innebär en toppfart på cirka 38 knop. Det går att köra den med en 115 hk motor också för den som vill ha ett ekonomiskt alternativ.

Farten är dock kanske inte det intressantaste utan mer förmågan

att hålla en relativt hög ekonomisk marschfart på över 30 knop även med en del last och fyra personer ombord. Vi körde båten med tre vuxna samt en del packning ombord och det var inga problem.

AMT 200 C uppför sig som den bör göra. Det betyder att det är en lättkörd och bekväm båt som går säkert genom girar och sjö. Den är välbalanserad och kräver inte mycket arbete med trimplanen. Den är dock troligen lite känslig för sidvind på grund av den höga kabinen.

Bra ombordstigning

AMT 200 C är lätt ta sig ombord i. Båten saknar helt skarn-däck, i stället har konstruktörerna använt utrymmet till att göra kabinen så stor som möjligt.

Båten är ritad för att det alltid

ska vara fri passage rätt igenom, vilket är en smart idé. Alla fyra passagerarna i kabinen sitter dessutom i båtens färdriktning, vilket vi uppskattar.

Kabinen är förhållandevis väldigt stor med mycket ljus och stora luckor. Ingången till kabinen förifrån är väl genomtänkt. Vindrutan är modernt välvd och släpper in mycket ljus i kabinen, något som vi gillar. Båten saknar irriterande klumpiga A-stolpar, vilket blir allt vanligare, utan taket stötts på annat sätt.

Man kan övernatta i AMT 200 C, men den är inte tänkt som bobåt. Akterbänken i kabinen kan dock enkelt ändras så att ett par personer kan övernatta.

Praktisk kabinbåt

Akterdäcket är nerbyggt en aning och ganska lågt akterdäck utfor-

mat runt den stora motorbrunnen. Det gör att badbryggan blir relativt stor för båtens storlek. Eftersom detta även medför att motorn sticker ut en bit från skrovet har AMT försett båten med en smart plattform som kan fällas ut när man stiger ombord.

Sammanfattningsvis tycker vi att detta är en mycket lyckad och praktisk kabinbåt. Att den är ovanligt genomtänkt och välutrustad är ett stort plus. ♦

DUBARRY and DUBARRY & SHIELD DEVICE are registered trademarks of Dubarry Shoemakers Limited. GORE-TEX GUARANTEED TO KEEP YOU DRY.

GORE and designs are registered trade marks of WL Gore & Associates.

Newport

Ultima

Clipper

Helmsman

dubarry

of Ireland

Comfort, Waterproof
and Quality!

FÅ DIN BÅT ATT SE UT SOM NY IGEN

Bästa resultat till ett överkomligt pris.

Förra sommaren var den sista utan nedre promillegräns på 0,2 promille för båtfolket. Bilden är från Smögen.

Allt klart för promillegräns

Allt är nu klart för införandet av den nya sjöfyllerilagen om en nedre gräns på 0,2 promille alkohol för båtfolket. Lagen träder i kraft 1 juni i år.

Text: Lasse Bengtsson

Samtidigt ändras sjölagar och en del andra lagbestämmelser för att ge Kustbevakning och Sjöpolis möjlighet att utföra så kallade sällningsprov på båtförare. Bestämmelserna gäller alla båtar och fartyg som antingen är längre än 10 m överallt eller kan gå fortare än 15 knop.

Regeringens proposition som bordlades förra året har nu behandlats i de olika utskotten, senast i Civilutskottet. Samtliga berörda utskott har tillstyrkt och samtidigt avslagit de motioner om uppföljning och skärpning av bestämmelserna som lämnats av en del rödgröna riksdagsmän.

Detta innebär att polis och

Kbv utan vidare kan borda fritidsbåtar och låta båtförare och andra som "fullgör en uppgift av väsentlig betydelse för säkerheten till sjöss..." genomgå utandningsprov.

Om båtfolket av någon anledning vägrar ta provet har poliser och kustbevakare rätt att ta blodprov på vederbörande.

Straffet för sjöfylleri – inte grovt – kan vara böter eller fängelse i högst sex månader. Samma straffskala gäller den som ombord haft uppgift av väsentlig betydelse för säkerhetens till sjöss.

Vem detta kan vara – förutom båtföraren själv – i en fritidsbåt anges inte. ♦

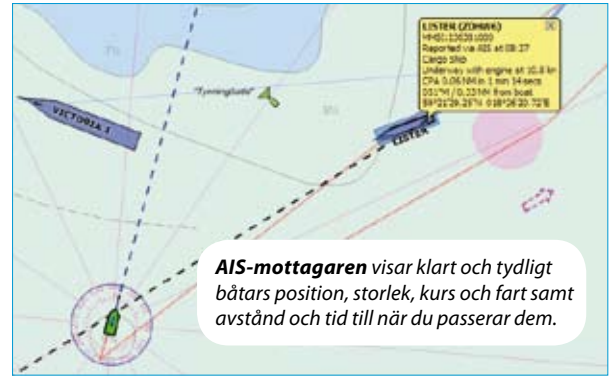

Bli säkrare till sjöss!

Comar Systems har marknadens bredaste sortiment av AIS-produkter som gör att du klart och tydligt ser andra båtar på din plotter eller navigationsdator. På så sätt kan du enkelt planera och undvika knepiga situationer.

En AIS-mottagare tar emot data från andra båtar och en AIS-transponder skickar även ut data från din båt till andra.

Alla Comar AIS innehåller äkta dubbla parallella mottagare som lyssnar på bägge AIS-frekvenserna samtidigt. Du missar inte någon information och ser alla båtar perfekt.

Två av våra storsäljare:

Comar AIS-Multi är en AIS-mottagare med inbyggd VHF-splitter som ansluts till båtens befintliga VHF-antenn och en plotter eller dator. En inbyggd multiplex gör att plottern kan ta emot AIS även om dess NMEA-ingång är upptagen. 12/24 V.

Comar CSB200 är en AIS-transponder klass B som både tar emot och skickar ut AIS-data. Sändningen kan stängas av från en strömbrytare i båten. Paket med en kombinerad GPS/VHF-antenn med 10 m kabel. 12V.

BOMFENDERN ENKEL ATT MONTERA!

Bomfendern monteras snabbt och enkelt på y-bommen. Därefter har du ett UV-beständigt, snyggt och slitstarkt skydd mot repor och skavmärken på din båt.

Köp den hos: www.byggplast.se • www.seasea.se • www.hjertmans.se

Läs mer på: www.smartmarine.se

Marinplus AB

Tel: 08-5093 4000 • www.marinplus.se
Vår affärsidé: Enkelt, roligt och säkert till sjöss!

89⁹⁰

Båtdyna, kapok

Av kraftig bomullsväv.
Enkel dyna, 50 x 35 cm
25-0057

Från **69⁹⁰**

Förtöjningsfjäder

Av motståndskraftigt EPDM-gummi.

Från **139:-**

Förtöjningslinor

16-flätad, 100 % polyestersilke. Goda
nötningsegenskaper. Flyter ej.

49⁹⁰

Båtvax

Lättarbetat, flytande hårdvax.
30-562

109:-

Polyester

Armeras med glasfiberväv.
36-076

44⁹⁰

Glasfibermatta

36-070

1999:-

Yosemite 20"

Fällbar allround-cykel med Shimano
navväxel och stålram.
27-1051

Mer än bara bil!

www.biltema.se

Elsystem ombord

Micke Westin

Norstedts

Vilken båtägare har väl inte suckat över elproblem ombord och framför allt då när det gäller äldre båtar. Säkringar som utlöst av någon oförklarlig anledning, batterier som bara håller en säsong etc. Har man köpt en begagnad båt kan man ha råkat ut för rejäla "ormbon" med diverse sladdar kors och tvärs utan märkningar. Det är vid sådana tillfällen man allvarligt överväger att själv eller låta någon fackman uppdatera eller göra om hela elsystemet ombord.

Nu äntligen finns en handbok som ger handfasta tips och råd hur det ska gå till. Denna praktiska bok, skriven av Micke Westin, utgår från det man verkligen måste veta för att kunna göra en uppdatering eller nyinstallation av sitt elsystem utan att man har några teoretiska förkunskaper. De olika steg-för-steg-anvisningarna ger en mycket tydlig och klar bild hur man ska gå till väga. Fotografierna och illustrationerna, alla i fyrfärg, är föredömligt klara och tydliga.

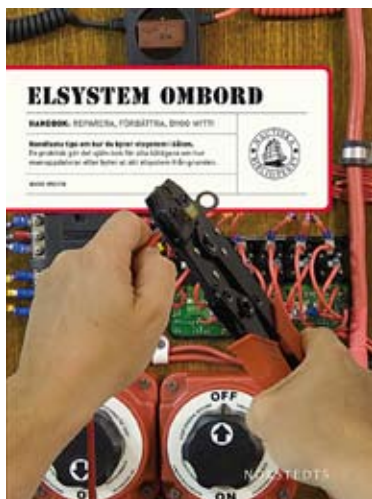
Micke Westin beskriver även hur landströmsinstallation ska utformas, han beskriver solceller och alla typer av batterier. Det finns en ordlista på relevanta ord och uttryck.

Tar man hjälp av Mickes bok och är någorlunda händig kan man själv göra ett säkert och fungerande elsystem ombord utan att det ska behöva kosta en förmögenhet.

Micke Westin är seglare och båtjournalist. Han var tidigare chefredaktör på tidningen Praktiskt Båtägande, som han även var med och startade.

Boken är på 128 sidor. Pris 182 kr. ISBN 978-91-1-302648-0.

Bengt Anderhagen

I västerled

Med Frillan till Skottland och Medelhavet

Lars Erik Karlsson

GML Förlag

Det är inte utan ett litet leende man tar itu med läsningen av den här boken. Lars Erik Karlsson är pensionerad professor i arbetslivets socialpsykologi. Det är inte utan att de gamla professorstakerna - om det nu finns några sådana - sitter kvar i hans sätt att skildra sin resa via Skottland, europeiska kanaler och Medelhavet till Grekland.

Med hjälp av litteraturförteckningen räknade jag fram att författaren citerat drygt 40 andra författare i sin bok, en del flera gånger. Nåja, citaträtten är som bekant fri och ibland förstärker onekligen dessa citat författarens egna åsikter.

Lars Erik Karlssons beskrivning av själva seglatsen är nog ganska traditionell, mycket lik en utförlig loggbok. Men det är när han kommer in på frågorna om varför han håller på som det blir intressant. Här blir det stundtals rena avhandlingen. Lars Erik Karlsson politiserar också, det borde vara miljöavgifter på stora motorbåtar tycker han. Möjligen föddes tanken efter den gången då själve kung Carl Gustaf med sin stora motorbåt på nära håll stjälpde kaffekoppen rakt ned i knäet på författaren...

Det här är alltså inte någon vanlig, traditionell, seglarbeskrivning. Det är en lärorik, märklig och tankeväckande bok som tar reseskildringen med fritidsbåt en bra bit bortom de vanliga latituderna.

Pris 275 kr. ISBN 978-91-86215-31-6.

Lasse Bengtsson

Båtliv säljer inga böcker

Båtliv säljer inga böcker utan recenserar nyttkomna böcker med marin anknytning. De priser vi anger är hämtade från Internet och är ofta lägre än den ordinarie bokhandelns priser.

Redaktionen

Vi har kemin att tackla ett ännu större hot mot din båt

Var du än befinner dig i världen, är det inte de mest uppenbara farorna som orsakar mest skada på din båt. En gradvis påväxt av havstulpaner och andra organismer kan försämra båtens prestanda avsevärt vad gäller hastighet, manövrering och bränsleförbrukning. Micron – en självpolerande bottenfärg, speciellt utvecklad för hög prestanda under hela båtsäsongen – ger en konstant ren och slät yta när du färdas genom vattnet. Inte ens de mest svårbekämpade organismer kan få fäste. Tack vare Micron kan du njuta av båtlivet utan att behöva bekymra dig om beväxningsproblem som exempelvis havstulpaner. Our World is Water

För mer information, besök vår hemsida: yachtpaint.com
International Färg AB. Tel: 031-92 85 00 Fax: 031-92 87 50

Använd bottenfärg på ett säkert sätt – läs alltid etiketten och produktinformationen innan du påbörjar arbetet

International, Micron, the AkzoNobel logo and all product names mentioned in this advertisement are trademarks of, or licensed to, AkzoNobel. © Akzo Nobel N.V. 2009.

AkzoNobel

Sjötrafikföreskrifter m.m. 2010

Kommentarer av Hugo Tiberg

Här är den senaste versionen av ett riktigt standardverk för den svenska sjötrafiken. Det här är en ny och omarbetad upplaga som bland annat innehåller de internationella sjövägsreglerna, sjötrafikförordningen samt utdrag ur sjölagen.

Detta är den 18:e upplagan och den senaste sedan 2004. Kommentarererna har skrivits av professor Hugo Tiberg. Boken omfattar 126 sidor. Pris 133 kr. ISBN 978-91-7223-384-3.

Nya BSB sjökort över Finland

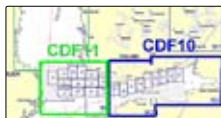
Solteknik HB som bara utgår från Sjöfartsverkens originaldata utökar utgivningen med Finska

Sjöfartsverkets sjökort och täcker nu in även Finska viken i sitt utbud. Två nya produkter har lanserats: CDF10 Finska viken och CDF11 Skärgårdshavet.

CDF10 Finska viken, innehåller kustkort 13 – 21 i skala 1:50 000 och översiktskorten 951 östra Finska viken och 952 västra Finska viken i skala 1:250 000 samt även specialerna 191 Helsinki, 192 Nordsjö, 134 Hamina och 138 Kotka. Översiktskorten sträcker sig över hela Finska viken och kan lätt användas även för överseglingar till S:t Petersburg och Estland.

CDF11 Skärgårdshavet, innehåller kustkort 22 – 34 i skala 1:50 000 och översiktskorten 935 Ålands hav skala 1:500 000, 953 Skärgårdshavet skala 1:250 000 samt specialerna 136 Hanko skala 1:20 000, 160 Mariehamn skala 1:25 000, 169 Degerby - Långnäs skala 1:20 000 och 190 Turku skala 1:20 000. Pris från 995 kr.

www.soltek.se

Med båt genom Europas kanaler Rhen, Donau och Rhône

Lars Hässler
Norstedts

Det märks tydligt att detta inte är första gången Lars Hässler fattar pennan (knackar på laptoppen) då det gäller beskrivning av olika aspekter på båtlivets fröjder.

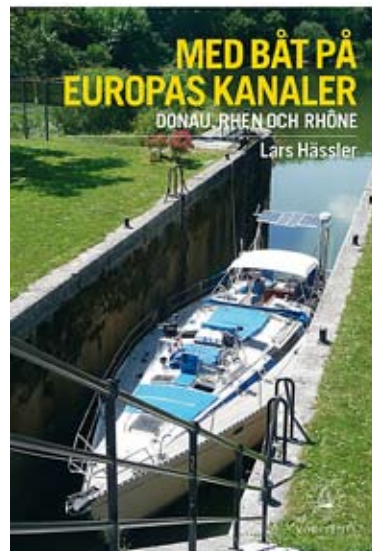
Med sin 50 fots Bénéteau Oceanis har han tillsammans med betalande besättning under många år genomkorsat det europeiska flod- och kanalsystemet, Medelhavet och Svarta Havet. Det är alltså ingen amatör bakom den här skildringen av hur det är att färdas inomskärs genom Europa.

Som vanligt, skulle man kunna säga, presterar Lars Hässler en nöjsam läsning. Han vet vad han talar om, missar inte viktiga nautiska detaljer och berättar sakkunnigt (efter vad jag förstår) om de sevärdheter som kanalresan bjuder på. Då en sådan resa – boken behandlar flera kanalturer – bjuder på inte mindre än åtta europeiska huvudstäder med rik kultur och historia har förstas författaren mycket att ösa ur och öser, ja det gör han.

Lars Hässler pekar, om än inte direkt, på den möjlighet han själv erbjuder, att göra kanalresan som betalande besättning om du inte vill göra den på egen köl. I vilket fall är den här boken nog ett måste på resan.

Pris 310 kr. ISBN 978-91-1-302650-3.

Lasse Bengtsson

REGAL SERVICE AB

Din auktoriserade återförsäljare i Mälaren och Södra Stockholm av

VOLVO PENTA

Ny större Reservdelsbutik
Motorförsäljning
Verkstad
Drevservice
Vinterförvaring

REGAL SERVICE Hamnvägen 3 143 40 Vårby

Tel. 08 710 75 00 Fax. 08 556 471 51

Epost. service@regalservice.se www.regalservice.se

Laddning som ger Livskvalitet

I femton års tid har Skyllermarks produkter förbättrat laddningen och därmed livskvaliteten i svenska båtar. Ditt bekymmer ombord ska inte vara om elen räcker, utan vad du vill använda den till!

Dubbel laddning

Uppgradera ditt elsystem med Skyllermarks produkter och optimerar din laddning. De flesta får dubbel laddning och många ökar sin laddning tiofalt.

Marin kvalitet

Vi säljer produkter av hög kvalitet med oöverträffad livslängd, eftersom vi själva tycker att det är tråkigt att behöva göra om samma jobb flera gånger.

Teknisk framkant

Skyllermarks levererar system för den moderna båtägaren. Vi bevakar den tekniska utvecklingen för att ny kunskap så snabbt som möjligt ska kunna gagna dig som båtägare, exempelvis genom vårt infohäfte.

Njut av våren i en båt med kraft!

Stefan

STEFAN SKYLLERMARK, VD

Gratis i din butik!

Nya omarbetade och utökade infohäfte innehåller våra produkter och massor med nyttig info om el i din båt!

Skyllermarks
Kraft kräver kvalitet.

Hitta närmaste återförsäljare på www.skyllermarks.se

**LÄNGRE LIVSLÄNGD.
BÄTTRE FÖR MILJÖN.**

**RED SPOT INDIKATOR.
EFFEKTIVARE
SKYDD.**

Navalloy aluminium-
legering ger en mängd
fördelar jämfört med
zink och magnesium.

Dessutom har de

Red Spot slitageindikator, som visar
när mer än hälften av anoden är förbrukad.

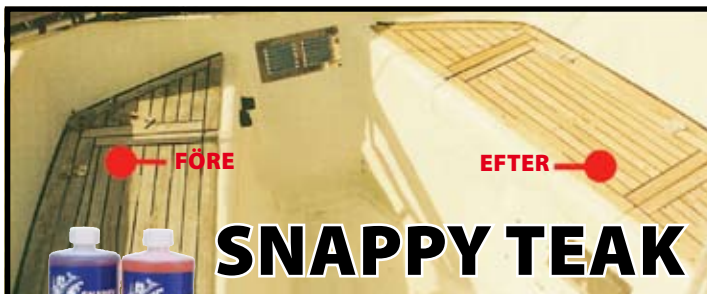
När du ska byta anoder på din båt - titta efter den gula förpackningen.

Performance Metals anoder finns till alla båtar, motorer,
drev, roder, trimplan, axlar etc.

Quells

www.duellis.se

SNAPPY TEAK

**Rengör och återställer
teak till en gyllene färg.**

SNAPPY TEAK - NU

EXPERTERNAS UTLÅTANDE

Yachting Life: Efter test av Snappy Teak Nu:

Däcket är som nytt. Detta är en otrolig produkt.

Vi Båtagare: Jämförelsetest mot andra teakprodukter:

I vårt test gav Snappy det absolut bästa resultatet. Segern
var odiskutabel.

Teknik för alla: Wow!

Bådmagasinet(no): Vi blev häpna.

Praktiskt Båtliv(no): Efter att den 20 år gamla teaken torkat såg
det ut som båten kommit precis från fabriken.

SNAPPY

Gör din båt en tjänst

- använd SNAPPY Båtvårdsprodukter

www.snappyboatcare.com

SPORTSMAN 445 MAX + MERCURY 25 HK

BESTÄLL EN SPORTSMAN 445 MAX

Beställ din Sportsman 445 Max med Mercury 25 hk fyrtaktsmotor
(upp till 5 års garanti på motor). **Kampanjpris 109 600 kr***. Ordinarie pris 115 200 kr.

*Båt monterad och klar med Mercury 25 hk (F25ELPT EFI)
Gäller t o m aug 2010. Med reservation för mellanförsäljning.

- made in Sweden

www.BrunswickMarine.se

Linder Aluminiumbåtar • www.linder.se • Konsumentkontakt: 0477-19000

DEN ULTIMATA 4-TAKTS UTOMBORDAREN DEN HELT NYA SUZUKI DF60

UTVECKLING

En liten handling kan ha stor effekt. Vi har tagit vår prisade 4-taktsteknik och design och satt ihop detta till vår helt nya DF60.

SPÄNNING

En avancerad DOHC motor gör att nya DF60 har massor av spännande prestanda och effektiv bränsleekonomi. Allt detta för att ge dig nya möjligheter på sjön.

ECO-VÄNLIG

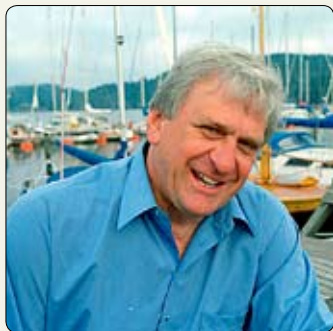
Suzukis Lean Burn bränslesystem gör det möjligt för dig att köra mycket ekonomiskt och samtidigt spara på naturen. Nya DF60 är också den mest kompakta och lätta motorn i sin klass. Mindre vikt ger mindre bränsleförbrukning trots bättre prestanda.

www.suzuki.se

Way of Life!

Stefan Edman är miljökrönikör i *Båtliv*. Han är biolog, föreläsare och författare till drygt 25 böcker om natur och miljö, bland annat *Jorden har feber*, *Solvarv* och *Västkust*. Våren 2008 kom han ut med *MatSmart* — på spaning efter nya goda trender (tillsammans med Bo Thunberg, Gullers) och *Jordens och själens överlevnad*. *Brevväxling från 2018* (tillsammans med Martin Lönnebo, Cordia).

Kärlek till döds –

vårdramatik vid bryggan!

När isvintern 2010 äntligen släpper sitt järngrepp och vattentemperaturen blivit sisådär 8–10 grader börjar det hända saker i båthamnen. Hanarna av den grönskimmrande borstmasken **Nereis virens** sätter igång att leka! Man kan stå där på bryggan och se hur de ringlar runt i vattnet, ofta två, tre dm långa.

Men det bisarra med denna havslevande mask är att den, liksom sina släktingar, saknar utförelselgångar för könscellerna. Så vad händer? Jo, mitt under kärleksdansen sprängs kroppen itu, masken dör – och spermier kommer ut i vattnet. Där avsöndrar de hormoner som maskens hona kan ”smaka av” där hon ligger gömd nere i bottenleran. Snart tar hon sig upp och genomför en erotisk solodans – som slutar med att hennes kropp spricker och släpper ut äggen som då är befruktade!

Sällan har jag hört talas om

märkligare livsöden i naturen.

Men måsar och trutar vet vad som hänt; de samlas nu i flockar för att kalasa på resterna av borstmaskarna.

En annan decimeterstor borstmask heter **Glycera**. Det är grekiska och betyder sötnos, ett till synes egendomligt namn på en varelse av detta slag. Men det har sin förklaring: Masken fångar byten genom att blixtnabbt kasta fram proboscis, ett mordverktyg stort som halva djuret och i spetsen försedd med fyra käkar som påminner om en sockertång (som dock är giftig!).

Havsborstmaskar är ofta rovdjur. En del arter jagar bland tång och stenar eller över mjukbottnarnas sediment. Andra lever nergrävda för att skydda sig mot småfisk. En kubikdecimeter bottensediment kan hysa hundra, kanske tusen individer av olika maskar. De är utrustade med en oerhört känslig seismograf som

registrerar minsta lilla vibration av djur som rör sig på botten ovanför dem. I rätt ögonblick och med kuslig precision skjuter de upp sin proboscis genom sand och lera och fångar bytet.

Alla har vi sett de små vita kalkrören på stenar eller tång. Om röret är trekantigt och några centimeter långt bor **Pomatoceros** därinne. På svenska kallas den trekantmasken. Då och då skickar ut en liten krona med fångsttentakler, för att lika snabbt dra in den igen och stänga till med ett sordinliknande lock. I smala sund med strömt, syrgasrikt vatten finns den ofta i stor mängd.

Om kalkröret bara är 3–4 mm stort och hoprullat som en spiral rör det sig om posthornsmasken, **Spirorbis**. En tredje typ av rörlevande borstmask är **Sabella** som slår ut sin tjusiga solfjäder av fångsttentakler där den sitter på botten från 25 m djup.

Många frågar sig hur det går

till när en sådan krabat bygger sitt eget rör, huset som skyddar den. Forskarna vet svaret:

Det startar med att masklarven slår sig ner på lämplig botten (”settlar”). Uptill har den ett organ som kan sortera partiklarna i vattnet efter storlek, kanske även kvalitet. De små kornen slussas därmed ner längs larvkroppen och klistras ihop av ett segt lim som utsöndras från särskilda körtlar. Så cementeras röret bit för bit, samtidigt som larven sakta roterar runt därinne.

Genom att de är så många arter och individer spelar havsborstmaskarna en avgörande roll för det marina ekosystemet. Både som larver och vuxna utgör de viktig föda för många andra djur. Fiskar knaprar till och med i sig rörmaskarnas tentakler – som sedan växer sedan ut igen! Själva konsumerar maskarna allt från planktonalger till fisklarver och små kräftdjur.

Turtle Marine Wash & Shine

Ett högkoncentrerat rengöringsmedel med Carnaubavax

TURTLE MARINE WASH & SHINE löser effektivt sot, fett, olja och annan svår smuts från gelcoaten samtidigt som Carnaubavaxet ger glans och lyster.

www.turtlemarine.se

7OC SEVEN OCEANS

Cykel 20" Aluminiumram, 3-växlad.

(Utseende ej exakt som på bilden)

1 990.-
Ord 2990.-

Nr 7681-7

7OC SEVEN OCEANS

Solcellspaneler

Nr 5512-

4 990.-
Ord 6950.-

Rullflock Plastimo

För båtar ca 6-8 meter

Nr 4065-608

Garmin VHF 100i

VHF med stor display!

GARMIN

1 890.-
Ord 2190.- Nr 5632-100

Cobbgrillen, passar alla tillfällen!

1 250.-
Ord 1495.- Nr 6937-50

Solcellspaneler

30W - 1 290.-
Ord 1990.-

50W - 2 190.-
Ord 2990.-

VHF Cobra F-75

- Stor display
- Trippelbevakning
- Volymknapp i microfonen

1 490.-
Ord 1890.-

Nr 5632-75

Spritkök Cookmate 3100

1 790.-
Nr 4801-31
Ord 2090.-

Kylaggregat Classic 2006

Nr 4798-6

3 990.-
Ord 4690.-

För kylboxar upp till 80 liter. Medelförbrukning 0,6A.

1 190.-
Ord 1590.-

Nr 7921-10

Tryckvattenpump Par Max 2.9

11lit / min Nr 4715-29

795.-
Ord 990.-

VHF NX2500

Navtex & VHF

NEXUS

2 590.-
Ord 3290.- Nr 5633-2500

Fabi skeppsmask

Bottenfärg röd/svart

1x750ml **129.-**
Ord 215.-

6x750ml **595.-**
Ord 1290.-

Nr 4523-

Vattenskidpaket

Lev inkl skidor, draglina/-block, bärväska.

Rostfri bergkilsats

1st hammare, 2st vinklade-, 1st rak- samt 1st vriden bergskil i praktisk väska!

Galvad bergkilsats

Innehåll som ovan

279.-
Nr 5913-8

795.-
Ord 990.-

Nr 5913-9

Livflotte - XM

Nr 5849-069 4p Väska **9 990.-**
Ord 11900.-

Nr 5849-070 4p Container **10 990.-**
Ord 12900.-

Nr 5849-071 6p Väska **11 490.-**
Ord 12900.-

Nr 5849-072 6p Container **11 990.-**
Ord 13900.-

Hjertmans

Kampanj - till den 6 juni 2010

Se fotbolls-VM i båten, start den 11 juli!

För 9-17/230V. Försedd med uttag för CA-modul

2 990.-

Ord 3495.-

Nr 5630-19

TFT-LCD TV 19". Med digitalmottagare/DVD

2 890.-

Ord 3680.-

Inklusive Digital TV-antenn med 5m kabel. Värde 690.-

Nr 5630-16

TFT-LCD TV 16" med digitalmottagare/DVD

Glomex Digital TV-antenn

Inkl 15m kabel & antennförstärkare

Ø 25cm **995.-**

Ord 1290.-

Ø 37cm **1 790.-**

Ord 1990.-

10 års garanti!

Solcell NAPS 51W

67x61cm
Nr 5510-51

3 190.-

Ord 3590.-

Böjbar NAPS 44W

67x60cm.
Böjbar
2cm/m
Nr 5516-44

4 590.-

Ord 5290.-

Regulator MaxPower

Max 130W

990.-

Handpresso
Laga en espresso överallt, tillsatt bara varmt vatten!

995.-

Nr 6936-4

Ord pris 1190.-

Gasolspis Eno One

Rostfri, inkl balasupphängning och kastrullhållare. B= 505mm

5 690.-

Ord 5990.-

690.-

Ord 990.-

Nr 8013-9
Nr 8013-10

Uppblåsbar väst
Automatik, blå, med/utan sele

Simrad TP22

Autopilot för båtar upp till ca 5 ton.
Ord pris 4990.-

Nr 5650-22

4 490.-

Komplett sats för utbordare upp till 150hk
Nr 7608-645

Hydraulstyrning Baystar

5 290.-

Ord 6950.-

Vattentoalett

Med vitlackerad ring och lock i trä.
Mått H35xD43xB45cm

MATROMARINE PRODUCTS

890.-

Ord 990.-

Nr 4786

ST2000+

Autopilot för båtar upp till ca 4,5 ton.

Raymarine
and its related in marine electronics.
Nr 5660-2000

5 690.-

Ord pris 7290.-

Nr 7910-277

4 990.-

Ord 6990.-

Gummibåt 70C

Tillverkad i 3-lagers PVC duk.
L277xB150cm.
Ponton ø33 cm.
3st luftkammare + uppblåsbar köl.
Vikt 33 kg.
Max motor 9,9 hk (tvåtakt),
max last 320kg

Kvinnor tog rodret

En grupp kvinnor vid Hudiksvalls sjösportsällskap (HSSS) har hakat på seglaren Linda Lindenaus och SBU:s projekt "Ta rodret kvinna" när de startat seglarskola som resulterat i tjejsektionen "Sjöstjärnorna".

Text & foto: Tommy Norin

Det känns bra att kunna hantera båten, säger Ulla Areskoug, när Båtliv följer med kompisarna Marie Bergsten, Eva Ericsson och Eva Grip i makarna Grips Albin Nova ut på fjärden vid Hudiksvall.

De anser att fördomarna lever, att en del fortfarande tror att kvinnor inte kan hantera båtar.

– Det vet vi, säger Marie Bergsten, som uppger att det är mycket "manligt prat" när tjejgruppen ger sig i väg från hamnen. Men det handlar om rätt snälla kommentarer.

– Killarna tycker egentligen att det är roligt det vi gör, säger

"Sjöstjärnorna" samlade på fördäck. Fr. v.: Eva Grip, Eva Ericsson, Ulla Areskoug och Marie Bergsten.

Marie Bergsten förbereder sättnings av storseglet.

Marie Bergsten, sedan hon hjälpt Ulla Areskoug att hissa storseglet.

Stort intresse

Fördomar till trots, valde de kvinnor Båtliv seglade med att

haka på "Ta rodret kvinna".

– Jag undersökte intresset i klubben och det var stort. Men när vi ansökte om pengar från Svenska Båttunionen var redan de 50 000 kr som anslogs till pro-

i Hudiksvalls SSS

Eva Grip tog initiativet till att bilda tjejrgruppen Sjöstjärnorna.

jektet slut. Hade vi sökt snabbare utan att förankra intresset kanske vi fått pengar, säger styrelseledamoten Lars-Arne Larsson, som uppger att klubben beslöt gå med i projektet trots att den blev utan stöd.

– Vi tyckte att segling inte borde vara så svårt, säger Eva Grip, som uppger att första delen i utbildningen var att köra för motor.

Därefter har damerna lärt sig hissa storsegel, sätta foc och gippa. Det har blivit en del turer sommaren 2009 och fler blir det under 2010.

– Det svåraste är att gå upp i vind, säger Marie Bergsten om en av de många manövrar en seglare ska behärska.

Säkerheten viktig

Tjejrgruppen pekar på hur bra det är att mer än en ombord kan hantera båten.

– Det handlar mycket om säkerhet, säger Ulla Areskoug, som visar hur bra gruppen samarbetar.

– Kvinnor seglar lite annorlunda. Vi tar det mer lugnt med allt, säger Eva Grip.

Eva tog efter Linda Lindenaus föreläsning initiativ till en tjejr-seglarskola. Nu hoppas hon att den tjejrsektion som har bildats ska växa.

Det hoppas också Håkan

Nilsson, tidigare TV-ankare i Aktuellt och representant för Mittregionens EU-Brysselkontor under slutet av 1980 och en bit in på 1990-talet. Han var ordförande för HSSS fram till 2010 då han ersattes av Pelle Gustafsson.

Håkan Nilsson seglar en Maxi 95 och är glad över det kvinnliga seglingsintresset.

– Därför har styrelsen beslutat ge tjejrsektionen egen budget där den ska ge förslag på aktiviteter, säger Håkan Nilsson, som pekar på att HSSS har en jämställd styrelse.

– Tre av de sju ledamöterna är kvinnor.

Gammal båtklubb

Båtklubben är en av de äldsta klubbarna efter norrlandskusten. Den bildades för 105 år sedan. 2004 slogs motorbåtklubben ihop med HSS segelsällskap och HSSS bildades.

– Vi tyckte att det var bra att ha en klubb när vi tog över hamnen med 450 platser från Hudiksvalls kommun, säger Håkan Nilsson, när han visar Båtliv hamnkontoret där Olle Håkansson är hamnvärd.

HSSS har 600 medlemmar med 400 båtar varav 180 är segelbåtar.

– Tidigare var det kö till båtplatserna, men den försvann

Eva Ericsson arbetar med seglet – hon är en seglande tjej som trivs på sjön.

Det är lugnt på vattnet när vi styr ut från Hudiksvalls småbåthamn, men Sjöstjärnorna har varit ute i hårdare väder.

2008 när vi investerade 600 000 kronor i 80 nya platser, säger Håkan Nilsson.

Klubbstugan brann

Han berättar att det var dramatiskt när klubbstugan på Käringön brann ned förra sommaren.

– Två personer i huset fick rädda sig i sista stund, säger Håkan Nilsson, som uppger att

försäkringar täcker branden.

Han hoppas att ett nytt klubbhus kan stå klart inför sommarsäsongen 2010.

– Vi får se hur vi bygger men försäkringen på 1 Mkr bör täcka kostnaden.

HSSS ekonomi är dock stabil med en årsomsättning på cirka 3,5 Mkr.

Klubben har investerat 350

Hamnvärden Olle Håkansson (t.v.) arbetar vid HSSS hamnkontor i Hudiksvall i nära samarbete med tidigare ordföranden Håkan Nilsson.

Tidigare TV-ankaret och Bryssel-representanten Håkan Nilsson seglar en Maxi 95.

000 kr för att utöka området vid Reffellmansvarvet där vinterförvaringen sker. Klubben har också deltagit i Hälsinglands Båtförbunds investering i en hamn vid Ravelsgrund.

– För tillfället muddrar vi vid Käringön för att öka djupet från 1,70 till 2,0 m, säger Håkan Nilsson, som pekar på att den här delen av Hälsingekusten är

vacker med många öar och sköna naturhamnar.

Det gör att många långseglare styr in mot land för att bunkra och tanka vid klubbens mack i Hudiksvall.

Killarna i kö

Båtlivet är aktivt. Klubbprogrammet går igång med midsommar på Käringön och efter det sker kappseglingar som ”Familjeracet”, ”Agön runt” och ”Stormpokalen”. Tävlingarna som sker i samarbete med Söderhamns segelsällskap ingår i ”Hälsingecupen”.

Det återstår att se om kvinnorna Båtliv seglade med ställer upp i racen.

En sak är säker.

– Nu får killarna ställa sig i kö. Skriva upp sig på en turlista, ler Ulla Areskog, när vi styr in emot hamn.

Där väntar Eva Grips man på bryggan.

Han är inte orolig över att tjejerna tar över båten.

– Nej. Då köper vi en till, säger han. ♦

**din leverantör
av pontonbryggor
sedan 1918**

www.sfpontona.se
Ostkusten 08 541 689 60
Västkusten 031 779 0765

Ordning...

eller oreda?

Djurö Båtvarv · www.seaquip.se · +46 8 571 504 28

FÅ UT MER AV SKÄRGÅRDEN - TITTA PÅ TV I BÅTEN

Köp Boxer Mix Kontantkort – ingen bindningstid, inga räkningar!

BOXER

795:-
FÖR 3 MÅN

3
tv3.se

5

4+

400

4
FILM

4
FAKTA

4
SPORT

EUROSPORT

ANIMAL
PLANET

MTV
MUSIC TELEVISION

Z
ZEEK

COMEDY
CENTRAL

7

8
VIKING

9
KANAL 9

nickelodeon

Discovery
CHANNEL

Sc
DISCOVERY
SCIENCE

Discovery
travel & living

7

CNN

STAR!

AXESS TV

BBC
WORLD
NEWS

DESSA KANALER GÅR ATT SE UTAN PROGRAMKORT

svt1

svt2

svt24

svt8

4

8

f

MIX3

20
1 1

Visst är det härligt med böljande vågor? Men ännu härligare blir det när du har TV:n med dig! Med vårt kontantkort kan du ta med dig kanalerna överallt! Du betalar bara för tre månader och slipper både räkningar och bindningstid. Och vill du fortsätta att titta efter tre månader, kan du fylla på kortet på boxer.se. Enklare kan det inte bli!

Så sitt nu inte och stirra in i elden i sommar, det händer ju så mycket kul! Kungabrollop, fotbolls-VM och mycket mer!

Läs mer om hur du får TV i båten på www.boxer.se/sommar

Vissa kanaler kräver en digitalbox eller en TV med inbyggd digitalbox och Boxer TV-Module med stöd för MPEG-4. För detaljerade avtalsvillkor, priser m m se www.boxer.se. Med reservation för pris- och programförändringar.

 BOXER

Ny varmvattenberedare efter en för kall vinter

Den dubbelt så stora varmvattenberedaren gick elegant ned i stuvfacket och har nu sällskap med kolgrillen och reservgasolen. Den nya varmvattenberedaren, en Isotherm, kan hantera 40 liter varmvatten. Den har också elpatron och en särskild ventil där temperaturen på det utgående varmvattnet kan styras.

Under den kalla vintern frös redaktionsbåtens varmvattenberedare. Nu har vi gjort en ny och bättre montering.

Text & foto: Lasse Bengtsson

Den osedvanligt hårda vintern har förstås satt sina spår även hos vår vinterupplagda redaktionsbåt. När vårutrustningen satte igång noterade vi en mängd grönfärgat vatten i botten av det stuvfack där varmvattenberedaren är monterad.

Jodå, det var denna som var syndaren. En av niplarna till anslutningen av motorns kylvatten hade gett sig med resultat att flera liter av det glykolbemannigda vattnet letat sig ut.

Det var alltså dags för radikala åtgärder. Den gamla beredaren som hittills fungerat utmärkt

hade två fel, den hade för liten volym varmvatten och saknade dessutom termostatblandare. Något som duschande barnbarn konstaterat efter ett ihärdigt saltvattenbadande.

En ny, större, varmvattenberedare hittade vi hos Kalmarföretaget Thermoprodukter. Den heter Isotemp Basic och har en varmvattenvolym på hela 40 liter.

Snabba fingrar

Beredaren hade också för oss mycket viktiga yttermått. Beräkningar med tumstocken sade nämligen att den nya varmvattenberedaren, trots fördubblad volym skulle få plats i stuvfacket.

Några dagar efter beställningen kom beredaren och klubbkompis Vang Christensen – denne outhärlige vän – satte igång.

Det tog honom en knapp timme, sedan var jobbet klart. Denna hjälpsväckande prestation fordrar en förklaring; utrymmet räckte, de gamla slangarna visade sig vara i fin form och

Vang, ja, han har fart i fingrarna.

Fel inställning skällar

Vi kontrollerade att motorns expansionskärl satt högre än beredaren, att elsladden räckte till 230V-uttaget och att den liggande beredaren hade anslutningarna vända åt rätt håll. Den utmärkta bruksanvisningen med sina fina skisser gjorde jobbet ännu lättare.

För skepparen gäller nu att verkligen plugga in de föreskrifter som gäller: ställa in termostatblandaren på rätt temp (motorns kylvatten håller 85 grader och är skällande hett), aldrig starta elpatronen då beredarens är tom etc.

Slutligen, Vang, varande den noggranne och sparsamme man han är, lyckades suga och svampa upp det uthållda kylvattnet:

– Det innehåller ju en massa glykol, sånt skall man inte slänga. Vi håller tillbaka det på motorn...

Sa Vang.

Fotnot: Varmvattenberedare modell Isotemp Basic 40L pris 7 090 kr (i handeln ca 6 000 kr). Nippelsats pris 320 kr. ◆

Den frostsadade varmvattenberedare som vi plockade ut ur båten.

Butik:
Prästkragens Väg 20
Saltsjö-Boo
Tel 08-556 147 00

Öppettider:
Måndag-Fredag kl. 9-18
Lördag kl. 9-15
Söndag kl. 10-14

Handla när du vill:
www.benns.se

BENN'S
MAST & BÅTTILLBEHÖR

NX Startpack

NX Sea Data instrument, NX Vind-instrument, en trådlös vindgivare, WSI-box samt en log/temp- och en lodgivare 43 mm.

Alla NX-paket med trådlös vind!

8 990,-
11 508,-

NEXUS
Precision Boat Performance Systems

Livflottar

Livflottarna har dubbelskrov, är vacuumförpackade och har 12 års garanti.

Gäller tom 31 maj 2010!

Cruiser
4 pers/väska.
13 895,-
15 995,-
Prisexempel!

Beställningsvara
3-4 veckors leverans.

Transocean
6 pers/container.
19 995,-
25 960,-

PLASTIMO

Vinchar

Upp till **40%** rabatt

SPECIALPART!

HARKEN LEWMAR

Priserna gäller så länge lagret räcker.

Nordens största Mast- & Riggcenter · Sveriges mest väl sorterade seglarbutik

Din närmaste
återförsäljare
hittar du på
www.italnordic.se

Det bästa för båten!

Tillfälle – maringenerator till kanonpris!

 Iskra

Tvåpolig maringenerator med sensorkabel

Nyutvecklad tvåpolig maringenerator från ISKRA som bl a passar Volvo Penta. Med batterisensor som styr spänningsregulatorn direkt från batteriet vilket innebär att generatoren alltid ger rätt laddning. Fabriksny, högsta industristandard, inga renoverade komponenter. Speciellt framtagen för den skandinaviska marknaden. Ersättning för bl a Valeo 439185 och Volvo Penta 3803260. 18 månaders garanti.

70A, 14V. Art.nr. IA1438 (bilden).

Pris **1.995:-** inkl. moms

100A, 14V. Art.nr. IA1450

Pris **2.995:-** inkl. moms

Ital Nordic erbjuder ett professionellt sortiment av marina produkter. Gör som de ledande varven i Sverige. Förlita Er på att vi är kompromisslösa i våra krav avseende kvalitet, funktion och italiensk formgivning. För mer information om våra produkter och våra återförsäljare se www.italnordic.se.

+46 (0)304-360 30 · info@italnordic.se · www.italnordic.se

Samtliga priser med reservation för eventuella ändringar. Awikelser kan förekomma.

CHECKLISTA MOT BRAND PÅ DIN BÅTKLUBB

- ✘ Tydliga regler om vilka arbeten som är tillåtna i uppställningshallar och uppställningsplatser.
- ✘ Stäng av all 230V strömtillförsel till båten när du lämnar den och stäng även av 12V-systemet.
- ✘ Undvika att hålla på med brandfarliga arbeten som svetsning, slipning av metall och liknande.
- ✘ Upprätta säkerhetsföreskrifter.
- ✘ Elektronisk övervakning (brandlarm) med instruktioner som arbetats fram tillsammans med brandmyndighet.
- ✘ Står båtarna ute ska det finnas brandgator så att en eventuell brand inte sprider sig.
- ✘ Förvara brandfarliga vätskor på säker plats. Släng alla gamla trasor.
- ✘ Tillåt batteriladdning bara när båtägaren är på plats.

Vid sjösättning är faran över för brand hos båtklubben för den här gången. Den största risken är om båtarna står väldigt tätt inne eller utomhus.

Gardera mot brand i

Bränder i båtklubbar och marinor har blivit vanligare. Men det finns flera åtgärder för att förhindra bränder.

Text: Lars-Åke Redéen

De mest uppmärksamma bränderna under senare år gäller Västerviks BK, Ulvsunda/Johannesfreds BK, Södertälje BS och en brand på Hinsholmen i Göteborg där ett mastskjul blev lågornas rov. Dessutom har ett antal kommersiella marinor brunnit ner, senast drabbades ett företag i Åmål.

Brandrisken har ökat bland annat för att båtarna innehåller allt mer elutrustning, både 12V och 230V. Den sistnämnda

typen har varit en vanlig orsak till förödande hallbränder de senaste åren.

Rent allmänt är förebyggande arbete det bästa sättet att motverka bränder. Det är till exempel viktigt att stänga av strömmen när man lämnar båten och att inte lämna kvar föremål som kan börja brinna.

– Det som ökar risken är när båtarna står koncentrerade inomhus eller står tätt uppställda utomhus. De bränderna är svårsläckta. När båtarna står utomhus finns det ofta brandgator mellan båtarna, vilket gör att bränderna inte sprider sig på samma sätt och det finns en möjlighet att släcka en brand på en enskild båt, säger Jacob Enestad, skadechef hos Svenska Sjö.

– För att minimera riskerna

bör man inte ha el från nätet inkopplad i båtarna när de inte är övervakade. Batteriladdare och värmeelement kan starta en brand så vi rekommenderar att även båtarnas interna elsystem görs

strömlöst, säger Jacob Enestad.

De lokala brandmyndigheterna bör kunna hjälpa till med råd om hur uppläggningsplatsen blir så säker som möjligt. Men det gäller att alla som tar hand om

Så här illa kan det gå om det börjar brinna. Bilden är från Umeå Motorbåts-sällskap, där denna Storebrobåt blev lågornas rov. Foto: Bengt Hallberg.

klubben

båtar till vinterförvaring tänker brandsäkerhet.

– Båtklubbar som vinterförvarar båtar bör kontakta sin närmaste brandmyndighet och gå igenom lokalen ur ett brandsäkerhetsperspektiv så att brandmännen känner till lokalen och var eventuell brandfarligt material finns om olyckan är framme, säger Jonas Roberts, skadecchef hos **Atlantica**.

– Sprinklers, larm kopplade till räddningstjänst och brandgator är åtgärder som sänker riskerna. Att begränsa allmänhetens tillgång till båtklubbens lokaler är en självklar åtgärd. Klubben kan även begränsa antalet personer som utför brandfarlig verksamhet i eller kring lokalen och ställa krav på att båtägarnas utrustning är brandsäker.

Pelle Hedberg, marknadschef hos **Alandia Båtförsäkring**, poängterar även vikten av utbildning och information till medlemmarna.

– Utbildning och information om brandrisker och orsaker är en bra förebyggande åtgärd. Det är också viktigt att kolla så att båtklubben har tillräckligt med släckutrustning i och kring uppställningshallar och i båtarna, säger Pelle Hedberg.

– Ordning och reda är självklart, liksom att inga linoljetussar ligger och pyr eller börjar brinna i något pallningsförråd eller liknande.

I slutändan är det försäkrings-tagarna som får bära kostnaden för båtbränderna. I klartext kan premierna bli dyrare om inte antalet bränder minskar. ♦

CROM MARINE

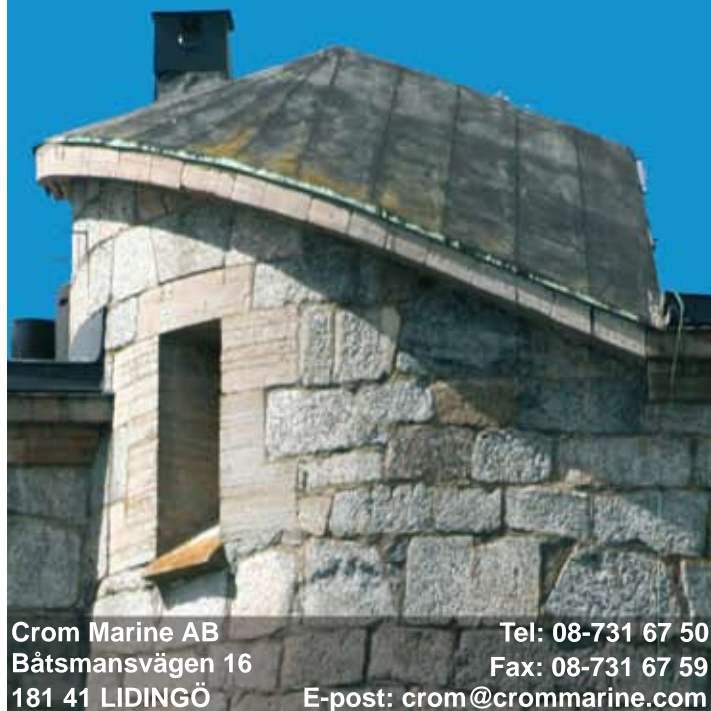
Motordelar av högsta kvalitet passande till

Volvo Penta

Yanmar

www.crommarine.com

Crom Marine AB
Båtsmansvägen 16
181 41 LIDINGÖ

Tel: 08-731 67 50
Fax: 08-731 67 59
E-post: crom@crommarine.com

Saga
boats

Vi finns på mässan i Göteborg och Stockholm där vi visar Saga 310 och 315.

Även tillbehör och reservdelar till äldre Sagabåtar.

www.oxbom.se
0155-319 00
info@oxbom.se

Oxelösunds
BÅT & MOTOR
oxbom.se

DÄCKSGENOMFÖRING FÖR KABLAR "CABLEPORT"

Patent
Finns på tusentals båtdeck och i de flesta båtutrustningsaffärerna

ELVABRO AB
Monteringstips på
www.elvabro.se

MAREST
BÅTDYNOR

Miljömärkta båtdynor av högsta kvalitet och bästa komfort!

Mer information hittar Ni på:
www.marest.se

Ny dekor till din båt!?

LR design.se
VI GÖR DIG SYNLIG

Handla enkelt i webshop & få dekalen hem i brevlådan inom 10 arbetsdagar.

www.LRdesign.se

100-talet typsnitt att välja mellan, priser från 74kr.

Båtbesiktningsmännen
Riksförening

Branschorganisation för auktoriserad båtbesiktning

Rikstäckande organisation
för auktoriserade
Båtbesiktningsmän

Sök din besiktningsman på

www.batbesiktningsmannen.org

Ordf: 0709-26 15 09
Sekr: 0768-44 09 45

KVALITETSUTRUSTNING
FRÅN

PERKO

MARKNADSFÖRS AV

RECOM AB

KARDANVÄGEN 35
461 38 TROLLHÄTTAN
0520-42 83 53 www.recomab.com

DACO

FLYTBRYGGOR

"Kraftigaste bryggan på marknaden!"
..oberoende av vattenståndet!
..leveranser över hela landet!

DACO FLYTBRYGGOR OCH TILLBEHÖR

Aterförsäljare:
Ronneby, Växjö - Brygg och Skärgårdstjänst 070-5160707
Stockholm - Boj-Jobb 073-2627950
Stockholm - Hojer Teknik 0709-660462
Skelleftehamn - Season 0910-714751

DACO AB
Skellefteå
Tel 0910-723100
Fax 0910-723220
www.daco.se
info@daco.se

dulon
Marine

Äntligen
Dulon Marine
i Sverige!

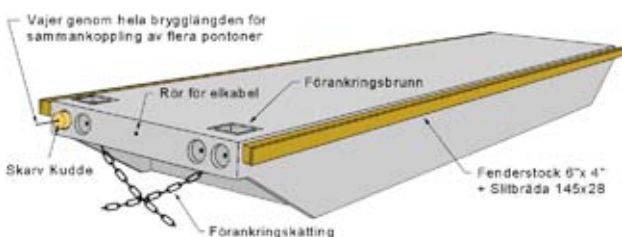
Professionella båtvårdsprodukter
av högsta kvalitet med bl. a. ett unikt
2-komponents gelcoatskydd.

För mer information www.prorecond.se/webshop

ProRecond.se

Professionella kem- & rekondprodukter

Tel. 0523-40046
www.rixo.se
RIXÖ-bryggan

Vi tillverkar och installerar Flytbryggor för småbåtshamnar.

HENRICSSONS BÅTKAPELL AB

f.d. Båtkapellspecialisten Henrics Product AB etabl. 1967

Postadress: Box 111, 517 23 Bollebygd
Besök oss på: Ängvägen 3, 517 34 Bollebygd
Telefon: 033-28 44 60, Mobil: 0705-36 09 06

www.henricssonsbåtkapell.se • batkapellspecialisten@telia.com

BÅTKAPELL BL A TILL:

ALBIN 23, 25std, 25storkapell, 30. ADEC 530, 540, 620, 700, ASKELADDEN, COMET, MONARK/CRESCENT många mod. FJORD, FLIPPER 470GT, 510HT, 535HT, 570/575HT, 620HT, 640HT, 700HT, HANTO, HENÅJULLAR, JODA TUR 24, 27/8100, JOFA PASSBÅT, 435HT, 485HT, 555HT. KMW, MAREX 21, 24. MAXIM, MELLANBLEKA, FISKEBLEKA, NORA 20DC, NIMO 22, NIMBUS 26, 2600, 800, 3000. OCKELBO flesta mod. ORRSKÅR 27, POLAR 17, 20, 22, 29. RANA 16, 18, 22. RISÖR, RYDS HAJEN, TUMLAREN, CAMPING, 560HT, 520ST, 530DC, RÅNÄSJULLE, SAFIR CABIN, SAGA 20, 24, 27, 7000. SCAND, SELCO. SKILSÖ 23. TERHI 520, UTTERN 495HT, 520HT, 520DC, 560HT, 630/690HT, 6300HT. WINDY. WIRBOSNIPAN, WINGA cabin, 25, 30, 78, 87. ÖRNVIK 481HT, 500sport, 510cabin, 530, 550, 660. m fl.

Flertalet mallar även till segelbåtar bl a Albin, Maxi, Omega.

Vi har många, många fler! Allt är inte uppräknat. Flertalet är av vår originaltillverkning. Vi har många norska originalkapell.

Kontakta oss och fråga om vi har till just er båt.

KAPELLKUNDER ERHÅLLER UTAN KOSTNAD:
KAPELLSKYDDSPÅSE SAMT SKYDDSDUK.

Vi tillverkar och levererar Teakdäck och Bänksatser till alla typer av båtar

Specialister på Teakdäck

HT Yacht Service

Vi är helt mobila och sedan 20 år levererar vi i Hela Norden

0706-31 60 69
0705-66 30 60
info@htyachtservice.com

www.htyachtservice.com

Båtkapell

Ballad Dixie 27, 32
Beason 24, 31, 36
Compis 28, 33, 97
Scanmar 31, 33, 345, 35, 40

Kapellrör och beslag i rostfritt!

BecoTech AB
Tel. 054-85 08 20 · Fax 054-85 15 65
www.becotech.se

MUNKEDAL - TEL. 0524-210 21
WWW.WESTFJORD.COM

BEG. BÅTAR!

DAYCRUISERS, SNIPOR,
SALONGBÅTAR &
MOTORSEGLARE

CARLANDERS BÅTVARV AB

Begagnade utombordsdelar

**KÖPER
SERVAR
SÄLJER**

VÄNERNES
MARINCENTER
Tel. 0501-513 20

ÖPPET:
Måndag-fredag
9.00-18.00

Dålig kontakt och dålig klämkraft.
Öförtäntat - kommer att ärga.

Fyra anslutningar i en. Lågt spänningsfall och överträffad livslängd.

Skyllermarks

www.skyllermarks.se

WWW.usaonline.se
Tel: 08/4464909

Marinmotorer till rätt pris!!!
Direkt från USA
UTAN MELLANHÄNDER!!!

**IMPORTERAR & SÄLJER DIREKT
UTAN ONÖDIGA MELLANHÄNDER**

www.usaonline.se
usa@a4online.se
Tel: 08-4464909

NYHET!

VATTENSKOTERTRAILER 600UVS
Stabil & funktionell vattenskotertrailer för upptagning och transport.

WWW.FOGELSTA.SE · 036-18 19 50

FOGELSTA

INSTA TRIM

Gecea har alla reservdelar till världens kanske mest spridda trimplanssystem Instatrim. Även till före 1971 årsmodell.

Ring 031-779 29 10 för råd!

GECEA
www.gecea.com

300 kg - 5000 kg

BÅTTRAILERS - BÅTVAGNAR

BÅT & TRAILER
www.batochtrailer.se

ÅF SÖKES V-KUST!
batochtrailer.se / 08-711 26 35

BÅTTRAILERS - BÅTVAGNAR

BÅT & TRAILER
www.batochtrailer.se

ÅF SÖKES V-KUST!
batochtrailer.se / 08-711 26 35

nannidiesel
energy in blue

7-350 hk
diesel / hybrid
axel / drev
robusta
pålittiga
långlivade

TOYOTA T4.200
Kubota N2.10
18W-Marine
nannidiesel H4.150 HYBRID

Michigan Wheel Corporation
brons propellrar

PSS
vattensmorda tätningar

GENTA
elastiska kopplingar

aquadrive
trycklager CV-axlar

R & D
flexibla kopplingar

effektiv ljudisolerings

CENTERLINE Eriksbergsvägen 30, box 216, 734 25 Hallstahammar 0220-150 40 info@centerline.se

SEASIDE

Båtkomfort från SEASIDE

Långsjövägen 11 184 91 Åkersberga

08-7565206

www.seaside.nu

LED
butiken.se

Energieffektiv
belysning

Båt
Husvagn & Husbil
Hus & Hem

LEDbutiken.se

0709-900825

originalet
Y-BOMMEN
BRYGGSYSTEM

Försäljning:

DYK & BRYGGMONTAGE AB

Tel: 0415-131 35 • www.ybom.se

KVALITETS
TILLBEHÖR
TILL BÅT OCH
BESÄTTNING

boatbits.se

Svenska
Båtskolan

www.batskolan.se

Marinaman.se

Båttillbehör
på nätet

www.marinaman.se 013-147045

TYRESÖBOCKEN TYRESÖVAGGAN

Tillverkning och försäljning:
Maskinfabriken G-C A.B.

Thulevägen 18 Telefon 08-712 50 90
S-135 55 TYRESÖ Telefax 08-712 71 90
www.tyresovaggan.se

Atlantic 6x18

Marknadens minsta
vattentäta kikare!

495:-

NY

Beställ på: www.oxo-optik.se Tel 0411-399 50

TRAC·Kme

SMS-larm och spårsändare
med GSM / VHF teknik
Godkänt av försäkringsbolagen.

Vi samarbetar med SOS Alarm

www.trackme.se

HENSONS TVÄTT & SJÖVERKSTAD
TVÄTT • IMPREGNERING • REPARATION

Vi översänder färdig
säck med betald
frakt, för inlämning
på posten.

Var tvättar du ditt båtkapell och segel?

HENSONS TVÄTT

Koppargatan 9, Lomma
Tel 040 - 412636

www.hensons.se
info@hensons.se

Motor	Cyl./hk	Backslag	Utväxling	Pris
Mini-17	2 cyl. 16 hk	TMC-40	2:1-2,6:1	52.500:-
Mini-29	3 cyl. 27 hk	TMC-40	2:1-2,6:1	60.500:-
Mini-33	3 cyl. 32 hk	TMC-40	2:1	69.500:-
Mini-44	4 cyl. 42 hk	TMC-60	2:1-2,5:1	79.500:-
Mini-55	4 cyl. 52 hk	TMC-60	2:1-2,5:1	89.900:-
Mini-62	4 cyl. 59 hk	TMC-60	2:1	95.600:-
Mini-74	4 cyl. 65 hk	SMI	2:1	112.800:-

Powered by:

Samtliga motorer finns med adaptorsats för Volvo Penta segelbåtsdrev.

Andra motorstorlekar och backslag på förfrågan.

Nyhet!! Nu med 110 A generator som tillval (ej Mini-17).

För mer information och återförsäljare, gå in på vår hemsida www.dieselpowersweden.se

Diesel Power

Södra Långebergsgatan 26 B, 421 32 Västra Frölunda, Tel: 031-748 62 00

LIKA BRA SOM DE BÄSTA,
MEN BILLIGARE!

ANKARSPEL

BRYGGNUMMER SKYLTA

i aluminium eller plast
Standardstorlek 60 x 100mm
Flera färg-/storlekskombinationer
Fyra hål ingår. Lågt pris! Snabb lev.
info@aspensindustrier.com
0706 - 44 45 40

★ EUROPEISK
KAPELL & TÄLTVÄTT AB

Vi tvättar, reparerar & impregnerar

- kapell
- segel
- förtält

- Högsta kvalitet
- Lång erfarenhet
- Pålitlig leverans
- Attraktiv prislista

- Enkelt för dig – vi översänder en betald fraktsäck för inlämning på Posten

www.tvattarkapell.se

Rosendalsvägen 27A, 212 25 Malmö
Tel: 040-18 18 08

SKITFRITT!
på båten och bryggan

Pris 595,- inkl. moms. Frakt tillkommer
Beställ på webben,
ange kod: BL12
499,- tom
30/4 -10

"HELGE" den bästa FÄGELSKRÄMMAN!

Ugglan Helge rör huvudet i vinden!
Håller effektivt bort måsar, kanadagäss
och andra fåglar.

ERBJUDANDE!

Beställ två eller fler på
www.motavack.se
senast den 30/4 -10
så bjuder vi på
frakten.

MOTAväck

Tel. 0220-716 100

DYNOR & KAPELL

SY SJÄLV!

Vi har allt Du behöver till
Kapell - Bågar
Dynor - Mattor
Skrovbeklädnad

**ÖSTERSJÖ
KOMPANIET**

Sankt Göransgatan 80

Tel. 08-31 24 20

www.ostersjokompaniet.se

Danderyds Matt & Möbeltvätt AB

KAPELLTVÄTT • MÖGELBORTTAGNING

unik finsk metod

IMPREGNERING • RENOVERING

även båtdynor & mattor

Flygvillevägen 4-8 • 183 67 Täby • Bakom McDonalds Hågernäs strand
Tel: 08-630 10 74 • 070-727 81 32 • Öppettider: 08.30-17.00
www.danderydsmatt-mobeltvatt.se

Ö-METALL

GÖTEBORGS VATTENSKÄRNINGSTEKNIK AB

Vi har över 250 olika standardrutor till de vanligaste båtmodellerna.

www.ometall.se
Telefon 031-969691

Toppvindrutor till alla båtmodeller.

Vi tillverkar båt detaljer i rostfritt och aluminium.

Skjutdörrar, phantografdörrar, räcken m.m

Shipman 28

TK-TRAILERN

Vi har 26 olika BT totalvikter och 15 modeller BV lastvikter.

BÅTTRAILER från 500 kg till 3500 kg
BÅTVAGNAR från 400 kg till 3500 kg

TK Trailer AB

Tel 0142-519 90 • Mobil 0708-89 72 09

För ytterligare modeller och mer utförlig information:
www.tktrailer.se
eller ring för broschyr.

Täbybocken

• Aluminium • Lätta • Smarta • Prisvärda

Täbyvagnan

Tel: 0767-16 84 60 www.tabybocken.se e-post: smart@tabybocken.se

MOTORRESERVDELAR & BÅTTILLBEHÖR

Sveriges största butik för reservdelar till båtmotorer

MARINSHOPEN

www.marinshopen.se

Tel 08-642 93 00 Butik Grossistvägen 1-5, Älvsjö Öppet Må-Fre 10-18 Lör (apr-okt) 10-14

Allt för strömförsörjningen ombord

Odelco är distributör av Victrons underhållsfria och läckagesäkra batterier, inverters och batteriladdare. Finns både för små fritidsbåtar och yrkestrafik. **Kontakta oss för närmaste återförsäljare.**

odelco 25 år
www.odelco.se • 08-718 03 00

victron energy

BETA MARINE

Lägst pris! Ring för offert!

08-560 435 49

Nordic Gensets & Motors AB
Steyr Motors Sverige
Kungsberga 8,
17997 Färentuna
mail: info@steyr-motors.se
www.steyr-motors.se

marininvest SVERIGE AB

Sveriges största AF

Alla modeller alltid kraftigt prissänkta!

BT 750 EU (14.900,-) -20% 11.900,-
BT 2000 B (49.900,-) -20% 39.900,-

UTHYRNING
UPP TILL
3,5 TON

3-30 ton Motor - Segelbåtsvagn
Helgalvad från 34.900,-

Bryggssystem -privat
-båthamn -arbetsflottar
Båt -sitt -vagnar -stöttor -bockar

Y-BONNMARK
20-40%

Räntefritt lån och leverans till önskad ort.
Tel: 0480-140 40 alla dagar kl 7-22

www.marininvest.se

Svensktillverkade båtar för fiske och fritid!

Sandström

Kontakta oss mer information!
www.sandstrominnovation.se

• PATHWAY GPS 5 SYMBIAN •

Sjökort i mobilen!

Solteknik HB

Orkällan, 614 92 Söderköping

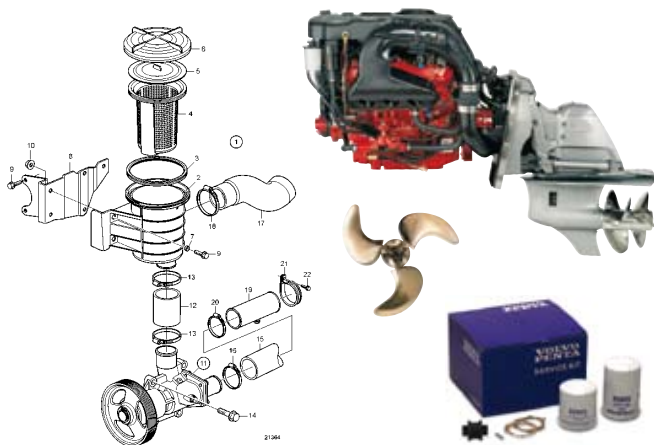
Tel: 0121-13172, Fax 0121-290 84, info@soltek.se

www.soltek.se

VOLVO PENTA ORIGINAL RESERVDELAR & TILLBEHÖR

Allt för din Volvo Penta Postorder eller butiksavhämtning

Sprängskisser, bilder, tekniska specifikationer och datablad till samtliga motorer i Volvo Pentas sortiment. Även tillbehör. Lättnavigerat och informativt. Laagersaldo och priser on-line.

WWW.MITABMARIN.SE

REN TVÄTT AB

KAPELLTVÄTT • MÖGELBORTTAGNING
IMPREGNERING • LAGNING

Kapell	5-10 m ²	1 750:-	större + 100:-/m ²
Sprayhood	från	1 000:-	
Förtält	från	2 950:-	
Segel		80:-/m ²	

Rutbyte	från	400:-
Dragkedjor	från	400:-
Sömnad		500:-/timmen

Nyttillverkning från 1 000:-/m²

Priserna gäller inkl. moms och material, exkl. frakt.
Gå in på vår hemsida www.rentvatt.com, för beställning av förbetald fraktsäck eller ring 08-28 85 34 för mer information.

Grindstuvägen 40 • 167 33 Bromma
Tel/Fax: 08-28 85 34

info@rentvatt.com • www.rentvatt.com

Tänddelar för utombordare

Marknadens mest omfattande sortiment med reservdelar för tändsystem och laddning. Från 1960-talet fram till dagens moderna fyrtaktare och till de flesta fabriker så som Mercury, Johnson, Evinrude, Yamaha, Chrysler, Force, Nissan, Tohatsu.

www.drev.se

Reservdelar till drev och utombordare

Mercurier-OVC-Volvo SX-Mercury-Mariner-Johnson-Evinrude-Suzuki-Yamaha
Södra Kungsvägen 68-70, Lidingö. Tel. 08-7651090

Nya Rhea 28

RHEA

Marine

SEASIDE TRADING AB
0525-312 20
www.rheamarine.se

Paraflex Båtparasoll

www.paraflex.se
Tel. 08-555 353 20

Regnskydd
Solskydd
Daggskydd
för
alla båtar

MARINETEK

More than Surface

Med världens bredaste produktsortiment hittar vi marina lösningar som passar Era behov.

MARINETEK SWEDEN AB
Box 1113, 131 26 Nacka Strand
Tel. +46 (0)8 466 88 30
Email: anders.johansson@marinetek.net

www.marinetek.net

FÅNGA BOJEN!

Fråga din
marinhandlare

Tillverkare
Lindalsundets Marina
info@lmhb.se

Vi kan propellrar!

För bästa prestanda och lägsta bensinförbrukning, se till att propellern är hel.

Reparerar & Säljer – Nytt & begagnat

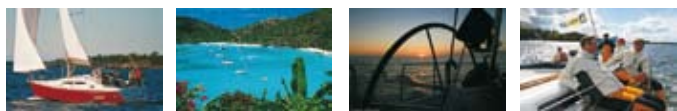
STÅL, ALUMINIUM, BRONS

Vi reparerar även skäddor.
Kontakta oss så hjälper vi dig.

Propeller Trim

Tel: 08-669 01 05
Mälarvarvsbacken 14
117 33 Stockholm

www.propellertrim.se

Sveriges största båtförmedlare

Vi söker uppdrag!
Just nu har vi stor efterfrågan på segelbåtar

- Hyr båt i Sverige
- Båtmäklare
- Hyr båt i Världen
- Charter & Event

RTC Båtkontakten AB Bullandö Marina 139 56 Värmdö 08-571 459 00 info@rtc.se www.rtc.se

Vi är leverantör till Sjöräddningssällskapet

SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET

TRYGGARE BÅTLIV MED RÄTT MARINBATTERI

NY
LADDARE
FRÅN EXIDE
TECHNOLOGIES

TUDOR

BATTERIES

By Exide Technologies / www.tudor.se

Ordföranden har ordet

Svenska Båtunionen arbetar inom flera olika områden för att främja svenskt båtliv. Maila gärna till ordforande@batunionen.com om du vill kommentera Bengt Gärdes krönika, privat eller i tidningen.

Förändringar i samråd

Jag sitter i församlingen i främmande land och skriver dessa rader när jag försöker finna vägar att ta mig hem. När de moderna färdmedlen sviktar känns det tryggt att veta att båtlivet och vår härliga skärgård alltid finns kvar och väntar på oss.

Vindar har alltid fört människor framåt, även om de nu innehåller viss aska från en nordisk granne.

Det kanske krävs en dylik naturhändelse, hur olycklig den än vara må, för att vi alla ska fundera över hur känslig och lättstörd vår natur och vardag är. Utveckling sker ofta i stora steg, när man minst anar, och inbegriper även också ofta flera samverkande faktorer.

Det är kanske ett järtecken att den sedan länge debatterade toafrågan nu kanske kan få en skjuts framåt och slutlig lösning. Hög tid att vi nu också kan prioritera andra för båtlivet viktiga frågor. Båtlivet är naturligtvis berett att

Båtfolk är för en ren skärgård. Vad vi önskar är att förändringar sker i samråd med oss båtorganisationer.

ta sitt ansvar för att minska utsläppen från våra båtar och öka miljömedvetandet hos alla båtmänniskor över generationsgränserna i denna fråga.

Det krävs dock också att myndigheterna tar sitt ansvar, inte bara genom att skjuta över ansvaret och kostnaderna på båtfolket. De måste tillhandahålla med resurser för en finansiering av en utbyggnad av såväl tömningsstationer på land och i skär-

gården, fasta anläggningar på en mängd ytterligare platser. Tillgängligheten måste bli synlig och ingå som en del av ens vardag.

Övriga ideella organisationer som nyttjar vår skärgård måste också engageras. Vad som glömts bort i debatten är att det inte bara är båtfolk som nyttjar våra skärgårdsresurser även om de anländer per båt. Det är de ideella organisationerna som ska stå för kostnaden. Så kan vi inte ha

det. Att med tvång, lagstiftningsvägen, ändra folks vanor utan dialog är dömt att misslyckas.

Båtfolk är inte emot en ren skärgård. Vad vi önskar är att förändringar sker i samråd med oss båtorganisationer.

Jag tror dock att SBU:s ståndpunkt fått gehör i flera myndighetskretsar och att det framöver kommer ett nytt förslag som bygger på frivillighet och utifrån en dialog med båtfolket och en totalsyn på frågan.

De nya skattereglerna som föreslagits för ideella föreningar med kraftigt ökade kostnader, uppmuntrar dock inte till en sådan fortsatt dialog och strävsamt miljöarbete. Tvärtom behövs skattesubventioner för att vi ska kunna göra detta stora miljösteg och visa att vi står för det goda båtlivet.

Man får väl hoppas att finansministerns uttalande om inga ökade kostnader för båtlivet inte bara är ett vallöfte.

Är det dags att köpa ny båt eller renovera den du har?

Vi hjälper dig gärna med goda råd och bra villkor för finansiering oavsett om du drömmer om en ny båt eller behöver renovera den du har. Kom in så berättar vi om vårt båtlån eller läs mer på swedbank.se

Swedbank

Känner du till
vårt Båtklubb-
erbjudande för
båtklubbar?
Läs mer på
[swedbank.se/
vasagatan](http://swedbank.se/vasagatan)

SBU-redaktör Anne

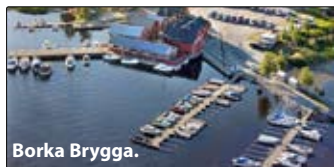
Anne Adre-Isaksson är journalist med flerårig erfarenhet från dags- och fackpress. Sedan 1998 arbetar hon som frilansjournalist och skriver bland annat mycket om skärgård och båtliv. Anne bor i Östhammar i norra Roslagen och sitter med i styrelsen för Östhammars Segelsällskap. Där har familjen också sin båt, en Krabat 740 motorbåt. Maila till Anne.Adre@batliv.se

NY VETERANBÅTSKLUBB I BLEKINGE

BLEKINGE VETERANBÅTSKLUBB bildades av 7 personer 2009 och första årsmötet hölls i mars. För närvarande har klubben 50 medlemmar. Många av dessa kommer att under sommaren delta i olika aktiviteter bland annat årets upplaga av Östersjöfestivalen i Karlshamn 21–24 juli.

ENÅNGERS BÅTSÄLLSKAP I SAMARBETE

FÖR ATT VISA FISKEHISTORIEN för eftervärden har Enångers Båtsällskap träffat ett samarbetsavtal. Detta genom en överenskommelse med

Borka Brygga.

Njutångers Hembygdsförening, som har en samling av material från sekelskifter 1800–1900.

I Borka har en sjöbod från 1800-talet renoverats och inventarierna från Njutånger har flyttats dit. Därmed kommer hela fiskehisto-

rien från områdets fiskevatten att samlas på Borka Brygga.

På Borka Brygga kan man nu se verktyg för båtbyggeri, motorer "kultändare" tillverkade för 110 år sedan i Hudiksvall och Jättendal med flera platser, ett 60-tal gamla båtmotorer av olika fabrikat, gamla fiskebåtar, historiska bilder från 1800 talet, i den nya delen finns fiske-redskap, sälbössor med mera samt en bostadsdel som visar hur man bodde och levde när 1800-talet gick in i 1900-tal.

På Borka Brygga, som är hemmahamn för 135 egna båtar, finns en välbesökt havsrestaurang med fullständiga rättigheter, sjömack och en gästhamn.

www.ebs.st

SJÖSPORTSLÄGER I BLEKINGE

BLEKINGE BF ANORDNAR även i år ett sjösportläger för ungdomar. Alla ungdomar 10–14 år gamla som tillhör en båtklubb ansluten till förbundet är välkomna till ett roligt och spännande läger på Marinens fritidsläger i Karlskrona skärgård. Kravet för deltagande innefattar att ungdomarna är simkunniga och har tillstånd av sina föräldrar.

Kostnaden är 1 500 kr. För det får deltagarna segla, köra motorbåt, navigera, göra utflykt, grilla, bada och leka. I avgiften ingår även försäkring, mat, logi och hyra för båtarna vi använder. Läget är uppdelat på två grupper: 26–31 juli respektive 23 juli–1 augusti.

Påmönstringen sker, för grupp 1 och 2 sker måndagen 26 juli och avmönstringen lördagen 31 juli. Anmälan senast 31 maj till [blekinge.batforbund@telia.com.se](mailto:batforbund@telia.com.se)

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Nu byggs nätet av tömningsstationer för båttoaletter ut

Länsstyrelsen har gett bidrag till 16 tömningsstationer och 46 båtbotentvättar för att minska belastningen och giftspridningen i dina vatten.

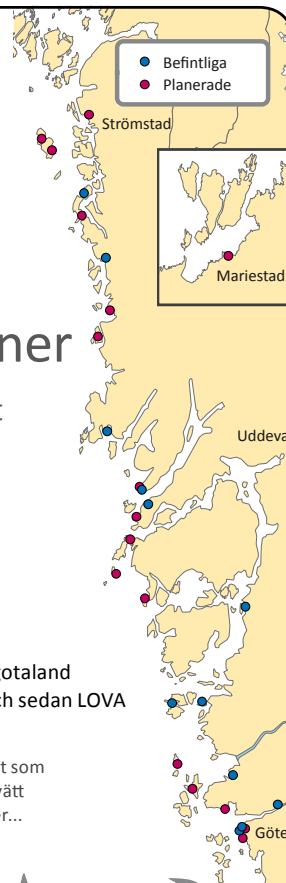
Hitta tömningsstation

www.lansstyrelsen.se/vastragotaland

Välj verksamhet Vattenvård och sedan LOVA

LOVA-bidrag

Pengar till ideella organisationer. För projekt som förbättrar havsmiljön. Installera båtbotentvätt eller musselodling eller tömningsstation eller...

www.lansstyrelsen.se/vastragotaland

HYDROSCAND

SÄKRA SLANGAR I SOMMAR

Vi på HYDROSCAND hjälper inte bara ledande båttillverkare i Skandinavien.

Vi har även rätt grejer och rätt kunskap för din båt!

Välkommen till HYDROSCAND!
Din närmaste båtslangleverantör

www.hydroscand.se

SPECIALANPASSADE
BÅTSLANGAR

BRÄNSLE, AVGAS,
TOALET, FÄRSKVATTEN,
STYRNING, TILT- och
TRIMFUNKTIONER

Fråga experterna ...

Vilken bottenfärg är bäst för mig?

Per Anders Jakobsson
Teknisk Rådgivare
Yacht Nordic

International
yachtpaint.com

“Det finns olika typer av bottenfärger du kan välja mellan. Har du en väldigt snabbgående båt som används ofta är det bra att välja en hård bottenfärg, **Trilux**. En hård variant väljer du också om du kappseglar och vill ta upp och polera botten innan en tävling, eller om båten transporteras runt på trailer.

Den vanligaste typen av bottenfärg som passar de flesta typer av båtar är polerande. **Micron**® och **Cruiser**® är exempel på polerande färger som polerar av kontinuerligt under säsongen så beväxningen håller sig borta. Enkel att måla och enkel att underhålla.

VC® 17 är den snabbaste typen, en tunnfilmsfärg, som kan sjösättas redan efter 20 minuter.

Vi har fler bottenfärger att välja mellan. Detaljerna om alla våra färger hittar du på vår hemsida, yachtpaint.com. Där ser du också vilken bottenfärg som är tillåten att använda i de vatten du seglar.”

Ett klick –
expertråd på
ett klick,
yachtpaint.com

® International®, the AkzoNobel logo and all product names mentioned in this publication are trademarks of, or licensed to, AkzoNobel.

Peter Sterley berättade engagerat om Sjöscouternas verksamhet och om deras skuta Nordan.

Förbundskonferens i Gävle gav mersmak

Visst kan båtförbunden göra mycket var för sig. Men för att uppnå det goda båtlivet måste vi lägga mer tid på regionalt samarbete, tyckte deltagarna på en konferens i Gävle.

Text & foto: Alf Scherp

UNDER FÖRBUNDSKONFERENSEN i Stockholm hösten 2009 enades Gästriklands-, Hälsinglands- Roslagens och Dalarnas Båtförbund om att gå från ord till handling genom att öka det regionala samarbetet.

Varumärkesstärkande åtgärder, målstyrning med mera är självklara och nödvändiga saker att jobba med på unionsnivå för framtiden.

– För oss kändes tiden mogen att inleda en ny strategi. Att få till stånd ett gränsöverskridande samarbete mellan grannförbunden, för ett ökat intresse och engagemang bland båtklubbmedlemmarna, säger Tommy Sandin som är ordförande i GBF.

– Vi vet att de andra förbunden i stort sett upplever samma problem och att de har samma glädjemöten som vi har inom Gästriklands BF. Vi vet också att vi tillsammans inom förbunden och ute i klubbarna har en näst intill osinlig källa av erfarenhet och klokskap. Så att inte locka fram och utnyttja den skatten

tycker vi är näst intill tjänstefel.

Som ett första steg på den här vägen har de fyra förbunden under den gångna vintern jobbat fram ett konferensprogram som sjösattes 27 februari på Folkets hus i Gävle.

De enda som inte var positivt inställda till evenemanget var vädergudarna, som bjöd hårt motstånd med meterdjup snö och blixthalka. Men som bekant är sjöfolk ett segt släkte, så vädret till trots var det ändå ett 50-tal båtvänner som mötte upp till en lärorik och trivsamt konferensdag.

Bland de inbjudna gästföreläsarna fanns folk från Sjöfartsverket, Skatteverket, Skärgårdsstiftelsen och Gefle Kyrkliga Sjöscouter som alla – och ofta – blev avbrutna av vetgiriga konferensdeltagare.

Även SBU var representerat, genom ordföranden Bengt Gärde som bland annat informerade om fördelarna med att vara ansluten till SBU.

Martin Nordström pratade ungdomsverksamhet, och

Elisabeth Othzén och Karl-Gösta Neanfeldt från Sandvikens Segelsällskap tyckte att det var många intressanta ämnen som diskuterades, men att det var mycket att ta in på så kort tid. SSS kom med i SBU i slutet av 2009.

– Föreläsarnas bidrag är naturligtvis viktiga. Men det är minst lika viktigt att vi kan få möjlighet att träffas så här ibland. Att få prata och knyta nya kontakter är ovärderligt i en verksamhet som den här. Därför ska vi göra det här oftare, säger Günther Karl som är ordföranden i Hälsinglands BF och en av dem som har planerat konferensen.

Ingemar Wahlman förklarade och rätade ut en del frågetecken kring Unionens IT-system.

Många lovord till det nya båtclubbspaketet

Båtclubbspaketet har uppdaterats från och med årsskiftet. Nu innehåller det ett specialkonto för båtclubben, bankgiro för in- och utbetalningar, Internetbank, telefonbank och bankkort.

Text: Anne Adre-Isaksson

SOM TILLÄGGSTJÄNSTER finns kontokredit, Visa Business Card och e-bokföring, som är ett snabbt, enkelt och säkert sätt att sköta båtclubbens bokföring på.

– Jag skulle inte kunna tänka mig att släppa det här för något annat, just nu i alla fall.

Det säger Mats Levin, kassör i Edsvikens Båtclubb, som använder det båtclubbspaket som Svenska Båtunionen erbjuder tillsammans med Swedbank.

Edsvikens Båtclubb använder sig av hela båtclubbspaketet och SBU:s BAS-program.

– Vi har alla medlemmar registrerade i BAS-programmet liksom brygg- och varvsplatser. När vi gör de årliga debiteringarna kommer alla kostnader med automatiskt när vi fakturerar och det är väldigt behändigt, säger Mats Levin. Man slipper dubbelkolla och det spar mycket tid.

Han tycker också att det är lätt att göra ändringar när det behövs, som exempelvis när någon byter båt.

– Systemet utvecklas hela tiden och blir bättre och bättre. Och det är ju vi som använder det som ska komma med förslag till vad som behöver ändras,

säger Mats Levin.

Han konstaterar också att det finns möjlighet att markera vilka tjänster som eventuellt kommer att bli momspliktiga.

– Vi får hoppas att det inte blir något av momsdiskussionerna men möjligheterna att få med de momspliktiga tjänsterna finns redan och det är ju bra.

Även e-bokföringen tycker Mats Levin förenklar hans tillvaro som kassör väldigt mycket.

Lena Wallentin Rosholm är kassör i Essinge Båtclubb sedan tre år tillbaka och tycker att e-bokföringen är ett fantastiskt bra program.

– Jag gillar det här med auto-kontering, det är kanonbra, säger hon.

Essinge Båtclubb fakturerar bland annat sina medlems-, varvs- och hamnutgifter via programmet.

– Kundreskontran fungerar också jättebra och det är lätt att lägga upp nytt om det behövs. Jag är ekonomichef och har provat massor av program men tycker att det här är bland det bästa.

– Man kan ju koppla ihop det med BAS-programmet också vilket verkar väldigt fiffigt. Men det har vi inte gjort än, säger hon.

Crescent

boats

Vi har en båtmodell för alla tillfällen.

www.crescent-boats.se

BOMFENDERN INGA FENDRAR BEHÖVS!

LÅT DINA
FENDRAR
VILA

Genom att montera bomfendrar på dina y-bommar kan du lugnt och tryggt lägga till i hamn utan att behöva oroa dig för onödiga skador på skrovet.

duplicea.nu

Köp den hos: www.byggplast.se • www.seasea.se • www.hjertmans.se

Läs mer på: www.smartmarine.se

SMART MARINE
BETTER PRODUCTS FOR LIFE AT SEA

MILJÖVÄNLIGARE KÖRNING HELT AUTOMATISKT

Volvo Penta Powertrim assistant ger dig bästa möjliga trimvinkel – automatiskt och oberoende av hastighet. Din båt får ett optimalt gångläge som förbättrar prestandan, reducerar bränsleförbrukningen – och därmed CO₂-emissionerna.

Bättre båtliv med mindre miljöpåverkan.

**POWERTRIM ASSISTANT.
ÄNNU ETT EXEMPEL PÅ DET
GRÖNA VOLVO PENTA.**

**VOLVO
PENTA**

www.volvopenta.com

Svenska Båtunionens styrelse 2010. Fr. v. Ingemar Wahlman, Gästriklands BF, Skånes BF, Anita Zeliath, Blekinge BF, Lasse Carlsson, Väst kustens BF, Martin Nordström, Blekinge BF, Lars Afzelius, Väst kustens BF, Inge Bramer, Leif Stenlund, Västerbottens BF och Tommy Engvall, Blekinge BF.

Båtunionen blir – ny styrelse vald

Svenska Båtunionen (SBU) blir en mer målstyrd organisation. Det är följden av ett av besluten på årets Båtriksdag, där även en helt ny styrelse valdes.

Text & foto: Lars-Åke Redéen

BÅTRIKSDAGEN HÖLLS 26–28 mars på Silja Tallink mellan Stockholm och Tallin. Ett antal motioner som kommer att få betydelse för svenskt båtliv diskuterades.

Bland besluten finns en motion från Östergötlands BF om att SBU:s styrelse ska vara den naturliga samarbetspartner i alla frågor som rör svenskt båtliv. Unionen ska enligt motionen också bedriva ett aktivt miljöarbete med koppling till båtlivet och arbeta för ett gott sjömanskap.

Detta innebär att SBU bör bli mer synligt i debatten.

Informationen via Unionens hemsida kommer också att uppdateras oftare och vara mer relevant.

Båtriksdagen godtog också en motion från Väst kustens BF om informationsutbyte mellan politiker och SBU. Detta bör få konsekvenser inför kommande nummer av Båtliv, där vi ska redovisa sådana diskussioner.

Båtklubbprogrammet BAS kommer att utvecklas ännu mer. BAS är redan idag en tillgång för alla de klubbar som använder det, men ännu fler borde kunna ha det i sin båtklubb. Programmet är gratis för SBU-

Carl R Hellström, Östra Vänerens BF, Sten Olsson, Bottenvikens BF, Erik Duvner, Bengt Gärde (ordförande), Lidingö BF, Denis Helin, Saltsjön-Mälarens BF, Saltsjön-Mälarens BF. De som lämnade styrelsen är Carsten Syverstad, SMBF,

mer målstyrd på båtriksdagen

anslutna klubbar och tillhandahålls via kansliet.

En riktigt aktuell fråga på Båtriksdagen var diskussionen kring införandet av moms för ideella föreningar. Finansministern tog udden av debatten dagarna innan Båtriksdagen, men ändå enades mötet om en motion från Saltsjön-Mälarens BF. Förbundet vill ha en snabbutredning om konsekvenserna av en ny moms lag.

– SBU:s arbetsutskott har beslutat att köra igång en utredning så snart som möjligt. Jag tror att momsen kommer lika säkert som ett brev på posten, troligen under 2010, säger Inge Bramer, ordförande för SMBF.

– Vi bör allvarligt fundera på om båtklubbarna bör vara allmännyttiga ideella föreningar även i fortsättningen eller övergå

till att bli aktiebolag. I vart fall måste vi vara rustade för den förändring som kommer.

Förutom ordinarie förhandlingar pågick flera workshops, där delegaterna kunde diskutera olika ämnen, bland annat kring tidningen Båtliv.

Bland de mer handfasta ämnena märks ett beslut om att ta fram en folder om hur båtägare bör hantera pallningsmaterial. En av anledningarna till detta är den tragiska olycka som skedde i Strängnäs i höstas då en person avled när hans båt föll över honom.

Den nya styrelse som valdes på Båtriksdagen fick en kvinnlig ledamot. Se intervju med henne på sidan 56.

Hela protokollet från Båtriksdagen finns på SBU:s hemsida: www.batunionen.com

WATSKI

NY
WEB

ANMÄN DIG FÖR VÅRA
NYHETSERIE
WWW.WATSKI.COM

ICOM

Artnr 100658

Artnr 100656

VHF ICOM IC-M411
M411 är en marinstation med inbyggd DSC-klass D. Liten, robust och användarvänlig.

2.595:-

Ord.pris 2.995:-

VHF ICOM IC-M33
Icoms första handburna VHF-radio som flyter!

1.995:-

Ord.pris 2.395:-

Artnr 101943

**HYDRAULSTYRNING
MAX 90 HK**
Mycket prisvärd hydraulstyrning för båtar med motor upp till 90 hk utombordare.

4.995:-

Ord.pris 2.395:-

Artnr 102650

**NEXUS SERVER, NX2
MULTI INSTRUMENT**
Analogt vindinstrument, vindgivare med 25 m kabel, HPC-kompassgivare, separata logg- och lodgivare 43 mm.

17.990:-

Ord.pris 19.995:-

KOMPLETT KIT

**OWATROL
MARINE D1**
Olja för mättad av trä. Har maximal förmåga att tränga in i alla träsorter. 1l, 2,5 l, 10 l.

1 lit. **169:-**
Ord.pris 187:-

2,5 lit. **379:-**
Ord.pris 424:-

International
yachtpaint.com

**SJÄLVPOLERANDE
BOTTENFÄRG CRUISER
OCH CRUISER ECO**

Cruiser 2,5 liter. **1.149:-**
Cruiser 0,75 liter **419:-**

ECO 2,5 liter. **945:-**
ECO 0,75 liter **319:-**

Välkommen till Watski Premium Dealers och Watski Service Partners! Se separat annons med samtliga inköpställen!

Erbjudanden som inte är ordinarie priser gäller t om 10 06 15

Anita ny miljöordförande

ANITA ZELIATH enda kvinnan i Svenska Båtunionens nya styrelse. Hon är också ny ordförande för SBU:s Miljökommitté.

Anita är van seglare med hemmahamn i Blekinge. Hon är gift, har två vuxna barn och ett barnbarn samt en hund. Familjens segelbåt är en modern klassiker, en Maxi 95.

Var har ni hemmahamnen för er båt?

– Vi har inget hav eller skärgård i Bjärnum utanför Hässleholm där jag bor, så vi har valt Blekinge som hemmahamn för att få tillgång till skärgård, säger Anita.

Vilken båtklubb är du medlem i?

– Jag är med i Pukaviks båtklubb, där vi har vår båt.

Vilka förtroendeuppdrag har du där?

– I Pukaviks båtklubb är jag med i miljökommittén. Jag är

Anita Zeliath, ny ordförande för SBU:s Miljökommitté.

också med i styrelsen för Blekinge BF, där jag jobbar i miljökommittén.

Vad tycker du är viktigast att arbeta med för båtlivets miljö?

– Det är toaletter och ordent-

liga sopmöjligheter där båtfolket kan tömma sina sopor. I Stockholms och Östergötlands skärgårdar så fungerar det helt fantastiskt. Men så är det tyvärr inte överallt.

Vad är viktigast i ditt eget båtliv?

– Att få komma ut i skärgården. Jag tycker att friheten och den vackra naturen är fantastisk. Jag var utan båt i några år, då saknade jag båtlivet mycket.

Har du tid till alla uppdrag?

– Man får ta sig tid och så har jag duktiga medarbetare i miljökommittén att dela uppdragen med. Vi har bra kommunikationer där jag bor – enklaste sättet för mig att komma till Stockholm är med tåg.

Anita Zeliath jobbar med försäkringsadministration på Sveland och har dessutom en egen firma där hon jobbar som zonerapeut.

Det är inte mycket som behövs för att en båtmotortjuv ska tappa humöret

ABUS 808 Boat

Nytt rostfritt motorlås från ABUS med 12 mm bult, vilket underlättar montering eftersom man slipper borra ett nytt hål för motorlåset.

Kätting + hänglås med 5 års rostskyddsgaranti

Med en ny klass III-godkänd kätting har ABUS nu tagit steget in i en helt ny typ av kättingar där man slipper rostangrepp. I kättingpaketet ingår ABUS Sea & Snow hänglås, detta för att med säkerhet kunna lämna 5 års rostskyddsgaranti.

Den nya generationens ABUS utombordarlås är lite av en revolution. Ett stöldskydd som bevisligen fungerar och är lätta att använda/montera. De är naturligtvis testade av Svenska Stöldskyddsföreningen och godkända av samtliga försäkringsbolag.

ABUS
Security Tech Germany

Duells
www.duells.se

I dag kräver alla försäkringsbolag minst ett godkänt motorlås oavsett motorns storlek. Vissa bolag kräver även att båten är försedd med två st godkända motorlås även när båten är upplagd på land. Kraven blir allt högre och högre både på styrka och hållbarhet. ABUS motor kraven med sin nya sortiment av klass 3 lås.

Vi kan SUZUKI!

SUZUKI

Motorförsäljning
Installation
Verkstad
Reservdelar

Resarö Marinmotor

Resarö Marinmotor AB • Sjöviksvägen 1, Vaxholm
Tel 08-541 378 10 • www.resaromarinmotor.se

SSRS i Holmsund visade upp sig på träffen i Umeå. Fr. v. Sune Mellberg, Jörgen Berglund, Barry Whyte och Magnus Jonsson. Foto: Hans Bergström.

TIDIG VÅRSTART I UMEÅ

BÅTSÄSONGEN FICK en tidig start i Umeå. Det var Umeå Förenade Båtklubbar som arrangerade en informationsträff för båtfolket i Umeå 24 april på 4säsonger på Ön.

Umeå Förenade Båtklubbar var själva representerade i två tält på området. Meningen var att sprida information om klubbarnas arbete, sjöräddning, säkerhetsbesiktning, VHF:ens betydelse vid sjönöd med mera.

Medverkande var Umeå Brandförsvaret, SSRS Holmsund, Sjöfartsverket, VBF säkerhetsbesiktning och 4säsonger i Butiken.

– Vi hade strålande fint väder, men det var blåsigt och kyligt ut. Kanske lite för tidig öppning för båtfolket här uppe, men de som kom uppskattade vår dag, säger Hans Bergström.

Elva båtklubbar var inbjudna till vårträffen. Publiken serverades varm korb och kaffe med dopp. Intresserade fick anteckna sig för brand- och lungräddningsövningar samt säkerhetsbesiktningar hos de lokala båtklubbarna.

Helena Bergström med sonen Erik. Foto: Hans Bergström.

VINNARE I TÄVLING

VINNARE i förra numrets ungdomstävling blev Amanda Burlin, 11 år. Grattis, ett USB-kommer med posten.

Tack för alla inlämnade svar!

KAMERAÖVERVAKNING I HAMN

LUDVIKA MOTORBÅTSKLUBB har satsat på kameraövervakning med en kamera på varje brygga. Klubben har fem bryggor och 209 båtplatser. Avgiften per plats blev 245 kr. Alternativ kostnad hade varit att hyra vakt för 500 kr.

Redan den tredje natten var det ett inbrottsförsök. Personen bar rånarhuva, men när han hade gått ner i båten hördes en kraftig röst: "Du befinner dig på obehörigt område – Du är observerad och polisen är larmad". Förövaren dröp iväg som en dränkt katt.

Larmet går igång om någon går in eller ut utan nyckel. Klubbens båtägare är helt begeistrade.

Anne-Sofie Carlsson
Dalarnas Båtförbund

www.watski.com

**VI BJUDER
PÅ SLANG-
SATSEN**
VÄRDE UPP TILL
3.735:-

Webasto
Løsninger for bil og båt

**WEBASTO
VÄRMARSATS 2000ST 12V**
900-2000W.
Artnr 101649 **15.598:-**
Ord.pris 17.493:-

**WEBASTO VÄRMARSATS
3900 EVO 12V**
1500-3900W.
Artnr 102405 **20.785:-**
Ord.pris 24.522:-

RUTLAND 504
Rutland 504 är vindkraftverket som passar de mindre båtarna. Vindkraftverket startar vid låg vind 2,5 M/s och är väldigt tyst. 12V, 25W / 10 M/s. Ø 510 mm.
Artnr 102406

**PUMPEN
FRUSIT
EFTER
VINTERN?**

**KOLLA
PRISET!**
Artnr 63038

WHALE UNIVERSAL
Automatisk tryckvattenpump för färskvatten. En av marknadens mest tystgående. 12V, 12 liter/min.

1.095:-
Ord.pris 1.560:-

CTEK MARINLADDARE
Helautomatisk laddare som analyserar, vårdar, laddar när det behövs och underhåller alla typer av båt-batterier.

Model M200 12V 15A 200W **1.795:-**
Artnr 100606 Ord.pris 1.995:-

Model M300 12V 25A 300W **2.979:-**
Artnr 100605 Ord.pris 3.290:-

Acapella

ACAPELLA - ETT MÅSTE FÖR BÅTKAPPELLET
Impregnerar. Motverkar fuktskador. Färgar. 1 liter. Köp till Cleaner 160:-

215:-
Ord.pris 239:-

Välkommen till Watski Premium Dealers och Watski Service Partners! Se separat annons med samtliga inköpsställen!

Erbjudanden som inte är ordinarie priser gäller t o m 10 06 15

GOOD TIMES AFLOAT

NEW! AQUADOR 21 WA

NEW! AQUADOR 25 Ce

NEW! AQUADOR 33 HT

Ever poised to redefine benchmarks in the marine industry, Aquador is pleased to announce its latest models. Each one is a powerful testimony of the Aquador team's unwavering dedication to excellence; elegant, yet pragmatic design features, innovative hi-tech solutions and the dynamic performance attributes that discerning boaters have grown to expect from Scandinavia's leading motorboat manufacturer.

SCANDINAVIAN HERITAGE
www.aquadorboats.fi

Mistluren är Båtlivs insändarsida. Skicka din insändare helst via E-post till Mistluren@batliv.se eller till vår postadress (se sid. 3). Redaktionen redigerar alla insända bidrag. Du måste uppge namn och adress till oss, men det går bra att skriva under med valfri signatur.

Bra bok om väjningsregler

Leif Thedvall tar i Båtliv nr 2 upp en fråga om väjningsskyldighet i en upphindandesituation.

En bra bok om man vill lära sig att tolka väjningsreglerna är "A guide to the collision avoidance rules" av A.N Cockcroft och J.N.F. Lameijer.

Johan Hamnebo

TBT från båtbottnfärger

En del fritidsbåtar har fortfarande TBT (en tennorganisk förening) på sina skrov. Detta är ett mycket giftigt ämne som påverkar de flesta organismer inklusive människa. Troligen handlar det om gamla underliggande färglager. I samband med vårustning kommer många människor, oftast ovetandes, att exponeras för detta farliga ämne.

Hur giftigt är det man skrapar bort och behöver man skydda sig?

I sedimenten från uppsamlingsbassängerna vid båtbottnvättar har det konstaterats halter på ca 50 000 mikrogram TBT per kg torrt sediment. Halter på 100 anses mycket högt i många länder. I Sverige finns inget tröskelvärde. Det föreslagna tröskelvärdet inom EU för en säker miljö är 0,02 mikrogram TBT/kg torrt sediment.

Det är ett mysterium var all TBT kommer ifrån. Det troligaste är gamla underliggande färglager. Eftersom TBT-färger har varit förbjudna i 20 år är det knappast många som har kvar gamla färgburkar med TBT-färg.

En mycket viktig fråga är hur människorna påverkas om de råkar ha gammal TBT-färg på sin båt. TBT är mycket giftigt i väldigt små koncentrationer. Av förställiga skäl har det inte gjorts några studier på människa för att ta reda på giftigheten. TBT är generellt giftigt för däggdjursceller och det har potential att påverka många områden såsom immunförsvaret, lungor, tarmsystem med mera och kan även ha en cancerogen effekt. Likaså har försämrade spermiekvalitet påvisats och därmed försämrade reproduktion. Det är därför viktigt att använda skyddsutrustning när man håller på och rustar sin båt.

När årets båtsäsong drar igång behövs det konkreta insatser från alla håll, från myndigheter, kommuner, båtorganisationer, färgfabrikanter, båtförsäljare och båtägare för att informera människor om risker som de utsätter sig för och för att få till stånd en minskning av spridning av gifter från båtfärger. Lösningar måste fram så att giftspridning både i vattnet och på land kan undvikas och så att människor skyddas.

Britta Eklund
Docent
ITM, Stockholm Universitet

www.watski.com

NYHET!

ONE 100
100 % Professionell.
Effektiv och Biologiskt nedbrytbar.
One100, utvecklad utifrån de senaste forskningsrönen inom yt- och rengöringskemin och är speciellt framtagen för rengöring av båtar.

One100
Gelcoat Cleaner
1,5L
Artnr 102623

One100
Marine Shampoo
1,5L
Artnr 102625

One100
Marine Cleaner
1,5L
Artnr 102624

Artnr 101234

199:-/st

**KÖP 2
BETALA FÖR 1**

KOLLA PRISET!

MARIN HÖGTALARE 100W
2-vägs koaxial högtalare 6 1/2". Speciellt konstruerade för marint bruk. 100 W

325:-
Ord.pris 398:-

LAHNAKOSKI ÅROR
240 cm. Pris/par **479:-**
Ord.pris 565:-
255 cm. Pris/par **529:-**
Ord.pris 627:-

ORIGINALET
Riktig kapellväv!

KOLLA PRISET!

COMFORT SEAT
Fantastisk att sitta på. Comfort Seat är ställbar i 6 olika vinklar. Finns i flera färger.

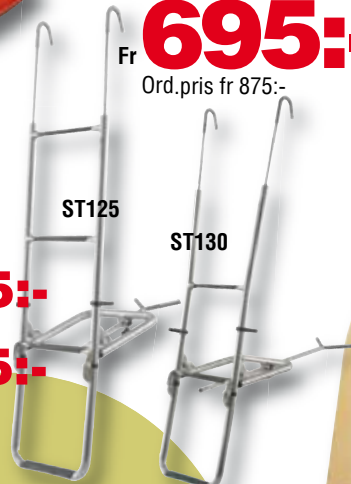
Fr **695:-**
Ord.pris fr 875:-

Båtsystem

STÄVSTEGE
Passar alla båtar. Kraftiga modeller med 3 eller 4 fotvänliga steg.

Artnr 60911
ST125
2.395:-
Ord.pris 2.795:-

Artnr 60912
ST130
2.395:-
Ord.pris 2.795:-

LIFESAVER® LS 101
LifeSaver® är en automatiskt uppblåsbar hästskoboj som är avsedd att användas på alla typer av båtar, stora såväl som små.

1.095:-
Ord.pris 1.470:-

Artnr 16698

Välkommen till Watski Premium Dealers och Watski Service Partners! Se separat annons med samtliga inköpsställen!

Erbjudanden som inte är ordinarie priser gäller t om 10 06 15

www.batliv.se

BÅTLIV 3-2010 59

utan undantag en klass för sig.

Lewmar täcker dina behov från för till akter. Hos oss är nyckelordet utveckling. Vi söker hela tiden nya vägar att öka styrkan, spara vikt - och mer än något annat, göra båtägarnas och båtbyggarnas liv enklare. Det är därför fritidsseglare, motorbåtsägare, fiskare och elitseglare föredrar våra produkter sedan 1946. Besök lewmar.se för mer detaljer.

LEWMAR®

Ankare

Luckor &
ventiler

Däcks-
utrustning

Styrning

Bog-
propellrar

Vinschar

Ankarspel

 SPORTMANSHIP
MARIN

Miljö och båtbottnfärger

Giftiga bottenfärger har varit lösningen en längre tid. Det fungerar när det ligger en och annan båt här och där i skärgården. Men när det ligger 250 båtar i en kompakt båtklubb blir situationen annorlunda.

Teknologiskt befinner vi oss i en övergångsperiod där bottenfärger tillåtna i Östersjön inte är effektiva nog för att förhindra marin växt men ändå är för giftiga för att lagligen tvättas och skrapas utan återvinning. Den lägre gifthalten reducerar miljöproblemet men försvårar båtunderhållet.

Hur ska båtclubbarna agera under dessa omständigheter? Den övergångsperiod som vi för närvarande är inne i nödvändiggör miljövänliga båtvtvättar med återvinningssystem. Frågan är i vems regi detta bör göras.

Båtbottnvättar kommer att behövas under en begränsad framtid. Ny lagstiftning och framgången av giftfria färger kommer att avgöra graden och utsträckningen av detta behov.

Båtclubbarna borde koncentrera sig på att erbjuda effektiv båtförvaring sommar och vinter. Här finns fortfarande mycket att göra för att effektivisera upptagning, landförvaring och sjösättning samt att rationalisera inhägnad och övervakning för att förhindra inbrott och stöld.

En hållning från båtclubbarna som är högst försvarlig är att vägra upptagning och förvaring av otvättade båtar som kräver återvinningstvättning.

Vad som förmodligen kommer att ske i det långa loppet är en utveckling av effektiva, helt ogiftiga båtbottnfärger. Under tiden är det bara rimligt att dom myndigheter som helt riktigt driver fram kraven på giftfria båtbottnfärger också gör det möjligt för oss att komma dithän utan att ruinera båtclubbarna med krav på dyra, svårutnyttjade och kortlivade övergångslösningar.

Bengt Nyman, BBK

Läpparnas beaktelse av Lasse Bengtsson

I Båtliv nr 2 2010 framför Sven Eriksson i Listerby synpunkter på Lasse Bengtssons krönikor i Båtliv om bland annat Bengtssons i regel icke-konstruktiva, svepande negativa syn (min syn) på olika myndigheters agerande kring båtlivet.

Sven Eriksson får svar i krönikan i samma nummer. Dels att Bengtsson delar uppfattningen att "vi ska inte vara berusade på sjön och vi ska inte bajsa i badviken". Dels att Sven Eriksson inte fattat och inte verkar ha normal läsförmåga.

Vi är nog fler som delar Sven Erikssons tolkning av Bengtssons skrivelser. Med ofta svepande formuleringar så ondgör sig Bengtsson över myndigheternas olika initiativ, på gott och ont. Det är lätt att uppfatta Bengtssons syn på att vi ska vara nyktra på sjön och inte bajsa i badviken i första hand som en läpparnas beaktelse.

I samma nummer av Båtliv tas upp att det är konstigt att SBU inte fått vara en naturlig part (remissinstans) i momsfrågan. Jo, det kan man tycka. Det är kanske så att med en talesman och galjonsfigur, tillika ordförande i redaktionskommittén, som Lasse Bengtsson, SBU har svårt att framstå som den seriösa part man säkert vill uppfattas som.

En mer konstruktiv hållning och dialog kan säkert ge bättre resultat.

Albin 25:an i Kristinehamn

Svar: Denne insändarskribent – som inte vågar sätta ut sitt eget namn – påstår att jag ägnar mig åt "läpparnas beaktelse", att jag i svepande ordalag ondgör mig över olika myndigheters agerande i båtlivsfrågor, har förstås både rätt och fel.

När jag skriver att man ska vara nykter på sjön och inte bajsa (idiotiskt ord) i sjön så menar jag vartenda ord.

Att helt fräckt – utan att känna mig påstå att jag skulle ljuga – är rena förolämpningen. De svepande formuleringarna är avsiktliga – krönikan ska väcka till debatt...

Om du inte gillar mina krönikor – strunta i att läsa dem!

Vänligen (trots allt)

Lasse Bengtsson

Välkommen till din Watski Premium Dealer och Watski Service Partner – vi finns över hela Norden.

Månadens erbjudande!

WATSKI 2STAR RYGGSÄCK

Håller dina prylar torra i alla lägen. Materialet heter TPU och är biologiskt nedbrytbart. Artnr 101585

439,-
Ord.pris 733,-

Watski Service Partner

Vad är en Watski Service Partner?

Du kan vid köp av utvalda produkter få dessa monterat och klart av Watski Service Partners (WSP). – Du köper med andra ord en produkt + tjänst. (Detta kan även gälla underhåll som t ex målnings- arbete mm.) Aktuella produkter är märkta med ovanstående symbol. Watski Premium Dealers har orange märkning i adresserna.

448 sidor båtprylar! – Finns hos din Watski handlare!

- ALINGSÅS Jordnara 0322-101 63.
- ASKERSUND Norra Vätterns Marin 0583-71 10 00.
- ASKJM SS Bilbehör 031-28 91 50.
- BORÅS Borås Marin & Motor 033-27 93 93.
- BRÅSTAD Brabema AB/Göfob Brastad 0523-189 90.
- BÅTSKÄRSNÄS Norrkust Marina 0923-67 02 72.
- ELLÖS Orust Värme & Marinteknik 0304-51 691
- ENKÖPING MECA/JM Butiken 0171-378 00.
- ESKILSTUNA Båt-Sam AB 016-35 47 85.
- FIGEHOLM Figeholms Marin 0491-314 00.
- FISKEBACKSKIL Lyckans Slip 0523-220 04.
- FJÄLLBACKA Järnboden 0525-317 80.
- FRILLESÅS Frillesås Båt & Motor 0340-65 36 00.
- GREBBESTAD Grebbestad Sjöhandel 0525-72 43 50.
- GÄVLE Marindepån Gävle 026-12 22 50.
- GÖTEBORO Båtkuten* 031-50 84 45.
- Järnbröderna 031-23 23 23.
- Sjösport 031-13 82 46.
- Tånguddens Båt & Motorservice 031-29 87 10, 29 56 49.
- Viking Yachting 031-69 61 60.
- Wahlborgs Marina 031-69 71 50.
- HALMSTAD Halmstad Marinercenter 035-21 46 50.
- HAMBURGUND Gustaf Gullander AB 0525-346 10.
- Motorcenter 0525-335 38.
- HERRÅNG Leif Olssons Marin 0175-227 97.
- HUNNEBÖSTRAND Hunnebostrands Båtinredning 0523-584 96.
- HÖGANÄS Öresunds Marina 042-33 99 60.
- HÖLLVIKEN Palmblads Marinservice 040-45 05 64.
- KALIX Kalix Maskiner 0923-122 90.
- KALMAR Baltic Skeppsförning 0480-106 00.
- KARLHOLMSBRUK Karlholms Båt & Motor 0294-51 27 00.
- KARLSHAMN Arken 0454-312 72.
- KARLSKRONA 1852 Marin & Fritid 0455-33 33 52.
- KARLSTAD Kamm's Fiskeredskap 0455-150 60.
- KORBERGA Bosses Marinservice 054-85 01 71.
- KRISTINEHAMN Bengtssons Cykel o Marin 0383-201 75.
- KUNGSBACKA Marimagasinet Kristinehamn AB 0550-819 00.
- KUNGÄLV Kungälv Båtvärvarv 0300-270 64.
- KVICKSUND Båttulken i Kungälv 0303-102 10.
- KÄRINGÖN Roth Marin * 0303-22 01 95.
- LANDSKRONA Båt-Sam 016-35 47 85.
- LAXA Käringsöns Skeppshandel 0304-562 10.
- LIDKÖPING SC Marin & Fritid 0418-254 60.
- LINDKÖPING Luleå 0584-12 222.
- LOFTAHAMMAR Rogers Marin 0510-276 46.
- LOMMA Marinnan 013-14 70 45.
- LYSEKIL Marinercenter i Loftahammar 0493-613 15.
- LULEÅ Lomma Båtsportcenter 040-41 67 50.
- MALMÖ JE Lindbom 0523-61 18 10.
- MARIESTAD Norrkust Marina 0920-675 20.
- MARSTRAND Bachmans Skeppshandel 040-18 55 61.
- MELLERUD Limhamns Skeppshandel 040-15 06 73.
- MOTALA Hamnmagasinet 0501-39 31 30.
- MUNKEDAL Ritzens Varv 0303-604 25.
- MYGGENÄS Fritings & Co 0530-411 18.
- NORRKÖPING Motala Båtvärvarv 0141-21 60 20.
- NORRTÄLJE Sjötorget 0524-716 13.
- NYKÖPING Myggenäs marin * 0304-661 649.
- OSKARSHAMN Skappa Marin 011-21 14 20.
- RONNEBY Dogger 0176-148 89.
- RÅA Nyköpings Marinbutiken i Nyköpings 070-97 74 321.
- SIMRISHAMN Oskarshamns Marina 0491-777 77.
- SKELLEFTÅ Gamla Jernboden 0457-47 29 90.
- SKELLEFTÅ Sydmarin * 042-26 03 70.
- SKENE Marinercenter syd * 0414-287 90.
- SKÄRHAMN Skellefteå Motor & Marinservice 0910-78 00 90.
- SMÖGEN Utterströms Skog-Marin-Trädgård 0910-155 80.
- STENUNGSUND Skene Järn 0320-195 00.
- STOCKHOLM Skärhamns Båttentrum 0304-67 01 08.
- Nordens Skeppshandel 0523-313 82.
- SB Båttillbehör 0303-77 00 59.
- Smögen Bann's Mast o Båttillbehör 08-556 147 00.
- Strömstad Båtmagneten 08-571 685 70.
- Strömstad Captains 08-663 77 77.
- STRÖMSTAD Marinbutiken i Roslagen 08-540 850 90.
- SÖDERHAMN Marindepån 08-501 501 05.
- SÖDERTÄLJE Marindepån Danderyd 08-545 914 40.
- SÖLVESBORG Marinhopen RM 08-642 93 00.
- TÖREKOV Palms Båt & Byggmarknad 08-770 11 40.
- TROSA Permarin 08-570 347 00.
- UDDEVALLA Sjöboden Jollesport Lidingsö 08-765 30 05.
- VALDEMARSVIK Skanstull Marin 08-556 709 00.
- VARBERG Yachthelp i Stockholm * 0735-08 17 12.
- VÄNERSBORG Strömstad Marina 0526-139 20.
- VÄSTERVIK Forsell Bygg & Marin 0270-42 99 30.
- VÄSTERAS Watski/Jolly butiken 08-550 855 00.
- VÄSTERSÅS Antos Järn & Marin 0456-561 10.
- VÄSTERSÅS Marina Maintenance * 0768-23 61 50.
- VÄSTERSÅS Marin Shopen 0431-36 40 10.
- VÄSTERSÅS Trosa Marin AB 0156-120 55.
- VÄSTERSÅS RN Marin 0522-887 40.
- VÄSTERSÅS Rodins Marin 0522-998 88.
- VÄSTERSÅS 4 säsonger 090-146163.
- VÄSTERSÅS Båt & Motor 0123-511 20.
- VÄXJÖ Ellassons Båtvärvarv & Fritid 0340-168 05.
- VÄXJÖ Kvarnbackens Båt AB 0340-62 21 54.
- VÄXJÖ Ljungs Skeppshandel 0480-25 39 60.
- VÄXJÖ Blankaolms Varv 0450-350 66.
- VÄXJÖ BC Marine 021-35 66 33.
- VÄXJÖ Båt-Sam AB 016-35 47 85.
- VÄXJÖ Bil & Marin 0470-150 80.
- VÄXJÖ ÄMÅL Dalbo Båtar 0532-10 200.
- VÄXJÖ ÖREBRO Marin & Fritid 019-27 80 00.
- VÄXJÖ ÖRNSKÖLDVIK Skeppshandeln AB 0690-29 44 90.
- VÄXJÖ ÖSTHAMMAR Matton Marin 0173-214 00.

* Endast Watski Service Partner
Orange = Watski Premium Dealer och Watski Service Partner

Erbjudanden som inte är ordinarie priser gäller t om 10 06 15

Nynäshamn Årets Båtkommun

Nynäshamn har Sveriges bästa förutsättningar för båtliv. Det är resultatet av en riksomfattande undersökning som Sweboat (Båtbranschens Riksförbund) har gjort.

Undersökningen mättes bland annat tillgänglighet, kostnader och kommunalt engagemang.

– I Nynäshamn är det enkelt och jämförelsevis billigt för vanliga människor att ta del av båtlivet. Detta i kombination med en hög servicenivå och ambitiösa, påkostade kommunala utvecklingsprojekt gör Nynäshamn till en värdig vinnare av Årets Båtkommun 2010, säger Mats Eriksson, VD för Sweboat.

Fr. v. Leif Stenquist, kommunalråd, och Stefan Andersson, chef tekniska avdelningen, Nynäshamns kommun, tillsammans med Sweboats vd Mats Eriksson. Foto: Janne Danielsson.

Under vintern har förutsättningarna för båtliv i svenska kommuner kartlagts. I undersökningen fick kommuner, båtklubbar och privata aktörer svara på frågor om bland annat kostnader och kötider för båtplatser, service i anslutning till hamnar och förekomst av miljöstationer.

Kommunernas förvaltningar ombads dessutom redovisa för investeringar och utvecklingsprojekt för båtlivet.

Resultatet av undersökningen, som 136 kommuner valde att delta i, visar att Nynäshamn är den kommun i Sverige som skapat de bästa förutsättningarna för

båtliv. Nynäshamn placerade sig i topp när svaren i undersökningen poängsattes och jämfördes kommunvis. Nynäshamn utses därmed till Årets Båtkommun 2010.

– Svenskt båtliv ska hålla hög kvalitet, vara miljövänligt och inte minst vara tillgängligt för så många människor som möjligt. I Nynäshamn har kommunen, förningslivet och privata intressen tillsammans bidragit till att skapa fantastiska förutsättningar för båtliv, vilket gynnar såväl kommuninvånare som turister, säger Mats Eriksson.

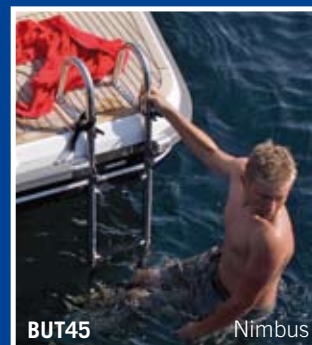
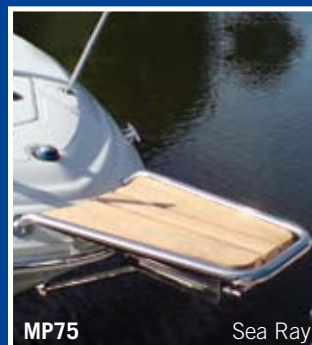
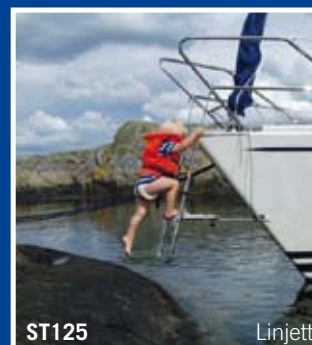
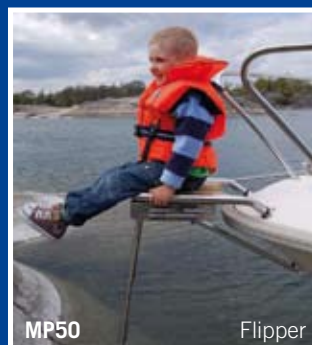
Andra kommuner som placerade sig högt i Sweboats undersökning Årets Båtkommun var Strömstad, som kom på andra plats och Karlshamn som kom på tredje plats.

Tio i topplistan hittar du på www.batliv.se.

Smartare båtliv!

Rätt utrustning gör livet så mycket enklare.

Finns hos din marinhandlare.

www.batsystem.se

info@batsystem.se, 031-690380

Båtsystem
STAINLESS

Båtförsäkringen med ett av marknadens högsta ansvarsskydd

Glada nyheter! Vi har förbättrat båtansvarsförsäkringen som skyddar dig mot skadeståndskrav från tredje man. Det nya maximala ersättningsbeloppet är 3 miljoner SDR som idag motsvarar cirka 30 miljoner kronor. Samma maxbelopp som man kan bli ersättningsskyldig för enligt Sjölagen.

Denna trygghet kan betyda allt. Och viktigt inte minst för dig som kapseglar. Arrangörerna kräver ju ofta garanti på högre maxbelopp än de 5 miljoner kronor som andra bolag brukar ha som gräns. Sammanfattningsvis har vi en av de högsta ersättningarna på marknaden. Typiskt Atlantica!

Din båt – vårt gemensamma intresse!

Båt på grund vid Öresundsbron.
Foto: SSRS.

Om olyckan är framme

Om olyckan är framme gäller det att vara förberedd. Båtliv tipsar om vad du bör tänka på.

Text: Bengt Anderhagen

I min förra artikel informerade jag om olika typer av teletekniska apparater för nödsignaler, bland annat om så kallade EPIRB-apparater. Bertil Wagner från Trelleborg, expert på området, påpekar att har man en EPIRB bör den vara utrustad med GPS.

Bertil relaterar till en olycka med en fiskebåt utanför Mälarhusen i Skåne då larvet blev fördröjt med 45 minuter på grund av att EPIRB-en ombord saknade GPS. Han anser också att man bör ha två av varandra oberoende system för att kunna larma, dels VHF-radio med DSC dels en EPIRB med GPS.

Nå, tänker du, om jag nu inte har så avancerade teletekniska hjälpmedel på min båt eller om de har blivit utslagna av någon anledning, hur gör jag då för att kalla på hjälp?

Alla knep tillåtna

Är man i trafikerade vatten och ser någon båt i närheten gäller det att påkalla deras uppmärksamhet. Det enklaste sättet är att ställa dig så att den andra båten kan se dig och sakta höja och sänka armarna utsträckta åt sidorna, då markerar du att du

vill ha hjälp. Är solen uppe kan du också ta hjälp av en spegel och göra solkatter.

Motsvarande gör du med en strålkastare eller ficklampa i mörker. Tre korta, tre långa och tre korta signaler – SOS – är den internationella morsesignalen för nöd. Den signalen kan du också tuta med ditt signalhorn.

Enligt de internationella sjövägsreglerna finns det uppräknat en hel del för att kalla på hjälp: knallskott, raketer eller bomber som kastar ut röda stjärnor, signalfloggorna N och C hissade, eldflammar från brinnande tjärtunnor (!) etc. Jag är ganska övertygad att det inte är så många fritidskeppare som reagerar på signalfloggorna NC och tillgången på tjärtunnor ombord är nog ganska begränsad...

Nödraketer är effektiva

Om du inte ser någon båt i din närhet kan du använda nödrake-

ter och bäst är fallskärmsljus. De far upp till cirka 300 m och dalar sen sakta ner medan de brinner med ett intensivt rött sken. Alla nödraketer ska ha rött sken för att inte förväxlas med andra raketer.

Handbloss är bra att ta till när det finns båtar i närheten och man vill visa sin position och de kan även användas på dagen eftersom skenet är så intensivt.

Det finns burkar som släpper ut orange-färgad rök om de kastas i sjön. Bra att ta till om du hör flyg eller helikoptrar i luften som letar efter dig.

Hantera nödraketer försiktigt

Att skjuta upp nödraketer och tända handbloss har sina risker. Det är ett fåtal av oss båtägare som har fått prova på det i verkligheten och de flesta kommer aldrig – förhoppningsvis – behöva göra det. När man är i ett utsatt läge är det inte säkert att man ger sig tid till att läsa bruksanvisningar. Därför kan du ta fram dina pyrotekniska hjälpmedel då och då och läsa igenom

hur de ska hanteras. Det är ju inte heller fel att visa de övriga ombord var de finns och hur de används.

Tänk på att nödraketer är färskvara. I allmänhet garanterar inte fabrikanten funktionen hos en raket som är äldre än tre år.

Skyldig att hjälpa nödställda

Ser du någon som försöker påkalla din uppmärksamhet och är i nöd är du skyldig att hjälpa till enligt sjölagen. Lagen säger att alla fartyg, även fritidsfartyg, är skyldiga att rädda nödställda "om detta kan ske utan allvarlig fara för det egna fartyget eller de ombordvarande".

Om du plötsligt ser nödraketer på himlen tar du snabbt ut en ungefärlig bäring mot området där de lyser och noterar även egen position och klockslag. Kontakta sjöräddningen omedelbart och meddela dina iakttagelser. Sedan kan du själv ta dig mot den nödställda. Genom att handla så har du agerat med gott sjömanskap.

Har du synpunkter eller frågor när det gäller säkerhet till sjöss är du välkommen att höra av dig till bengt.anderhagen@batliv.se ♦

Foto: Navimo.

V som i VARTA

SITT VARTM OCH SKÖNT!

Köp ett VARTA Hobby och få ett exklusivt sittunderlag på köpet. Extra isolering och komfort.

Gäller under 2010 så långt lagret räcker.

- Easy Fit**
Fyllt och laddat, kan användas direkt
- Energy Control**
Låg självurladdning med kalcium-silverteknologi (50–105 Ah) och hybridteknologi (110–230 Ah)
- Longlife Technology**
Lång livslängd, tål många laddningscykler

VARTA BETYDER EXTREM PÅLITLIGHET I VIND OCH VÅGOR.

Till sjöss ska du kunna lita på batteriet ombord, även i extrema situationer. Många båtar kräver mycket av batteriet och då det är viktigt att välja rätt. VARTA Hobby finns i brett sortiment, från 50 till 230 Ah, är tips säkra och vibrationståliga. Mellan 50 och 105 Ah är de dessutom helt underhållsfria och flamskyddade. VARTA Hobbys pålitlighet och höga prestanda gör det lättare att njuta av friheten.

VARTA. THE POWER BEHIND. AND BEYOND.

VARTA

BY JOHNSON CONTROLS

Stöldmärk både din

– bästa sättet att stoppa båttjuven

Allt som behövs för att märka en båt finns i en unik sats. Samma ID-nummer som graveras in i båten och på motorn finns i en mikrofilm som sprutas på som mikromärken som ligger i en klarlack som även innehåller ett UV-reflekerande ämne. Detta sprayas på motorkåpan, riggen, växelhuset och på själva båten. Mikromärkningen kan bara avläsas med en UV-lampa.

Mikrofilmen på plats under aktre sittplatsen. Varje liten svart prick innehåller den för båten unika sifferkombinationen.

Även båten får en tydlig märkning på flera platser.

Motorblocket får en dusch med mikrofilmmärkningen.

Båtkort med båten uppgifter

Inom SABO (samverkan mot brott) finns en undergrupp som arbetar med att förebygga båtelaterade brott. Arbetsgruppen har fått fram ett koncept för förbättrad och sammanställd information om den egna båt.

Tyvärr är det ofta så att målsägare, den som blivit utsatt för brottslig gärning, inte kan ge en godtagbar beskrivning av det förkomna. Det som ofta saknas är de speciella kännetecken som finns på hans båt. Polismyndigheten har därför i samverkan med Försäkringsbolagen, Larmtjänst, SBU och ett flertal andra intressenter som jobbar med stölskyddsprevention tagit fram ett "Båtkort" som båtägaren själv fyller i och har i beredskap om det händer båten något.

Mikrofilmen innehåller tusentals mikromärken som ligger i en klarlack som även innehåller ett UV-reflekerande ämne. Lacken över märkningen är väldigt hållbar. När mikromärkena har fäst på en yta finns det ingenting som löser upp lacken och dessutom är de UV-reflekerande.

Genom att märka båt och motor garderar du dig på bästa sätt mot båttjuvar. Båtliv har provat att märka redaktionsbåten med Securmark.

Text & foto: Lars-Åke Redéen

Securmark är ett både smart och enkelt sätt att skydda sig mot båttjuvar. Båten får en tydlig märkning som bör avskräcka de flesta tjuvar. Dessutom går det enkelt och snabbt att identifiera en båt som har märkts med den här tekniken.

Metoden, som ursprungligen kommer från Australien, bygger på att båt och motor förses med en tydligt inristad kod som är extremt svår att ta bort. Samma kod finns även i en mikrofilm som fästs på dolda platser i båten samt på motorblocket, växelh

och motorkåpan. För den som har inombordsmotorer fungerar märkningen både på själva motorn och på drevet.

Båtliv har provat att märka redaktionens Buster Magnum årsmodell 2005 med Yamaha 225 hk utombordsmotor. Den är nu försedd med NautiLock startspärr och Securmark märkning. Till sommaren monterar vi även ett RedKnows söksystem, vilket bör göra båten helt ointressant för eventuella tjuvar.

En fördel med Securmark är att märkningen är knuten till

båt och motor

Så här ser det ut när en båtmotor märkt med Securmark belyses med UV-lampa. Mikrofilmen med märkningen syns tydligt och kan sedan avläsas med mikroskop.

Motorkåpan är en dyr del av motorn. Här behandlas den med Securmark.

Den synliga märkningen graveras in med tryckluft och en fin märkpena.

Märkningen och en dekal ger tjuven besked om att den här båten är väl skyddad.

båtgärens och att uppgifterna lagras i en databas hos Securmark. Om polisen hittar en stulen båt som har märkts med systemet så får de snabbt besked om vem som är ägare.

Ett bra exempel på detta var ett stort inbrott i Skien i Norge i vintern. Båttjuvarna hade tagit tio utombordare och en inombordare.

– Den tyska gränspolisens stoppade en polsk minibuss med de här motorerna. Polisen såg en märkning och ringde Securmarks huvudkontor i Norge som kunde hjälpa till att lösa fallet. Alla motorerna var stulna på samma plats, säger Calle Silver, säljansvarig på Securmark.

En märkning med Securmark betalar i princip sig själv tack vare rabatter på båtförsäkringen.

Med monterad startspärr och söksystem kan man få upp till 45 procent rabatt på försäkringen hos Svenska Sjö och Atlantica, men även de andra bolagen premierar stöldmärkning. Svenska Sjö har dessutom tagit bort självrisker för stulna båtar som är märkta med Securmark.

Att märka en båtmotor med Securmark kostar 1 200 kr. Båt och motor upp till 5 m kostar 2 000 kr och större båtar 2 500 kr. För en stor båt med dubbla inombordsmotorer och drev är kostnaden cirka 5 000 kr.

Fotnot: Flera båttillverkare märker sina båtar med mikromärken från fabrik. Det gäller bland andra Ryds, Linder, AMT, Anytec och Höga Rodd. ◆

SKYDDA BÅTEN MOT TJUVEN

- ✘ Kontrollera säljarens identitet och mantalsskrivningsadress.
  - ✘ Kontrollera båtens och motorernas identitet.
  - ✘ Skriv av skrovnymret och motornumret.
  - ✘ Skriv av eventuell registreringsbeteckning.
  - ✘ Skriv upp säljarens namn och personnummer.
  - ✘ Kontrollera säljarens försäkring.
  - ✘ Kontrollera säljarens behörighet att sälja båten.
  - ✘ Kolla så att båten är betald.
  - ✘ Kontrollera hos sjöpolisen och Larmtjänst att båt och/eller motor inte är efterlyst som stulen.
- Källa: Larmtjänst.

Båttillbehör

Nyhet

PARROT
- design by Hanna Werning
Ett nytt sortiment med svenskdesignade melaminserviser, kylväskor, strandfilter och husgeråd - perfekt för båt och fritidshuset.

COBB Grill
Perfekt kolgrill till båten. Smidig att använda då den kan placeras mitt på bordet eller på bryggan. Nu även i en modell med gasanslutning.

Nyhet

Hämta 2010 års tillbehörskatalog hos din KAMA-handlare!

KAMA
FRITID

www.kamafritid.se

Praktiska fästen för

Allt monterat och klart. Det finns många olika varianter av fästen och avbärararmar i olika längder.

Så här enkelt hanteras gummijollen med Snap Davits fästen på plats. Jollen är alltid torr när man sjösätter och det växer ingenting under botten.

Det finns flera olika fästen från Snap Davits för att passa olika båttyper och badbryggor. Vi valde den längre varianten som går ned en bit för att få jollen på rätt plats.

Den syrafasta stålbygeln skruvas fast på fundamentplattan som sedan limmas på jollen. Plattan är av ålders och UV-beständig Hypalon med ingjutna, syrafasta stålförstärkningar. Linfäste eller annat beslag som sitter i vägen där man vill fästa plattorna på jollen, går att avlägsna med en vass kniv.

Fästena markeras ut på gummijollen. Det gäller att mäta noga – plattorna går inte att rubba när de har monterats. Det bästa är att koppla ihop däckvertkrokarna med fästplattorna, dra jollen intill båten och därefter mäta upp var fästena i båten ska sitta.

Båda ytorna limbestryks med 5–10 minuter torktid mellan varje gång.

Fästet är färdigbestruket med två omgångar kontaktlim och fixeras på jollen. Efter den här limningen ska monteringen torka 24 timmar för maximal vidhäftning innan den belastas.

Fästena i badbryggan bultas fast med plattor eller mutter med låsring på undersidan. Här får hålen en extra klick Sikaflex innan monteringen.

Quick kit på plats. I detta sätts det vanliga fästet fast med en fjäderbelastad snabbkoppling.

din jolle

Snygga och praktiska fästen höjer värdet av att ha gummijolle med i båten. Båtliv har testat en montering på en 32 fots motorbåt.

Text & foto: Lars-Åke Redéen

Vi valde att montera fästena på en Aquador 32.

Den används flitigt som familjebåt och gummijollen är därför ett självklart och nödvändigt komplement. Med snabbfästen på badbryggan blir det dessutom enkelt att fälla ner och använda jollen.

Arbetet utfördes hos MMG Marine AB i Nogersund, där Aquadoren hade vinterförvarats. MMG Marines personal hjälpte

även till med arbetet. De fästen vi valde heter Snap Davits. Det är amerikanska tillbehör i syrafast, som finns i flera olika varianter som gör att de är enkla att ställa in för respektive båt.

Med hjälp av två fästen i själva båten plus motsvarande kopplingar i jollen samt ett par justerbara avbärararmar fick vi till en perfekt montering. Arbetet tog 3-4 timmar och kan betraktas som enkelt. ♦

FAKTA OCH PRISER

Fästen pris från: 3 975 kr
(RBD 100 i artikel: 6 154 kr)
Limsats PVC: 330 kr
Avbärararmar 36-42": 2 352 kr
Quick kit: 1 411 kr
Info: www.marineproof.se

Ett komplett Quick kit

Fästena limmas med speciallim sedan ytan har tvättats fettfri med acetone eller liknande medel.

Kontaktlim av typen tvåkomponentlim ger bästa fästet. Fästena är i hypalon och förbestrukna med hypalonlim för att fungera tillsammans med ett PVC-lim.

Ett fäste på plats på badbryggan (ett set med RBD100 och ett Quick kit).

JOHNSON PUMP AN SPX BRAND

Nya varmvattenberedare från Johnson Pump

i fem storlekar 22, 30, 45, 60 och 80 liter.

Två olika 230VAC elpatroner finns, 500W alternativt 1200W.

Produkter för alla pump behov ombord

Toaletter

Tömningspumpar

Handläns-pumpar

Läns-pumpar

Pentrypumpar

Spolpumpar

Kylvattenpumpar

Cirkulationspumpar

Motorrumsfläktar

Johnson Pump är ett naturligt val för många båtbyggare. Produkterna syns inte alltid men de sitter ombord i båten och fyller viktiga funktioner. Ett komplett sortiment med produkter som är pålitliga, designade och utvecklade i Sverige. Gör som båtbyggarna, satsa på kvalitetsprodukter.

www.vetus.se

MÖT SOMMAREN MED NY MOTOR FRÅN VETUS!

**Kontakta din närmaste
VETUS DIESEL återförsäljare
för mer information.**

Holländska VETUS har under mer än 30 års tid marinconverterat slitstarka motore. Genomtänkt design med utmärkta materialval: Topplöck i gjutjärn och avgaskrök i brons. Motorena baseras på välkända Mitsubishi, Hyundai och Deutz. Finns i effekterna 11-286 hk, med backslag eller adapter för VP1105 samt 1205/SB samt nytt drev från ZF.

VETUS har ett stort tillbehörsprogram för kompletta motorinstallationer, bogpropellrar, styrningar, tankar etc... beställ VETUS tillbehörs katalog 2010

ÅTERFÖRSÄLJARE VETUS DIESEL: ARBOGA: Lunger
Båt & Trä, tel 0589-53015 ASKERSUND Norra Vättern Marin, tel. 0583-711000
GOTLAND Färösunds Marina & Hotell AB, tel. 0498-221662 GREBBESTAD
Grebbe stad Varv AB, tel 0525-724400 GÄVLE LandMarin i Gävle AB, tel. 026-195210
GÖTEBORG Tånguddens Båt & Motor, tel. 031- 298710 • V.O: Teknik, tel. 031-966298
GRYT Gryt Brygga Marin, tel.0123-40835 HENÅN Bernova Produktion AB, tel.0304-39341 •
Härnösand Dahlman Marin, tel 0611-55 66 66 • Jönköping SM Marin, tel.
036-120095 • KALMAR Båthuset, tel. 0480 - 27842 KRISTINEHAMN Marinmagasinet i
Kristinehamn AB, tel. 0550-81900 KUNGSBACKA Onsala Båtservice, tel. 0300-15331
KUNGSÖR Kungsörs Båtsvarv, tel. 0227-10132 LAHOLM Join Me AB, tel. 0430-14200
LIMHAMN JF Marin, tel. 040-154950 LINKÖPING Linköpings Marinmotor
Försäljnings AB, tel. 013-140337 LOMMA Oscars Varv Lomma AB, tel 040-41 2622
LULEÅ Granec Maskin AB, tel. 0920-228025 LYSEKIL Wilén Marin AB,
tel. 0523-12340 NORRKÖPING Kvarsebo Båtar AB, tel.011-396019 NORRTÄLJE Bergshamra
Varv, tel. 0176-262068 • Nya Service Varvet Rosättra, tel. 0176-294921
NYKÖPING Spelhagens Marinbutik AB, tel 0155-217511 OSKARSHAMN
Oskarshamn Marina, tel. 0491-777 60 OXELÖSUND Oxelösunds Båtsvarv AB,
tel. 0155-30827 RAMDALA Trosögårds Motorservice, tel. 0455-41143 SÖDERTÄLJE Albin-
hallen, tel. 08-55080450 STOCKHOLM Duvholmens Varv AB, tel. 08-7671605 • Johan
Hallsten Marinservice AB, tel. 08-7181205 • Lidingö Nautic Marine&Motor, tel 08-766 40
10 • Mobil Marin Motorservice, tel. 08-54085222 • Per Olsen Marin AB, tel. 08-50033470
• Täby Motor AB, tel. 08-7686100 • Virgula AB, tel. 08-7020052 • Värmdö Båtservice AB,
tel. 08-57168300 • Älstens Marinteknik AB, tel. 08-266968 SMEDJEBACKEN Båtschopen
Smedjebacken AB, tel. 0240-74040 TROSA Trosavarvet AB, tel. 0156-12139 UPPSALA
Regal Marin, tel. 018-324060 VIKBOLANDET Kvarnbergets Marin, tel. 0125- 20036
VÄSTERVIK Vituddens Båtsvarv, tel. 0490-15854 VÄSTERÅS Båtservice, tel. 021-122301
ÅHUS Åhus Marina AB, tel. 044-247000 ÄMÄL Dalbobåtar, tel. 0523-10200 ÄNGEL-
HOLM Skåne Marina AB, tel. 0431-20300 ÖREGRUND Öregrundens Båtsvarv AB, tel. 0173-
30423 ÖRNSKÖLDSEVIK Öviks Marina, tel. 0660-58270 ÖSTHAMMAR Matton Marin AB,
tel. 0173-21400

VETUS AB, Hörnäckersvägen 12, 183 65 TÄBY • info@vetus.se
Tel. 08-544 442 70, Fax 08-544 442 79 • www.vetus.se

Listig lanspump

Länsman är en svensktillverkad länspump som enkelt och effektivt håller båten torr och flytande. Den helautomatiska och miljövänliga länsumpen drivs av det ryck som uppstår i förtöjningslinan då båten rör sig av vågor och vind eller andra förbipasserande båtar.

I år har Länsman vidareutvecklats och har nu större kapacitet och precision än tidigare. Den är tillverkad i UV-beständiga, mer tåliga och slitstarka material vilket resultat i att den nu klarar krafter på upp till 15 000 N i draghållfasthet (1 500 ton), gentemot 10 000 N 2009. Den maximala sughöjden är 2,5 meter och den maximala suglängden är 8 meter.

www.lansman.nu

Effektivt filter för kölsvinet

BilgeKleen är ett filter som rensar bort 99,9 procent av alla oljor och överblivet bränsle från båtens slagvatten. När filtrets insats är full byts den ut och lämnas in som deponi. Kapacitet på 40-2900 liter/min.

www.martec.se

Vridbar solpanelhållare

NOA har en ny vridbar solpanelhållare med ett kraftigt 40 mm vertikalt rör. Den kan vridas och vinklas 360 grader. Monteras på däck eller akterspegel samt med NOA kryssfäste i push-pit. Foten kan vinklas 180 grader.

Solpanelhållaren är tillverkad i anodiserad aluminium och är 1 850 mm hög, stagen för montering av solpanelen är 650 mm. Pris 2 295 kr.

www.noa.se

Dags att se över batteriet

Efter vintern är det dags att ta se över batteriet innan det tas i bruk igen för att slippa krånglande batterier under semestern.

Det första man kan göra för att kontrollera om batteriet är i gott skick är att titta efter synliga skador. Till exempel kan syra ha läckt ut om batteriet har vält eller så kan polerna ha blivit oxiderade. Om batteriet har stått urladdat i kylan kan det i värsta fall ha frusit sönder och plasthöljet ha spruckit.

Om allt ser bra ut är nästa steg innan man monterar in det in det i båten att testa om batteriet är fulladdat. Ett sätt att göra det är att använda en så kallad batteritestare som snabbt både ger besked om batteriet är laddat eller inte och om det är dags att byta ut det mot ett nytt.

Några bra tips för att bevara batteriets prestanda är att rengöra batteriet och smörja in polerna för att skydda mot oxidation. Om batteriet är öppningsbart kan även vätskenivån kontrolleras och vid behov fyllas på med destillerat vatten. Sist men inte minst rekommenderas att batteriet laddas innan det sätts tillbaka i båten.

Har du båt har vi resten.
Det är lätt att vara smart. Tänk dig att hitta allt du behöver under ett tak... Att kunna lämna in din motor eller trailerbåt till en auktoriserad verkstad, att få handla i en inspirerande miljö med priser som får dig att tänka om möter dig allt vi säljer.

20-års Jubileum
1990-2010 Jubileumspriser hela året

Northstar kartplotter M121 med Broadbandradar och GPS-antenn

39900:-

Ekolod D310

2499:-

Logg S310

2499:-

Vind W315

5498:-

Komplett med givare

Annonsen gäller tom 31/5 2010

ÅRETS NYHET!

Madrassvärmare 150x40cm

Äntligen kan du få en varm och torr koj att krypa ner i. Mattan är helt vattentät i vulkad PVC. Låt mattan var i gång i ca: två timmar så får du 40grader under täcket.

(1995:-)

1799:-

Toalett Jabsco vattenklosett

En lättspolande toalett som fungerar nästan som hemma. Tyst gång gör denna toalett till marknadens kanske bästa vattenklosett.

(6290:-)

5998:-

NYA MÖNSTER NYA FÄRGER

Kapockkudde Fantasy

Kudde som flyter och har 100% stoppning av kapock. Den är tillverkad i rötbeständigt, vattenavstötande och UV-stabiliserat tyg. Mått enkel: 380x450mm, 550gram.

(149:-)

129:-

Stopper, tallrikshållare

En stöd / hållare för tallrikar eller böcker. Enkelhet när det är som bäst. Med enhandsfattning justerar du trycket på tallrikarna / böckerna. Aluminium / vit plast.

(119:-)

98:-

SMART PRYL!

Landgång teak

Landgång med svivel fäste. Hjul i ena änden för att avståndet skall kunna variera mellan båt och brygga. Bredd/längd 30x 200cm.

(6158:-)

5995:-

Stekpanna fyrkantig

Stekpanna i aluminium med dubbla lager "non stick" beläggning. 25 x 20 cm med 4,5 cm höga kanter. Handtaget i silikon tål ugnsvärme.

(1795:-)

325:-

Solpanel 20W

Solcellspanel av högeffektiv monokristallin teknik. 36 celler. Anodiserad aluminium ram med högtransparent glas. 10 års effektsgaranti. Mått: 639x294mm

(1795:-)

999:-

Lodestar NSA 260

En av marknadens bästa gummi-båtar med övertrycksventil, extra förstärkning under pontonerna mm. En underhållsfri båt för den som ställer krav på båtlivet.

(12995:-)

12495:-

Vi är inget lågprisföretag, bara för att våra priser är låga.

Spänningsomv. 150w	050170	249:-	Pentryppump 8,8l	012320	479:-	Kapockkudde marin	061802	49:-
Varmvattenberedare 24l	300240	2499:-	Spolpump 17l	012318	998:-	Livboj hästskoform vit	059021	179:-
Solcellsventilator	020098	498:-	Länsppump 30l/tim	012010	149:-	Badstege aluminium	021502	598:-
Ejektorventil komplett	020010	89:-	Toalett std	010530	898:-	Solcellsvent Nicro D&N	020135	998:-
Skylight TM 57x57	020737	2598:-	AGM batteri 100AH	050269	1799:-	Kikare 7x50	044002	249:-
Kylskåp Isotherm 40lgrå	301420	4990:-	Mastervolt 25A laddare	050102	2995:-	Gummibåt 2,20m	048701	3495:-

ElektronikCenter, riggverkstad, motorverkstad, reservdelsdepå, livflotteloft, över 18000 unika artiklar på lager

Svararvägen 8b 142 50 skogås / Länna telefon 08-777 52 00 fax 08-777 52 10 info@bataccenten.se www.bataccenten.se

POSTTIDNING B

Retur: SBU
af Pontins väg 6
115 21 Stockholm

2 0 3 4 6 2 8 1

Volentin & Byhr

Follow the leader

Äntligen kan du uppleva hela sommaren i widescreen-format.

Jodå, det är sant. Nu finns Garmin GPSMAP® 720 – en lika efterlängtd som prisvärd sjökortsplotter med 7" pekskärm i widescreen-format. Smidig, knivskarp och fullproppad med avancerade funktioner. Dessutom möjlighet att ansluta radar. Går det undan på havet så går det undan på skärmen. Bara peka så zoomar du, byter vyer och förflyttar dig med imponerande hastighet. Som gjort för att navigera med Garmins sjökort BlueChart® g2 Vision™. Det ger dig flera kombinationer av kartografi, 3D-vyer och vår unika funktion automatisk guidning som ritar upp en säker färdväg till din destination. Sugan på nya upplevelser? Med GPSMAP® 720 blir de större än någonsin.

GPSMAP® 720

7" WVGA widescreendisplay, 800x480 pixlar • Pekskärm • Radar-kompatibel • NMEA 2000-anslutning • Plats för BlueChart g2 Vision • Tre års garanti
Vill du veta mer? Besök garmin.se

GARMIN